

Årsredovisning 2011 Örebro kommun

Fakta om Örebro

Sjunde största kommunen

Örebro är befolkningsmässigt landets sjunde största kommun. Här bor 137 121 personer på en yta av 1 380 kvadratkilometer (landareal).

I kommunen finns invånare från mer än 160 olika länder. Själva staden Örebro är cirka 750 år gammal. Slottet började byggas redan på 1200-talet.

Nära till resten av Sverige

Örebro kommun ligger centralt i Sverige med cirka 20 mil till Stockholm och 30 mil till Göteborg. 70 procent av Sveriges befolkning bor inom en radie av 30 mil. Flygplatsen har charter-, reguljär- och godstrafik till Sverige och övriga Europa.

Tågen trafikerar Örebro på Mäljarbanan, Svealandsbanan, Bergslagsbanan och söderut till bland annat Göteborg. På europavägarna E 18 och E 20 samt riksväg 50 färdas både människor och gods.

Näringslivet i Örebro

I Örebro finns cirka 10 000 registrerade företag. Stora privata arbetsgivare är Atlas Copco Rock Drills AB, Assistansia AB, Euro Maint Rail AB och DHL Express AB.

Andra stora arbetsgivare är Örebro kommun, Örebro läns landsting, Örebro universitet, SCB och Polismyndigheten. Inom näringslivet är logistik, handel, avancerad tillverkningsindustri och måltid viktiga områden.

Universitetsstaden

Örebro universitet är ett av Sveriges mest expansiva universitet med 17 000 studenter och 1 200 anställda. Universitetet har utbildning och forskning inom humaniora, juridik, samhällsvetenskap, naturvetenskap, teknik, vård, medicin, undervisning, musik, idrott samt läkarutbildning.

Grönt är skönt

Varje örebroare har i genomsnitt 79 kvadratmeter park. Kommunen har 19 egna natur- och kulturresevat, bland annat Oset och Rynningeviken intill Hjälmaran (Sveriges fjärde största sjö), fågelparadisen Tysslingen och Kvismaren samt Kilsbergen med skogar, sjöar och skidspår/vandringsleder. I Örebro finns cirka 22 mil cykelvägar.

Våra vänorter

Vi har vänorter i åtta länder: Drammen i Norge, Kolding i Danmark, Lappeenranta/Villmanstrand i Finland, Stykkisholmur på Island, Lodz i Polen, Yantai i Kina, Terrassa i Spanien och Pau i Frankrike.

Politiskt styre

Örebro kommun ledes 2011–2014 sedan omvalet av en majoritet som består av Socialdemokraterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

Innehåll

INLEDNING

Fakta om Örebro	2
Viktiga händelser i Örebro 2011	6
Fem år i sammandrag	7
Så användes pengarna i kommunens verksamheter 2011	8
Kommunens nämndorganisation	9

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

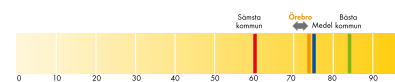
Örebro utveckling mot ett hållbart samhälle	10
Framgångar och utmaningar för hållbar utveckling i Örebro 2011	17
Mål för god ekonomisk hushållning	18
Sammanfattande ekonomisk och finansiell analys	20
Investeringsredovisning (mnkr) 2011	23
Driftsredovisning per nämnd (mnkr)	24
Medarbetare – resultat och utveckling	26
Verksamheten i kommunens nämnder	31
Social välfärd	31
Barn och utbildning	35
Samhällsbyggnad	39
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	44
Övriga nämnder	45
Kommunstyrelsen	46
Kommunens samlade verksamhet	47
Verksamheten i Örebro kommuns företag	61
Kommunens företag i siffror (mnkr)	63

REVISIONSBERÄTTELSE	64
---------------------------	----

BILAGOR

1 Driftsredovisning per verksamhetsområde (tkr)	66
2 Slutredovisning av större investeringsobjekt som färdigställdes under 2011 (tkr)	67
3 Mål för god ekonomisk hushållning (GEH) 2011	68
4 Resultatbedömning för driftnämnderna 2011	72
5 Medborgaren i centrum	80
6 Fem år i sammandrag hållbar utveckling	88
7 Särredovisning av va- och avfallsverksamheterna	89

MÅLGRUPP för årsredovisningen är kommunfullmäktige. Den vänder sig även till externa intressenter i form av kreditgivare, leverantörer samt andra offentliga myndigheter. Årsredovisningen produceras av kommunledningskontoret för kommunstyrelsen.

MÄTTBANDEN i förvaltningsberättelsen anger Örebro placering i jämförelse med 160 av Sveriges kommuner.

- förbättring
- ← försämring
- ↔ oförändrad

MODELLEN "MEDBORGAREN I CENTRUM"

De fyra rutor som finns i inledningen till varje verksamhetsområde i kapitlet "Verksamheten i kommunens nämnder", anger resultaten under 2011 ur fyra perspektiv. Med hjälp av bilden ska läsaren kunna få svar på om förvaltningen jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver, om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på ett optimalt sätt. Grönt visar att mål/riktvärden uppnåtts och att utvecklingen går i önskad riktning. Gult visar en utveckling men att mål/riktvärden inte uppnåtts. Rött anger när mer behöver göras för att utvecklingen ska gå i önskad riktning. Vitt anger att perspektivet inte är tillämpligt för den aktuella verksamheten.

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	RÖTT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	VITT

På kommunens webbplats orebro.se kan du läsa alla nämnders årsberättelser.

Bilden på första sidan visar den stora gula kaninen av konstnären Florentijn Hofman från årets Open Art-utställning, en av Sveriges största temporära konstutställningar. Fotograf: Lasse Persson.

Kommentar från kommunstyrelsens ordförande

2011 var ett utmärkelsernas år

Ett långsiktigt och målinriktad utvecklingsarbete bär ofta frukt – det fick vi bevisa för oss på flera sätt under 2011. Året blev ett utmärkelsernas år för Örebro kommun.

Organisationen Sveriges föreningar utsåg Örebro till Sveriges mest föreningsvänliga kommun. En sådan utmärkelse kan man inte få till följd av några enskilda beslut. Under många år har kommunen arbetat nära det civila samhällets aktörer för att skapa goda förutsättningar för föreningslivet. Ambitionen måste vara att fortsätta utvecklingen, för fler starka och spännande föreningar i vår kommun.

När Sveriges televisions experter utsåg Sveriges främsta idrottsstad tillsammans med sina tittare – ja, då föll valet på Örebro. Att prestera på högsta nivå i såväl damernas som herrarnas allsvenska i fotboll, att få fram så många framstående motorstjärnor, att ha elitlag i innebandy, ishockey, volleyboll och basket samtidigt som breddidrotten fungerar bra – det sätter avtryck i landet. Under 2011 invigdes en ny anläggning för friidrott, Tybblelundshallen. Byggandet av en ny arena för ishockeyn påbörjades också, liksom förberedelser för en ny konstgräsplan vid Pettersbergs idrottsplats. Trängens ishall kunde återinvigas efter ett omfattande reparationsarbete. Dessa arenor ska bidra till att både breddidrotten och elitidrotten kan fortsätta att stärkas, samt bidra till en god folkhälsa. I detta sammanhang

kan vi också konstatera att Örebro är en bra kommun för dem som är intresserade av friluftsliv. Naturvårdsverket rankade Örebro som fjärde bästa friluftskommun i landet. Våra natur- och kulturresevat är en starkt bidragande orsak till detta.

Tidningen Miljöaktuellt presenterade under sommaren en glädjande nyhet. Örebro har avancerat från en sjätte plats till en andra plats i deras sammanställning över Sveriges bästa miljökommuner. Miljöaktuellt gör en gedigen genomgång av kommunernas miljöarbete. Placeringen bevisar att vårt arbete, som utgår från klimatplanen, bär frukt. Våra ansträngningar för att göra Örebro till en föregångskommun när det gäller hållbar tillväxt måste fortsätta. Det beslut som fattades under 2011, om att utreda förutsättningarna för kommunen att investera i vindkraft, är ett steg på vägen.

Örebro behöver ett starkt och framtidsorienterat näringsliv. Kommunen har en viktig roll i att stötta näringslivets tillväxt, bland annat genom bygglov, en god tillsynsverksamhet samt dialog kring detaljplaner och andra samhällsförändringar. Under året presenterades en undersökning från SBA (Stockholm Business Alliance) som visar att Örebro arbetar framgångsrikt med sin näringslivssamverkan. De företag som deltagit i undersökningen ger Örebro kommun bättre resultat 2011 än i undersökningarna från 2007 och 2009. Örebro klättrar

på den sammanlagda rankingen. Vi är på rätt väg i detta arbete.

Ett viktigt mått på om näringslivet och kommunen samverkar bra, är möjligheterna att få unga vuxna och långtidsarbetslösa bort från försörjningsstöd och in i utbildning eller sysselsättning. Under 2011 har beroendet av försörjningsstöd generellt minskat något i Örebro. Under året påbörjades ett planeringsarbete som ska leda till att barnfattigdomen är halverad i Örebro fram till år 2020.

Sommaren 2011 bjöds Örebros invånare och besökare på en sällsam upplevelse. Den stora gula kaninen som stod placerad på Stortorget blev omtalad inte bara på hemmaplan, utan runt om i världen. Kaninen var en del av konstprojektet Open Art. Konstverk och installationer av hög kvalitet gick att finna i hela stadskärnan under sommarmånaderna. Arrangemanget ska återkomma 2013. Andra förändringar i stadsbilden som är värda att nämna är ombyggnationen av Kungsgatan och Järntorget, som båda färdigställdes under året.

2011 var ett år då det politiska livet i Örebro inte var sig riktigt likt. Efter valet 2010 blev valresultatet överklagat. Detta resulterade i att Örebros nordöstra valkrets gick till omval i maj månad. Under det första halvåret 2011 styrdes kommunen gemensamt av sju av kommunfullmäktiges partier. När valresultatet väl stod klart bildades en ny majoritetsledning i

kommunen, bestående av Socialdemokraterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Ett blocköverskridande samarbete som förhoppningsvis får till följd att mer samverkan blir en naturlig del av den politiska vardagen i Örebro kommun.

Kommunens absolut viktigaste uppgift är att förse medborgarna med en trygg och god välfärd. För att skolan, vården och omsorgen ska kunna utvecklas krävs en ekonomi i god ordning. 2011 har varit ett skakigt år för den globala ekonomin. Örebro kommun gjorde utifrån den förutsättningen ett bra resultat. Årets resultat slutade på 108 miljoner kronor, vilket var drygt 30 miljoner kronor bättre än budgeterat. Skatteprognoserna tyder på en fortsatt bekymmersam ekonomisk utveckling. Det i kombination med ett vikande elevunderlag, gör att förändringar måste genomföras i framför allt gymnasieskolan. Planering och genomförande av detta påbörjades under den senare delen av året.

Om årskullarna av gymnasieelever just nu är få, så är kullarna av barn i förskolan desto större. Örebro växer så det knakar, både genom inflyttning och genom att många barn kommer till världen i vår stad. Befolkningen ökade under året med 1 661 personer. 1 871 barn föddes, barn som inom något år ska beredas plats i förskola eller annan barnomsorg, om föräldrarna så önskar. Ett intensivt arbete har pågått under 2011 med att bygga ut barnomsorgen i

Örebro. Drygt 200 nya platser skapades under året och planering och insatser för en fortsatt utbyggnad pågår.

En förskola i utveckling behöver inte bara lokaler, utan också ny kompetens och nya idéer. Under 2011 fick Örebro kommun del av medel från Europeiska socialfonden, som gjorde att en stor utbildningsinsats för förskolepersonal kunde påbörjas. Projektet kallas Förskola i förändring, och ska leda till att 1 800 medarbetare i kommunen får kompetensutveckling.

Skolan i Örebro är bra, men det finns alltid potential att utveckla verksamheten vidare. Då är det skönt att veta att vi kan hämta goda exempel från den egna kommunen. St. Mellösa skola klarades sig helt utan anmärkningar vid Skolinspektionens besök i Örebro och har dessutom som enda skola i Sverige fått kvalitetsutmärkelsen "Bättre skola 2011" från SIQ. Ett exempel så gott som något, i strävan efter att fler skolor i Örebro ska förbättra sin måluppfyllelse.

Ett projekt vi inom Örebro kommun är väldigt stolta över är Ängen. I maj öppnades verksamheten där. Ängen är ett unikt samarbete mellan Örebro kommun, primärvården i Örebro och Länsgården fastigheter. Kommunen har gruppbostad, vård- och omsorgsboende, familjecentral och minnesmottagning i lokalerna. Ett samarbete finns också med Örebro universitet kring innovativa forskningslägenheter.

Samverkan ger resultat och att Ängens verksamhet fått en bra start inspirerar till nya samverkansformer för medborgarnas bästa.

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, har Örebro kommun landets bästa kommunala webbsida. På vår webbplats kan man snabbt och enkelt få svar på det mesta man behöver veta om den kommunala verksamheten och hur man får kontakt med rätt medarbetare. Det är bra. Kommunen ska nu gå vidare med att också utveckla medborgardialogen inför större beslut. Ett sådant uppdrag har lagts under 2011.

Vi möter nu 2012 med lust att göra ett bra Örebro ännu bättre. Kommunen kommer att arbeta utifrån fyra strategiska områden. Hållbar tillväxt, människors egenmakt, barn och ungdomars behov och trygg välfärd. All vår verksamhet ska utgå från de här perspektiven. Den ekonomiska ram vi har ska följas – det krävs en stabil ekonomi för att komma framåt. Det ska bli både roligt och spännande att få bidra till och följa Örebro utveckling de kommande åren.

Lena Baastad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Viktiga händelser i Örebro 2011

137 121 invånare vid årsskiftet, 1 661 fler under året.

Omval till kommunfullmäktige i en av valkretsarna och Socialdemokraterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet bildar majoritet.

Open Art med tillfälliga konstverk i den centrala staden, och den gula jättekaninen som det mest spektakulära inslaget.

Sveriges bästa idrottsstad enligt SVT sport.

Bästa kommunala webbplatsen enligt Sveriges Kommuner och Landsting.

Sveriges föreningsvänligaste kommun enligt organisationen Sveriges föreningar.

Näst bästa kommunen på miljöarbete i tidningen Miljöaktuells ranking, en förbättring från sjätteplatsen året innan.

Fjärde bästa friluftskommun i Naturvårdsverkets undersökning, inte minst tack vare 19 stadsnära, kommunala natur- och kulturresevat.

Företagen är nöjda med kommunens service i den undersökning som görs av Sveriges Kommuner och Landsting och Stockholm Business Alliance.

Tybblelundshallen för inomhusfriidrott invigs intill universitetsområdet.

Trängens ishall på Väster återinvigs och konståkningens träningstider prioriteras.

Projektet Förskola i förändring, med 29 mnkr från Europeiska socialfonden, ger kompetensutveckling till 1 800 anställda.

Stora Mellösa skola får utmärkelsen Bättre skola 2011 av SIQ.

Ängen öppnas, ett hus med vårdcentral, minnesmottagning, dagrehabilitering, seniorbostäder, gruppboende, vårdboende och familjecentral, kommunala och landstingsdrivna verksamheter i samverkan.

Förnyelsen i city fullbordas med ombyggnation av Järntorget och Kungsgatan.

Barnen i Stora Mellösa skola som fått utmärkelsen Bättre skola av SIQ. Foto: Håkan Risberg.

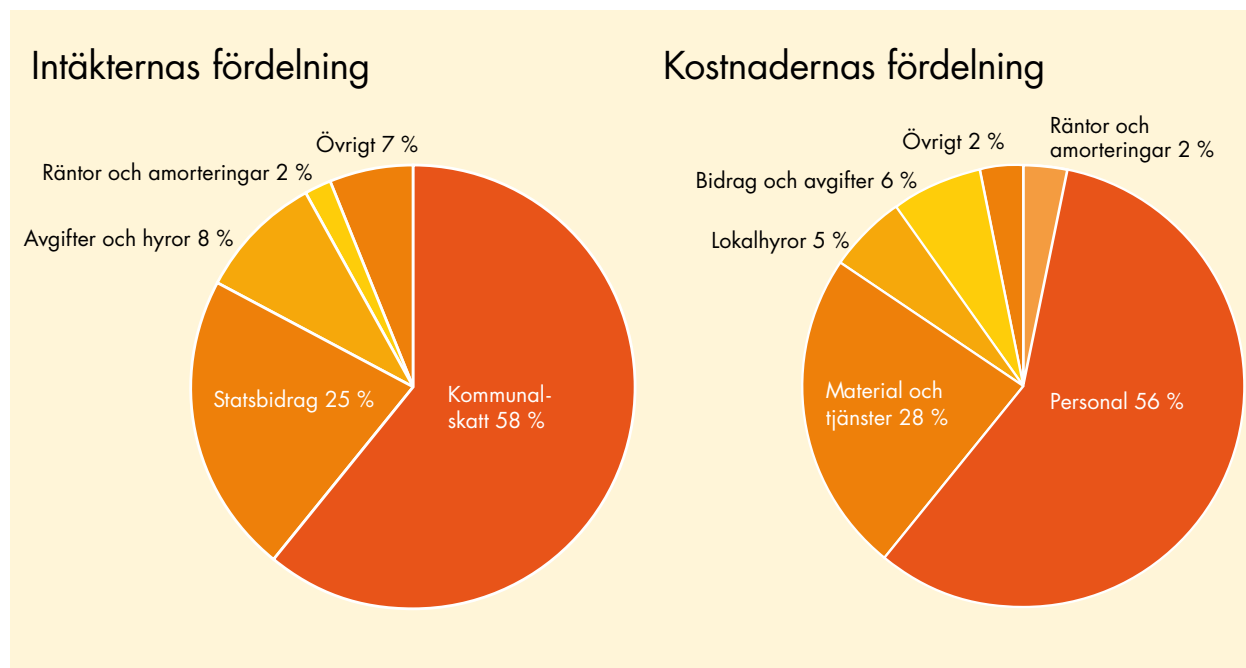

Fem år i sammandrag

	2007	2008	2009	2010	2011
Allmänt					
Antal invånare 31 december	130 429	132 277	134 006	135 460	137 121
Skattesats	21,22	21,22	21,22	21,22	21,22
Total skattesats	31,90	31,90	31,90	31,90	31,90
Resultat					
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	5 333	5 632	5 833	6 173	6 343
Skatteintäkter och statsbidrag, förändring i procent	6,0	5,6	3,6	5,8	2,8
Verksamhetens nettokostnader, mnkr (exkl. avskrivningar)	4 989	5 347	5 348	5 794	6 020
Av- och nedskrivningar	191	202	216	221	231
Verksamhetens nettokostnad inkl. avskrivningar jämfört med skatteintäkter och statsbidrag, i procent	97,1	98,5	95,4	97,4	98,5
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar, förändring i procent	7,8	7,1	0,3	8,1	3,9
Finansnetto, mnkr	116	14	127	75	15
Resultat före extraordinära poster, mnkr	268	97	396	234	108
varav jämförelsestörande poster, mnkr	-29	-68	176	47	-19
Resultat före extraordinära poster, exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	297	165	220	187	127
Resultat före extraordinära poster jämfört med skatteintäkter, i procent	5,0	1,7	6,8	3,8	1,7
Balans					
Bruttoinvesteringar, mnkr	409	405	403	364	508
Nettoinvesteringar, mnkr	399	387	359	336	493
varav skattefinansierade, mnkr	335	323	253	285	416
varav taxefinansierade, mnkr	64	64	106	51	77
Nettoinvesteringar jämfört med skatteintäkter, i procent	7,5	6,9	6,2	5,4	7,8
Självfinansieringsgrad av investeringar, i procent totalt	118	89	170	135	69
Tillgångar, mnkr	5 892	6 174	6 772	8 605	10 195
Skulder och avsättningar, mnkr	1 791	1 976	2 178	3 777	5 259
Eget kapital, mnkr	4 101	4 198	4 595	4 828	4 936
Förändring av eget kapital, mnkr	268	97	396	234	108
Soliditet, i procent*	70	68	68	56	48
Kommunens likvida medel, mnkr	206	303	439	367	197
Kortfristiga lån från koncernbolag, mnkr	226	242	184	163	203
Långfristig låneskuld, mnkr	128	69	9	1 201	3 247
Pensionsskuld, avsättning, mnkr	159	203	234	239	289
Pensionsskuld, ansvarsförbindelse, mnkr	2 998	3 040	3 127	2 985	3 278
Personal					
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	9 378	9 530	9 563	9 415	9 426
Antal årsarbetare, visstidsanställda	1 248	1 162	866	1 002	1 024
Utbetalda löner, mnkr	2 846	2 982	3 111	3 196	3 232

* Fr.o.m. år 2010 så samordnar kommunen kreditanskaffningen till kommunkoncernen. Kommunen lånar i sin tur ut krediter till koncernbolagen. Detta påverkar soliditetsmättet då enbart upplåningen till kommunens bolag ingår i mättet och inte utlåningen till koncernbolagen. Exkluderar man den finansiella samordningen inom kommunkoncernen så uppgår soliditeten till 73 % (71 % 2010).

Så användes pengarna i kommunens verksamheter 2011

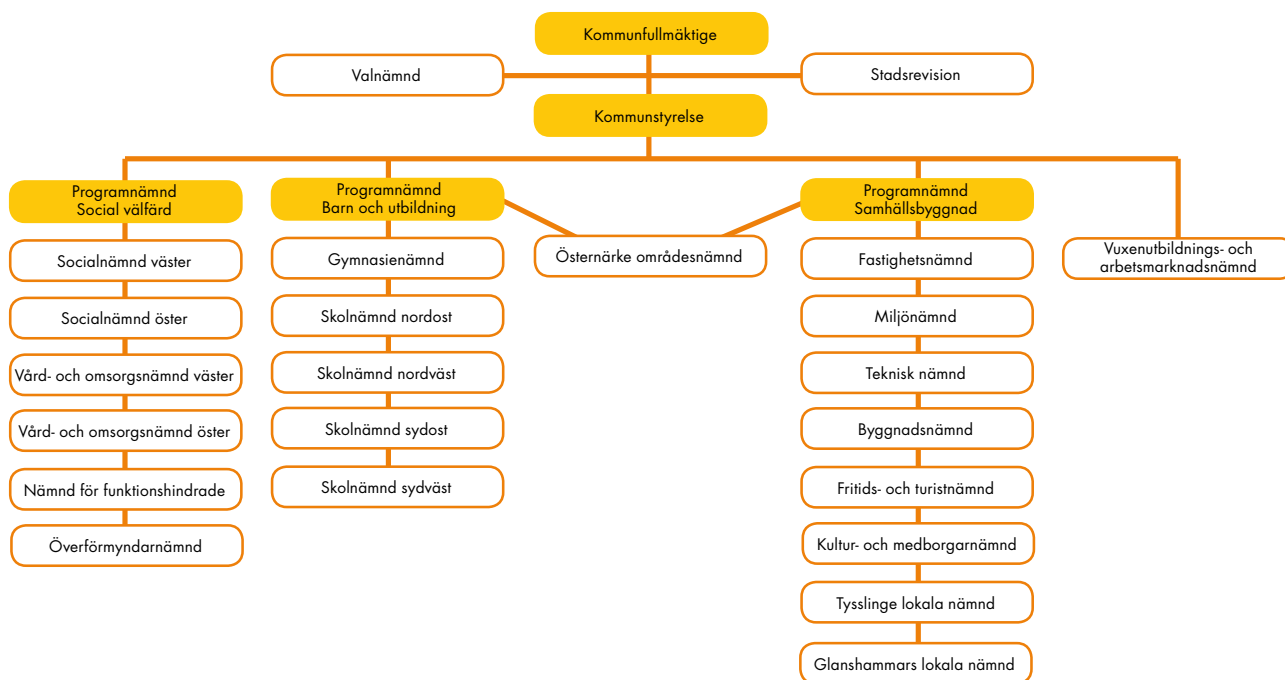

100 kr fördelades så här i kommunens verksamheter

21 kr	Äldreomsorg
20 kr	Grundskola
13 kr	Förskola
11 kr	Funktionshindrade
10 kr	Socialtjänst
8 kr	Gymnaiseskola
5 kr	Infrastruktur och skydd
5 kr	Fritid och kultur
3 kr	Affärsverksamhet
2 kr	Övrig pedagogisk verksamhet
1 kr	Arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagning
1 kr	Politisk verksamhet

Kommunens nämndorganisation

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Detta sker med stöd av programnämnder.

Social välfärd

Vård- och omsorgsnämnderna ansvarar för service, vård och omsorg till äldre. Nämnden för funktionshindrade ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Socialnämnderna ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Barn och utbildning

Skolnämnderna ansvarar för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och den obligatoriska sarskolan. Gymnasienämnden ansvarar för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, Riksgymnasium för döva och hörselskadade elever (RGD-RGH), Riksgymnasiesärskola, den kommunala teknikskolan (Komtek) och vissa utbildningar för vuxna.

Samhällsbyggnad

Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering

och trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete. Nämnden har också ansvarat för kollektivtrafiken till och med 2011. Tekniska nämnden ansvarar för att tillgodose örebroarnas behov av service inom vatten, avlopp, renhållning, avfallshantering, väghållning och parkskötsel. Fastighetsnämnden äger och förvaltar kommunens samtliga rörelsefastigheter, utom Tekniska nämndens specialfastigheter för sina verk. Byggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggnadsverksamheten inom kommunen. Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn enligt bl.a. miljöbalken, livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen samt smittskyddslagen.

Fritids- och turistnämnden ansvarar för skötsel av idrotts- och friluftsanläggningar, inomhusbad, friluftsbad och för föreningsbidrag. Kultur- och medborgarnämnden ansvarar för Kulturskolan, Bio Roxy, Örebro konsthall, folkbibliotek, medborgarkontor, fritidsgårdsdrift och kommungemensam ungdomsverksamhet samt stödjer och samordnar stadsdelutvecklingen. De lokala nämnderna i Tysslinge, Glanshammar och Östernärke ansvarar för att stödja och samordna arbetet med lokal områdesutveckling. Områdesnämnden i Östernärke är också skolnämnd och byggnadsnämnd.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar för all vuxenutbildning: kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för funktionshindrade och svenska för invandrare (sfi) samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Nämnden ansvarar även för insatser inom kommunens arbetsmarknadsprogram samt försörjningsstöd.

Nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översätterservice

Nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översätterservice är gemensam med Örebro läns landsting och Kumla kommun.

Mandatfördelning 2011–2014 (efter omvalet)

Socialdemokraterna	28
Kristdemokraterna	4
Centerpartiet	2
Moderaterna	14
Folkpartiet	5
Miljöpartiet	4
Vänsterpartiet	4
Sverigedemokraterna	4
Totalt	65

Örebro utveckling mot ett hållbart samhälle

Medborgaren i centrum

I Örebro arbetar vi för hållbar utveckling, socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Medborgaren är i centrum. Arbetet utgår från att människor är olika, med olika möjligheter och behov. Tre perspektiv ska finnas med i all kommunal planering och allt beslutsfattande.

- Barnperspektivet, där barns rättigheter och möjligheter utifrån FN:s barnkonvention sätts i centrum.
- Genusperspektivet, som pekar mot en organisation som ger alla, oavsett kön, lika möjligheter.
- Mångfaldsperspektivet, där individer, med olika förutsättningar, bakgrund och etnisk tillhörighet tillmäts samma betydelse.

Befolkningens sammansättning och människors olika möjligheter och behov utifrån bl.a. ålder, kön och livsvillkor, är centrala och viktiga delar för kommunens verksamhet i dag och i framtiden.

Ung befolkning med många nationaliteter

Örebro kommun har 137 121 invånare den 31 december 2011 och är Sveriges sjunde största kommun. Andelen kvinnor är 51 procent, den åttonde största bland alla kommuner. Örebro har en ung befolkning med en stor andel invånare i åldern 20–30 år och en liten andel i åldern 40–80 år. Medelåldern är 39,7 år mot 41,1 år i riket.

I Örebro finns människor från alla delar

av världen och fler än 160 olika länder, flest från Irak, Finland och Bosnien-Hercegovina. Var femte örebroare har utländsk bakgrund (födda utomlands eller med båda föräldrarna födda utomlands).

Det är något mer än i riket totalt och andelen ökar stadigt. Två tredjedelar av de senaste fem årens folkökning i Örebro består av personer med utländsk bakgrund, de flesta från Asien.

Fortsatt rekordstor befolkningsökning

Örebro folkmängd fortsätter att öka i snabb takt. Folkökningen 2011 med 1 661 personer innebär en tillväxt i nivå med de senaste tre rekordåren.

Rekordmånga födda och ett mycket litet antal döda ger det ovanligt stora födelseöverskottet, 654. Både antalet inflyttade och utflyttade är större än tidigare år. Flyttningarna har resulterat i ett inflyttningsöverskott på 1 013.

Till skillnad från tidigare år är flyttnettot gentemot utlandet inte alls lika stort och dominerande. Inflyttningsöverskottet från andra kommuner inom Örebro län är i år större. Örebro har också ett större inflyttningsöverskott än vanligt från övriga riket.

Många fler förskolebarn och något färre grundskoleelever

Antalet barn i förskoleålder 1–5 år fortsätter att öka kraftigt, i år med över 300.

I grundskoleåldern 6–15 år är antalet barn i stort sett oförändrat. I de tre högsta årsklasserna minskar antalet, medan övriga elever ökar i antal.

Många fler pensionärer

Ökningen av antalet invånare 65 år och äldre som pågått sedan 2003 blir allt kraftigare. 2011 är ökningen större än någonsin, över 700 personer. Nästan hela ökningen sker i den yngre delen av åldersgruppen, 65–74 år (där de första 40-talisterna ingår). De allra äldsta invånarna, 90 år och äldre, ökar också i antal medan mellangruppen minskar.

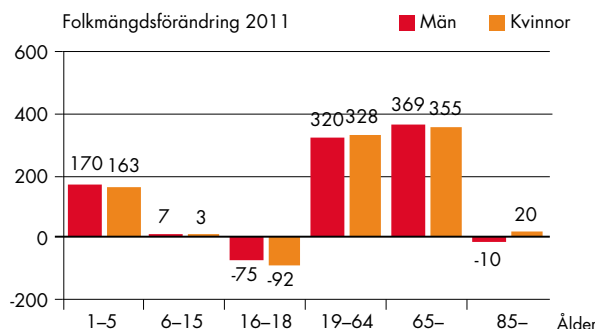
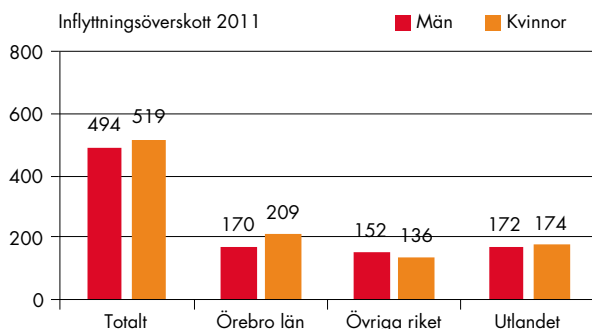
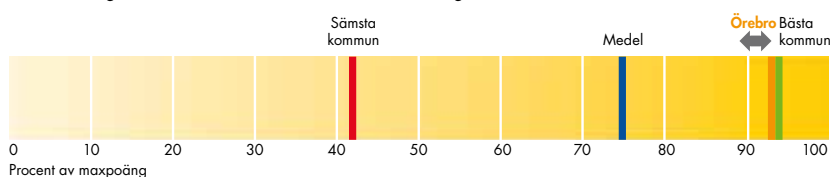
En trygg kommun

Örebro ska vara en trygg och välkommande kommun. I samverkan med medborgare, organisationer och medarbetare arbetar vi för att öka alla människors möjligheter att vara delaktiga och kunna påverka sin vardag. En trygg kommun är en kommun som arbetar för alla människors lika möjligheter och för att bryta social, ekonomisk och miljöbetingad segregation.

Samverkan med det civila samhället

Det civila samhället, som består av en stor mängd föreningar och organisationer spelar en viktig, men ibland lite dold, roll i samhället. Det ger människor möjlighet att påverka såväl sin egen vardag som samhället i stort. Kommunen satsar därför på att förbättra samverkan med och utöka stödet till det civila samhället. En omfattande dialog mellan föreningsrepresentanter och kommunens politiker och tjänstemän har lett fram till en överenskommelse om hur vi utvecklar samverkan ännu mer. Under året har ett 90-tal enskilda föreningar och

MÅTT 14 Hur god är kommunens information till medborgarna?

Örebro Föreningsråd, som representerar ytterligare 140 föreningar, skrivit under överenskommelsen.

Ett av kommunens åtaganden, att årligen anordna en träff för alla som skrivit under överenskommelsen, genomfördes i december 2011 med engagerade dialog-samtal mellan föreningsrepresentanter, politiker och tjänstemän. Ökad samverkan och bättre villkor för lokaler var då ett par särskilt starka önsknings. Farhågorna handlade mest om det ekonomiska läget i Sverige och världen och att engagemanget i föreningar och organisationer ska minska.

Ideellt Utvecklingscentrum, IUC, som startade i maj 2010 är en träffpunkt för öka samverkan inom föreningslivet och mellan kommunala verksamheter och det civila samhället. Under året har cirka 2 000 örebroare besökt verksamheten och mer än 50 föreningar/organisationer har använt IUC som mötesplats.

Under Almedalsveckan fick Örebro kommun ta emot utmärkelsen "Sveriges föreningsvänligaste kommun" som ett kvitto på en god satsning. Motiveringen var i korthet att kommunen satsar brett på samverkan, arbetar övergripande och har lyft frågan till högsta politiska nivå.

I det målinriktade och långsiktiga arbetet för att främja lika rättigheter och sköligheter inom förskole- och skolverksamheten, görs fortsatta insatser för att främja goda relationer mellan skola och hem och därmed stärka föräldrars inflytande och delaktighet. Inom äldreomsorgen har kommunen arbetat med att öka äldres möjlighet till valfrihet och delaktighet i frågor som berör deras vardag och livskvalitet, till exempel möjligheter att välja den mat man tycker om och alternativa maträtter.

Integration och trygghet

Befolkningens sammansättning och människors olika möjligheter och behov utifrån bl.a. ålder, kön och livsvillkor, är centralt för kommunens verksamhet i dag och i framtiden. Barns rättigheter, mångfald och jämställdhet är perspektiv som ska beaktas i all planering och beslutsfattande. Skolans värdegrundarbete liksom arbetet inom vård och omsorg för bra bemötande, är exempel på åtgärder

Naturens hus.

som stärker medborgarnas förutsättningar till ett gott liv på lika villkor.

Arbetet med att garantera service på lika villkor för varje medborgare har fortsatt under året. Utifrån de nationella målen för handikappolitiken pågår ett strukturerat arbete med att undanröja tillgänglighets-hinder.

Boendesegregationen blir ett allt större problem i Örebro. Den ur ett socioekonomiskt perspektiv tryggare befolkningen bor i de svensksdominerade villaområdena och den socioekonomiskt mindre trygga befolkningen bor i hyreshusområden med färre svenskfödda. Uppväxtmiljön har en stor betydelse för framtida utbildningsval, inkomst och anknytning till arbetsmarknaden. Örebro kommun tog under 2009 fram ett förslag med 11 programpunkter för att öka attraktiviteten och minska segregationen i de västra stadsdelarna, i ett samarbete mellan förvaltningarna och de kommunala bolagen. Arbetsgrupper kring planerade fysiska förändringar har skapats och förändringsarbetet breddats.

Under 2011 har arbetet med att utveckla en integrerad och sektorsövergripande modell för långsiktigt folkhälsoarbete fortsatt med målet en förbättrad och mer jämlik folkhälsa i Örebro kommun. Stadsdelen Varberga är projektets pilotområde. Fokus ligger på att öka delaktigheten och inflytandet i alla led och motverka hinder för integration. I arbetet samverkar vi med Örebro läns landsting,

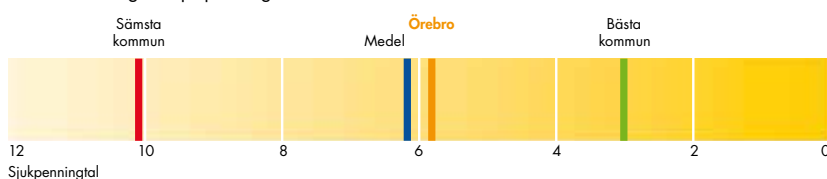
Örebro läns idrottsförbund samt Örebro läns bildningsförbund.

I Sverige har hälsan och välbefinnandet ökat under många år. Totalt sett förbättras hälsan fortfarande: vi rapporterar högre livskvalitet och lägger fler friska år till ökad livslängd. Dessvärre är hälsan inte jämnt fördelad och klyftorna mellan olika grupper i befolkningen ökar. Personer med sämre socioekonomiska förutsättningar (arbetslösa och kortutbildade) har en avsevärt sämre hälsa än personer med goda socioekonomiska förutsättningar. Utbildning och arbete ger ett gott skydd mot sjukdom och främjar hälsa och livskvalitet. Kvinnor har betydligt fler sjukdagar än män. Kvinnor med enbart grundskoleutbildning har de senaste tjugo åren knappt ökat sin livslängd alls, medan kvinnor och män med eftergymnasial utbildning har ökat sin livslängd med fyra år.

Kommunens arbete med samhälleliga förutsättningar för god hälsa på lika villkor för hela befolkningen, samordnas med uppdrag för jämställdhet, integration, mångfald samt barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen. För att säkerställa dessa perspektiv i politiska beslut och i kommunens verksamheter, genomförs konsekvensbedömningar för social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Barns och ungdomars lika villkor och levnadsvanor har högsta prioritet. Stöd ges till förskolors och skolors arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande

MÅTT 35 Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens invånare?

behandling. Förskolans och skolans arbete kring barnkonventionen har inventerats. Ett omfattande värdegrundsarbete i form av utbildningar kring Vägledande samspel (ICDP) och socialt och emotionellt lärande har genomförts. Föräldrastödsarbete med samtalsbaserade föräldramöten har genomförts. Förskolepersonal har fått utbildning kring fysisk aktivitet och goda matvanor för barn och ungdomar. En undersökning av ungdomars livsvillkor, levnadsvanor och hälsa har genomförts av Örebro läns landsting, resultatet har processats och legat till grund för kommunens arbete kring sådana frågor.

Kommunens samarbete med näringsliv, bostadsföretag och föreningar har stärkt förutsättningarna för förstärkelse för mångfald och ökad trygghet. Exempel på detta är överenskommelsen mellan kommunen och det civila samhället, Örebros brottsförebyggande råd samt lokala brotts- och drogförebyggande samverkansformer mellan skola, socialtjänst, polis och fritid, (Öreför och Örefrö).

Örebro brottsförebyggande råd har under året fortsatt med ordningsvakter i city för att minska utomhusvåldet. Våldsbrotten i citykärnan minskade under 2010 och ökade inte 2011. Företrädare för kommun, polis, näringsliv och kollektivtrafik har gjort en trygghetsvandring under en kväll och natt och föreslagit trygghetskapande åtgärder. Uppdraget för Öreför och Örefrö är att genom tidiga upptäckter och insatser minimera ungdomars brottslighet, droganvändning och annat riskbeteende. Konkreta förebyggande och främjande insatser görs i nära samarbete med vårdnadshavare i miljöer där barn och

ungdomar vistas. Örefröteamen startade under året med primärt uppdrag att nå åldersgruppen 10–12 år. Örefröteamen arbetar med åldersgruppen 13–16 år.

Med start år 2010 har ett 20-tal föreningar drivit ett ekonomiskt samverkanscentrum, EKSAM. Verksamheten är en öppen lättillgänglig mötesplats för medborgare i Örebro som har behov av ekonomisk rådgivning och av att få struktur på sin privatekonomi.

Demokrati- och toleransveckan 2011 hade temat ”Dina rättigheter, mina skyldigheter – från ord till handling”. Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk som trädde i kraft 2010, har inneburit att samrådsgrupper startats med minoritetsgrupperna romer, finnar och teckenspråksanvändare.

En hållbar kommun

Arbetet med att säkerställa en ekologiskt hållbar utveckling är ett av kommunens strategiska utvecklingsområden. Den klimatplan som antogs av fullmäktige 2010 har under 2011 resulterat i en lång rad aktiviteter inom planens tre fokusområden; energi, transporter och matkonsumtion. Bl.a. har energianvändningen i egna fastigheter effektiviserats och kommunen har tagit fram nya energikrav som ska användas vid försäljning av mark och vid nybyggnation.

Ett nytt miljöprogram antogs av kommunfullmäktige i december 2010. Miljöprogrammet är ett paraply som pekar ut fem strategiskt viktiga områden i kommunens arbete, klimat, vatten, biologisk mångfald, giftfri miljö och god bebyggd miljö. För att komplettera

styrdokumenterna inom området har ett förslag till ny vattenplan utarbetats och en naturplan påbörjats.

Under samlingsnamnet ”Smartare mat” har många aktiviteter genomförts, som bland annat resulterat i att andelen ekologiska inköp nu är 33 procent, att jämföra med 10 procent 2008. Metodutveckling har påbörjats för att kunna beräkna matsvinnet. Som ett kvitto på bra arbete fick Örebro kommun diplom i Ekomatcentrums årliga ranking.

En viktig fråga har varit att få en bättre struktur i arbetet med vattenförvaltningen och att samordna frågorna regionalt. Bland annat har Hjälmarens vattenvårdsförbund ombildats till att även fungera som vattenråd, med en heltidsanställd samordnare.

Inom området hållbara transporter har vi arbetat vidare med en ny trafikplan som kan skickas ut på remiss 2012. Trafikplanen kommer att peka ut viktiga åtgärder i infrastrukturen för att främja en utveckling i linje med transportplanens mål.

Med stöd från Delegationen för hållbara städer påbörjades ett omfattande utredningsarbete kring järnvägen genom Örebro. Det regionala projektet ”Hållbart resande i företag och organisationer” som drivs av Örebro kommun har fortsatt under 2011, till stor del med extern finansiering.

Den resvaneundersökning som gjordes bland örebroarna hösten 2011 tyder inte på några större förändringar av resvanorna sedan år 2000. Trafikmätningar och annan statistik visar att biltrafiken omfördelats till följd av förändringar i infrastrukturen hösten 2010 och att antalet fordon i cen-

Örebro har 19 stadsnära natur- och kulturreservat.

trum har minskat påtagligt. Resandet med stadsbussarna har ökat med 7 procent jämfört med året innan. Efter flera års nedgång ser vi 2011 en svag uppgång i cyklandet. Kommunen deltar sedan oktober 2011 i ett treårigt EU-projekt för ökat cyklande, CHAMP, och arbetet med ett lokalt handlingsprogram har påbörjats.

Översiktsplanen ”Vårt framtida Örebro” antogs 2010. Förtätning i staden och i befintliga tätorter samt utbyggnadsområden i anslutning till starka kollektivtrafikstråk, är viktiga ställningstaganden för Örebro kommuns utveckling mot minskat transportbehov. Olika former av mer fördjupade planer kring hur översiktsplanen ska förverkligas har arbetats fram och påbörjats under året. Några exempel är Österport, Vallby, Pappersbruket, Munkatorp, Holmen, Aspholmen och Nasta. Under 2011 har en fördjupad översiktsplan för Vintrosa-Lanna området tagits fram tillsammans med Lekebergs kommun. Arbetet som benämns VINNA-projektet New Bridges, är ett treårigt EU-projekt där Sverige med Örebro kommun som deltagare varit ett av åtta medverkande länder inom Europa. Projektets inriktning har varit att stärka samverkan över kommungränserna samt att öka medborgarnas delaktighet i samhällsplaneringen. Örebro deltagande har avgränsats till områdena Vintrosa-Latorp och Hidinge-Lanna. Målet har varit en planering för långsiktigt hållbar utveckling med särskilt fokus på

vad som är livskvalitet och hållbart utifrån invånarnas synpunkter och förslag.

I juni erbjöds Örebro som en av 38 ”spjutspetskommuner” att delta i tredje etappen av Energimyndighetens program Uthållig kommun. I tidningen Miljöaktuellt rankning av svenska kommuners miljöarbete 2011 hamnade Örebro på en hedrande andraplats, en förbättring från sjuätteplatsen året innan, och i Gröna Bilisters årliga kommunranking kom Örebro på en delad femteplats.

Örebro är en grön stad och målet är att alla invånare ska ha nära till naturen var man än bor.

De 19 stadsnära, kommunala natur- och kulturreserveraten utvecklas nu med skötselplaner, informationstavlor och anpassningar för barn samt människor med funktionsnedsättning. Sveriges största våtmarksprojekt startades vid Kvismaren och omfattar 200 hektar.

Bostäder för alla

Målet för bostadsplaneringen är att skapa goda bostäder för alla. Eftersom behov och önskemål ser olika ut genom livet, ska kommunen verka för ett varierat bostadsutbud. Översiktsplanen visar på goda utbyggnadsmöjligheter för olika typer av bostäder i flera stadsnära och centrala områden, samt i befintliga tätorter och längs starka kollektivtrafikstråk.

Efter finanskrisen 2008 minskade bostadsbygget. Från och med 2010 har

läget förbättrats och närmare 900 bostäder beräknades kunna bli inflyttningsklara under året. Örebro har behov av ett årligt tillskott på minst 600 bostäder för att kunna möta den befolkningsökning som prognostiseras. Sörbyängen/Ladugårdsängen och Rynningeåsen är exempel på områden där nya bostäder byggs. 25 detaljplaner för cirka 750 nya bostäder och beviljade bygglov för 321 bostäder under 2011, visar på fortsatt hög planberedskap och hög byggnadstakt.

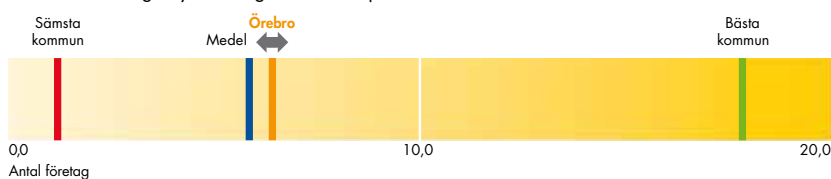
Ett bra klimat för företagande och näringsliv

I Örebro arbetar vi för att företag ska etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen.

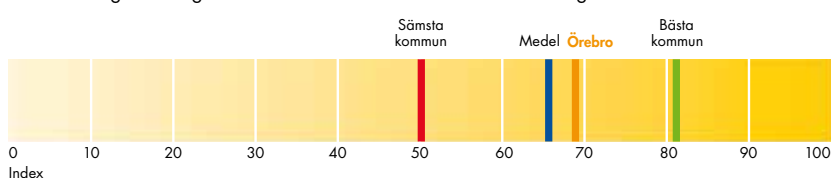
Samverkan med näringslivet och en väl utvecklad infrastruktur har stor betydelse för utvecklingen.

Örebro är enligt SJ den ort i Mälardalen där antalet tågresenärer har ökat mest. Resecentrum och järnvägsspårens dragning genom och in mot Örebro utreds sedan ett par år. Frågan har nu vidgats till att också innefatta en vision för utvecklingen av stora delar av centrala Örebro längs järnvägen och kopplingarna till staden. Arbetet med att få en snabbare tåg- och bussförbindelse mellan Karlstad och Örebro som en del av tillväxtstråket Oslo–Stockholm, kommer att vara i fokus. Förbindelserna med Göteborg och dess hamn behöver utvecklas, en utredning kring etablering av en ny

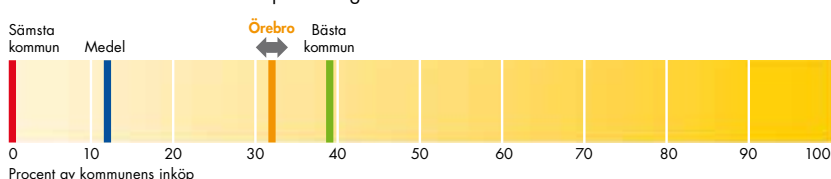
MÅTT 32 Hur många nya företag har startats per 1000 invånare i kommunen?

MÅTT 34 Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen?

MÅTT 38 Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?

Viktiga händelser på etablerings- och investeringsområdet:

Swedol förvärvade mark och började bygga ett nytt centraallager på 20 000 kvadratmeter.

Arbetet med gemensam etablerings- och investeringsservice inom ramen för Örebro Business Region fortsatte.

Många etableringsförfrågningar från lokala och regionala företag, men finansieringsoron märktes genom en avmattning.

Utvecklingen av Truckstop fortsatte och kan komma att förverkligas i sin helhet under 2012.

Flera viktiga etableringar på handelsområdet gjordes i bland annat Boglundsängen.

Regionens stora motor Atlas Copco har utvecklats positivt, vilket har mycket stor betydelse för hela regionens näringsliv.

lastplats/kombiterminal i Örebro pågår. Kommunstyrelsen har fattat beslut om ett kommunövergripande projekt under namnet ”Pulsåder genom den hållbara staden”.

De tre torgen Våghustorget, Stortorget och Järntorget är nyligen ombyggda. Detta tillsammans med trädäcket i Svartån och ombyggnation av Kungsgatan, ingår i arbetet med att göra den centrala staden vackrare och mer attraktiv.

Under året genomförde vi ett arbete i samverkan med City Örebro, med att utveckla kommunens värdskap mot besökare och nu startar ett utvecklingsarbete med sikte på att söka utmärkelsen Årets stadskärna 2013. Konstutställningen Open Art arrangerades för tredje gången och väckte, bland annat tack vare ”den gula kaninen”, internationell uppmärksamhet och bidrog till ett ökat antal besökare i staden.

Kommunen har i stort behållit sin plats i Svenskt näringslivs ranking och har plats 122 av landets 290 kommuner. Ett långsiktigt mål är att få en placering bland de 50 bästa.

I undersökningen där kommunernas myndighetsutövning mot företag mäts, avancerade Örebro från Nöjd Kund-Index (NKI) 64 till NKI 69 och är därmed i topp bland Sveriges stora kommuner.

Kommunens medborgarundersökning visar att många kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till Örebro. Mest nöjd är man med kommunens miljö samt utbildnings- och fritidsmöjligheter. Mindre nöjda är medborgarna med arbetsmöjligheter, bostäder och trygghet.

Arbetsmarknad och näringsliv

Den öppna arbetslösheten i Örebro har ökat jämfört med 2009 och 2010, från 5,1 procent 2009 till 5,6 procent 2011. Ungdomsarbetslösheten är hög, 9,5 procent av den totala arbetslösheten 2011 vilket är en ökning jämfört med 2010.

Under 2011 har 1 981 personer deltagit i kommunala arbetsmarknadsåtgärder

varav 1 128 avslutats. Målet har varit att 35 procent av dem som avslutat en arbetsmarknadsinsats skulle gå vidare till arbete eller utbildning, vilket också uppnåts.

Uppdragen att i huvudsak jobba riktat mot personer som får försörjningsstöd, tydliggöra flöden, införandet av Vägvisaren/vägledningcentrum, har givit tydliga resultat. Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat jämfört med 2010 trots en vikande arbetsmarknad. Antalet hushåll med försörjningsstöd i åldern 18–24 år har också minskat. Arbetsmarknadsinsatserna Komjobb och Ungdomsanställning har bidragit till att fler går vidare till egen försörjning och till att minska kostnaderna för försörjningsstöd.

Ökade satsningar på yrkesutbildningar och yrkesvuxutbildningar och samarbetet med näringslivet bidrar också till resultatet. Över 80 procent av dem som avslutat en yrkesutbildning har gått vidare till arbete eller fortsatta studier. Som exempel kan nämnas den utbildning som bedrivs i samverkan med nämnden för funktionshindrade, där alla 31 deltagare fick arbete efter avslut. Andra satsningar som lett till anställning är plåtslagarutbildning och tillväxttrainee.

Feriepraktiken har gett möjlighet för drygt 2 000 ungdomar i åldern 15–18 år att få några veckors sommarjobb och bekanta sig med yrkeslivet. Alla förvaltningar, och även Örebrobostäder, har tagit fram platser.

En öppen och tillgänglig kommun

Dialoger har förts med medborgarna kring hur vår information och tillgänglighet kan bli bättre. Ett systematiskt arbete och en ständig dialog med medborgarna förbättrar informationen och våra tjänster.

Örebro kommun har tillsammans med Umeå kommun Sveriges bästa webbplats enligt en undersökningen som Sveriges Kommuner och Landsting gjort. Även tidigare har Örebro legat högt i mätningarna.

Medborgarna upplever att de får ett gott bemötande i kontakt med kommunen men vi ligger bara strax över snittet bland Sveriges kommuner när det gäller att svara snabbt på e-post och telefon.

Örebro är bland de 10 bästa kommunerna när det gäller öppettider på biblioteken. Tillgängligheten har ökat genom förändrad bemanning och arbetstider.

96 procent av de som sökt förskoleplats har erbjudits plats till önskat datum. För dem som inte fått plats på önskat datum har dock väntetiden ökat.

Örebroarnas upplevelser av att kunna ha inflytande över kommunens verksamheter ligger under snittet för Sveriges kommuner. Kommunen har inte uppnått målet att publicera kommunala handlingar på webben innan beslut.

Utvecklingsbehov finns för tjänster som medborgarna själva kan utföra på webben, för medborgarnas interaktiva dialog med politikerna och för att bättre visa vilken kvalitet skolor och äldreboenden håller.

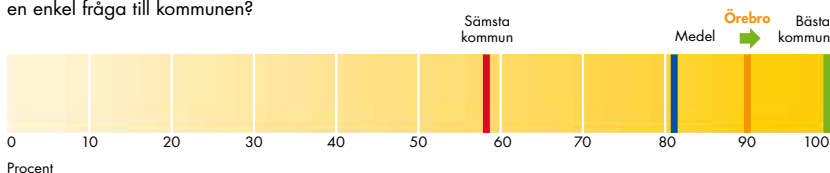
Kanalerna och metoderna för kommunens dialog med medborgarna behöver också utvecklas. Beslut har fattats om att etablera en gemensam ingång för medborgare och företagare, ett servicecenter.

Arbetet med att förbättra den fysiska tillgängligheten i kommunens lokaler och på allmänna platser fortgår. Så kallade enkelt avhjälpna hinder i publika lokaler där kommunen har verksamhet, är nu till stor del undanröjda. Detsamma gäller för allmänna platser, där åtgärder kontinuerligt görs utifrån många kriterier parallellt (övergångsställen, vattenrännor, trappor, lekplatser, belysning).

Av drygt 150 byggnader som inventerats är mer än 90 procent tillgängliga i den betydelsen att det går att komma in i byggnaden utan hinder. Cirka 75 procent har kontrastmarkerade trappor och hissar är i hög grad anpassade. I ungefär två av tre byggnader finns automatiska dörröppnare för tunga dörrar och antalet ringklockor har blivit fler. Skyltar vid entréer finns i omkring hälften av byggnaderna. En särskild satsning på drygt 20 skolor har resulterat i markant förbättrad tillgänglighet generellt.

Merparten av cirka 600 inventerade övergångsställen är tillgänglighetsanpassade, varav 230 åtgärdats 2011. Flertalet trappor i utemiljö är kontrastmarkerade men kräver fortsatt underhåll.

MÅTT 3 Hur många av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställer en enkel fråga till kommunen?

Internationella kontakter, nätverk och EU-projekt

Representanter från kommunen har medverkat i ett antal internationella konferenser och nätverksträffar. Vänortsbesök har genomförts i Drammen i samband med 200-årsjubileet och det nordiska borgmästarmötet för vänorterna som hålls vartannat år. Örebro deltog även i vänortsbesök i Lodz i Polen samt medverkade i UBC-nätverkets generalkonferens i Liepaja i Lettland.

Örebro har under året tagit emot ett antal internationella besök, bland annat från Amerikanska ambassaden, Elfenbenskusten och universitetet i München. Övriga besök innefattade utbildningsinsatser för projektledare från Södra Afrika samt studiebesök/skolutbyte från Spanien. Internationella gäst- och mastersstudenter vid Örebro universitet har välkomnats i Rådhuset.

Ett antal transnationella utbyten har genomförts inom ramen för ESF-projekten Förskola i förändring och Administrativ utveckling i Örebro län, samt inom ramen för EU-projektet New Bridges.

Arbete med ansökan kring nio större EU-projekt har pågått under året, varav fyra har beviljats (två transnationella projekt och två projekt inom socialfonden). Fem ansökningar har av olika skäl inte fullföljts, medan övriga fortfarande är under prövning.

Under året har ett förslag till ny internationell policy utarbetats. En revisionsrapport om samordning och redovisning av EU-projekt har genomförts och resultatet av granskningen har förts in i det nya policydokumentet.

Medborgarna om Örebro

Tillsammans med omkring 130 andra kommuner har vi undersökt medborgarnas bedömning av kommunens verksamheter de senaste åren. Ju högre indexvärdet är desto bättre betyg har medborgarna gett sin kommun. Högsta möjliga index är 100 och 40 kan tolkas som lägsta godkända index.

Medborgarna om Örebro kommuns verksamheter, Nöjd Medborgar-Index, NMI

År 2011 blev det sammanvägda Nöjd Medborgar-Index (NMI) 57. Örebros betyg är varken bättre eller sämre än genomsnittet för kommunerna.

Framför allt bör verksamheterna äldreomsorg och stöd för utsatta personer uppmärksammas. Dessa verksamheter har fått låga betygsindex och har ganska stor påverkan på helhetsbetyget. Även förbättringar av betygsindexen för verksamheterna renhållning och sophämtning, vatten och avlopp, idrotts- och motionsanläggningar samt gång- och cykelvägar förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget.

Medborgarna om Örebro som en plats att bo och leva på, Nöjd Region-Index, NRI

År 2011 blev det sammanvägda Nöjd Region-Index (NRI) 64. Örebros betyg är något bättre än genomsnittet för kommunerna (61).

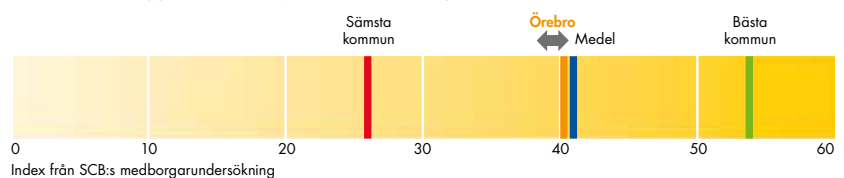
Framför allt faktorerna bostäder och trygghet bör uppmärksammas, med lågt betygsindex och relativt stor påverkan på helhetsbetyget. Även förbättringar av betygsindexen för faktorerna fritidsmöjligheter och kommunikationer förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget.

Medborgarna om inflytandet i Örebro kommun, Nöjd Inflytande-Index, NII

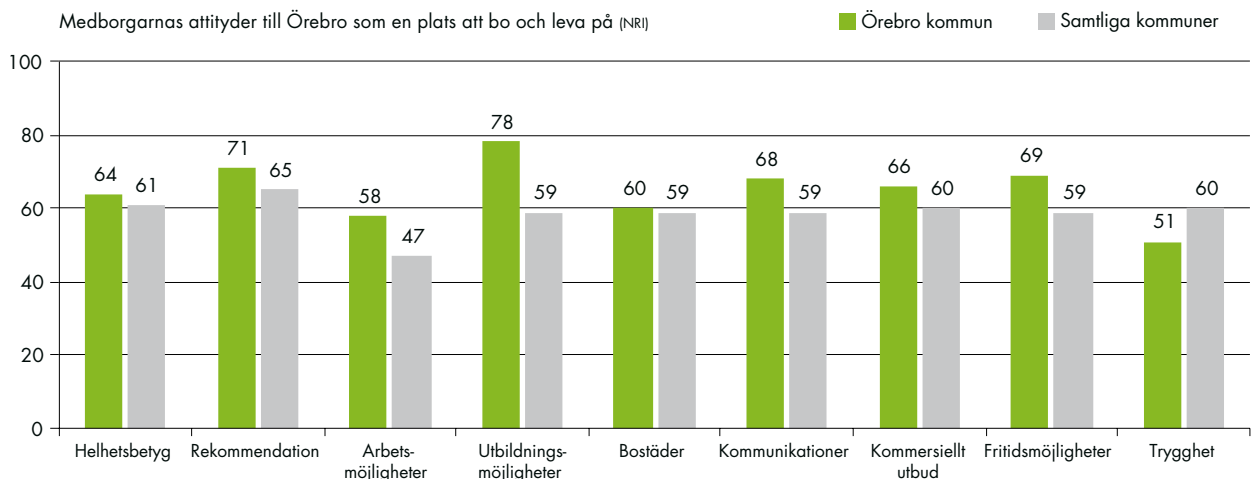
År 2011 blev det sammanvägda Nöjd Inflytande-Index (NII) 41. Örebros betyg är i nivå med genomsnittet för kommunerna (42).

Framför allt faktorerna påverkan och förtroende bör uppmärksammas. De faktorerna har fått relativt låga betygsindex och har stor påverkan på helhetsbetyget.

MÅTT 16 Hur väl upplever medborgarna att de har inflytande över kommunens verksamhet?

Medborgarnas attityder till Örebro som en plats att bo och leva på (NRI)

Riskbedömning

Örebro har en stor variation i näringslivsstrukturen med många företag i olika branscher. Bedömningen är att det råder en stabil situation för näringslivet och risken för att Örebro skulle drabbas hårt av företagsnedläggningar är begränsad.

En risk- och sårbarhetsanalys visar på sex områden där det är särskilt viktigt att vidta åtgärder för att minimera och hantera riskerna: farlig godshantering på landsväg och järnväg genom Örebro, kommunens vattenförsörjning, störningar i elförsörjningen, större ovädersstörningar, pandemier samt större trafik- eller järnvägsolyckor.

Borgensåtaganden är en riskfaktor som kan påverka kommunens ekonomi. Örebro kommuns borgensåtaganden uppgår till totalt 2 540 miljoner kronor (mnkr) den 31 december 2011, en minskning med 883 mnkr jämfört med året innan. 2 481 mnkr rör majoritetsägda bolag, varav Örebrostäder AB utgör den största delen med 2 196 mnkr (2 719 mnkr 2010). Ekonomin inom kommunens bolagskoncern är sammantaget stark och borgensriskerna små. Örebrostäder AB har en god och stabil ekonomi sedan

många år och 2011 års bokslut bekräftar detta. Övriga borgensåtaganden innefattar delägda bolag, stiftelser, bostadsrättsföreningar, egna hem med bostadslån samt föreningar och organisationer. Risken för att denna del av borgensåtagandet på 58 mnkr (62 mnkr 2010) ska behöva infrias är liten. Borgen kan behöva infrias för den del av åtagandet som gäller kommunens förlustansvar för egna hem, men under 2011 har kommunen inte behövt infria några sådana borgensåtaganden.

Intern kontroll

Örebro kommun arbetar med en tydlig ansvarsfördelning och struktur, för att säkra att nämnderna har en tillfredsställande intern kontroll: Nämnderna bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, har en tillförlitlig rapportering och information om verksamheten samt följer tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. Modellen bygger på riskanalyser som ligger till grund för de områden som beslutas att granskas. Samtliga nämnder har utöver egna beslutade granskningsområden granskat följande under 2011:

- verksamheternas rutiner för att säkerställa

att inköp av externa varor och tjänster följer kommunens upphandlingspolicy och inköpsregler

- verksamheternas rutiner för att säkerställa att det finns rätt/uppdaterade uppgifter om medarbetarna i kommunens personalsystem
- processen representation utifrån kommunens riktlinjer för intern och extern representation, samt personalförmåner i Örebro kommun.

Resultaten av granskningarna visar att det förekommer brister i nämndernas rutiner inom de beslutade granskningsområdena. Åtgärder för att rätta till bristerna är bland annat att utarbeta rutiner, utbilda i rutiner och regelverk, förbättra och utveckla systemfunktioner samt fortsatt uppföljning.

Internkontrollarbetet har förbättrats. Nämndernas granskningsrapporter för 2011 är av god kvalitet. Nämnderna har genomfört de av kommunstyrelsen beslutade granskningsåtgärderna. Flertalet av nämnderna har efter genomförda väsentlighets- och riskanalyser valt egna nämndspecifika granskningar. Nämndernas egna bedömningar och beslut om åtgärder är genomtänkta och relevanta.

Atlas Copco Rock Drills AB:s positiva utveckling betyder mycket för regionen. Foto: Atlas Copco.

Framgångar och utmaningar för hållbar utveckling i Örebro 2011

SOCIALT – ETT TRYGGT ÖREBRO

+ Framgångar 2011 +	- Utmaningar 2012 -
Folkmängden fortsätter att öka – största delen av inflyttningsöverskottet kommer från andra kommuner i länet.	Att värna om mångfalden i utvecklingen för ett socialt och ekonomiskt hållbart Örebro.
Arbets-, utbildnings- och fritidsmöjligheter samt kommunikationer stärker medborgarnas uppfattning om Örebro som en plats att bo och leva på.	Tryggheten är statistiskt säkerställt lägre än i jämförbara kommuner.
Flera tecken på bättre hälsa bland barn och ungdomar.	Medborgarna skattar såväl grundskolan som äldreomsorgen signifikant lägre än i jämförbara kommuner.
Andelen kvinnor och män med sjukersättning eller aktivitetsersättning minskar.	Kvinnors ohälsa är högre än mäns. Flickor har sämre hälsa än pojkar. Det är tre gånger vanligare med psykisk ohälsa bland flickor än bland pojkar. Medborgare med svag socioekonomi har mycket sämre hälsa än medborgare med god socioekonomi.
Ungdomars konsumtion av alkohol fortsätter att minska. Bland flickor och pojkar i årskurs 7–9 har andelen alkoholkonsumenter sjunkit med cirka 10 procentenheter.	Var femte flicka och pojke i gymnasieskolan är riskkonsumenter av alkohol.
Våldsbrotten minskar något, framförallt misshandel utomhus.	Antalet anmälda våldtäkter fortsätter öka. Stöld, alkohol och doping ökar.

EKONOMISKT – ETT ATTRAKTIVT ÖREBRO

+ Framgångar 2011 +	- Utmaningar 2012 -
Andelen högutbildade fortsätter att öka bland både kvinnor och män.	Män har lägre utbildningsnivå än kvinnor och skillnaderna fortsätter att öka.
De flesta barn (83 %) i Örebro lever i ekonomiskt trygga familjer.	Skillnaderna i förvärvsfrekvens, består dels mellan födda i Sverige och födda utrikes, dels mellan olika områden. Barnfattigdomen ökar. Fler kvinnor än män är låginkomsttagare.

EKOLOGISKT – ETT HÅLLBART ÖREBRO

+ Framgångar 2011 +	- Utmaningar 2012 -
Klimatbelastningen per invånare minskar.	Med nuvarande takt når vi inte målet 40 procent mindre klimatbelastning per invånare till 2020.
Biltrafiken i Örebro tätort minskar.	Vägtrafiken totalt sett ökar eller ligger kvar på oförändrat hög nivå.
Utbudet i kollektivtrafiken har ökat, liksom resandet.	Gång-, cykel- och kollektivtrafik måste öka sina andelar av resandet för att nå klimatmålen.
Andelen ekologiskt producerad mat i kommunala verksamheter ökar.	Metoder behöver utvecklas för att minska matens klimatbelastning.
Framgångsrikt arbete med tätortsnära våtmarker gynnar både friluftsliv och biologiskt mångfald.	Endast ett fåtal sjöar och vattendrag i kommunen bedöms ha god ekologisk status. Det saknas skyddsområde och skyddsföreskrifter för kommunens vattentäkt.

Sammanfattande resultat och utveckling 2011

Mål för god ekonomisk hushållning

För Örebro kommun innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs effektivt. Medborgaren ska sättas i centrum, den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och förväntningar och bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. Här redovisar vi en samlad bild av hur väl verksamheten har uppnått kommunfullmäktiges mål för ekonomi, medarbetare och verksamhet.

God hushållning

Värderingen visar om kommunen utfört sin verksamhet väl, kunnat betala för den och inte skjutit betalningsansvaret på framtiden. För att nå god hushållning

krävs ett systematiskt arbete enligt Örebro kommuns styrmodell med uttalade strategier och rambudget som fastställts av kommunfullmäktige, samt att kommunen har förmågan att anpassa sig efter ändrade förutsättningar under året.

Det är första gången som Örebro kommun fastställt riktvärden till mål för god ekonomisk hushållning. Under 2011 har vi uppnått fyra av kommunfullmäktiges åtta mål för god ekonomisk hushållning, d.v.s. 50 procent.

Ett av målen har inte klarats alls och det avser medarbetarnas sjukfrånvaro. Målsättningen var en fortsatt minskad nivå i likhet med tidigare trend, men sjukfrånvaron

är oförändrad. Ytterligare ett mål med avvikande utfall och en negativ utveckling är delmålet för antal elever från grundskolan som fått behörighet till studier i gymnasieskolan. Den andra delen av samma mål angav önskad nivå och utveckling för andel elever från gymnasieskolan som får behörighet till studier på högskola. Detta delmål nåddes för flickorna, men inte som helhet för alla elever. Däremot är trenden positiv. De återstående två målen uppnås inte, men utvecklingen är positiv.

I bilaga 3 finns kommentarer och åtgärdsförslag från driftnämnder och programnämnder för respektive mål.

Mål för god ekonomisk hushållning	Indikator	2009	2010	2011				Mål-uppfyllelse	Utveckling riktning
				kvinnor	män	totalt	Riktvärde		
1. Verksamheten bedrivs inom ekonomisk ram.	Driftbudget, budgetavvikelse nämndernas resultat, mnkr	78	2			41	+0	GRÖNT	Positiv
2. Sjukfrånvaron för anställda uppgår till högst 4,5 procent. Personal som arbetar ger lägre kostnader och högre effektivitet än sjukfrånvarande personal.	Sjukfrånvaro i procent av arbetstid, totalt	5,5	4,8	5,4	3,3	4,8	4,5	RÖTT	Neutral
	16–29 år	3,3	3,4	3,8	3,0	3,6			
	30–49 år	4,9	4,3	4,9	2,7	4,4			
	50–ff. år	6,9	6,0	6,5	4,0	5,8			
	Andel långtidssjukfrånvaro > 60 dagar	-	38,4	36,0	37,5	28,4			
	Korttidssjukfrånvaro 1–14 dagar, sjukdagar per anställd	5,0	5,2	6,1	4,5	5,5			
3. Kommunens omställningsyta i fastighetsbeståndet uppgår till högst 3 procent av totala fastighetsytan. Kommunens fastigheter är en resurs som ska användas av verksamheten och vara kostnadseffektiva och värdebeständiga.	Totalt antal kvadratmeter i omställning i relation till totala antalet kvadratmeter (avser endast lokalpoolen), %	1,9	2,6			0,8	3,0	GRÖNT	Positiv
4. Andelen elever som lämnar skolan med kunskaper som ger behörighet till studier på nästa nivå uppgår till angivna värden för respektive skolform: 85 procent till gymnasiet, 95 procent till högskolan. Grundskolans resurser ska användas så att eleverna ges förutsättningar att klara godkända betyg för gymnasiestudier. Kunskaperna från grundskolan är viktiga förutsättningar för att som vuxen kunna bli självförsörjande medborgare. Gymnasieskolans resurser ska användas för att ge studenterna förutsättningar att bli självförsörjande medborgare som kan bidra till samhällsutvecklingen.	Behörighet till gymnasiet, målet riktat till barn och utbildning, grundskola exkl. friskolor, %	79	83	83	78	80	85	RÖTT	Negativ
	Behörighet till högskola, målet riktat till barn och utbildning, gymnasieskola exkl. friskolor, %	91	92	95	91	93	95	GULT	Positiv
5. Tiden hos brukarna utgör 60 procent av den totala tiden i hemvården. Personalresursen ska till största delen användas till brukaruppdragen.	Andel brukartid av personaltid, %	45	44			47	60	GULT	Positiv
6. Kostnadsökningen för vård och behandling bör inte överstiga motsvarande kostnad i jämförbara kommuner. Vård- och behandlingsinsatser inom socialtjänsten är en långsiktig åtgärd men ska även vara kostnadseffektiv på kort sikt.	Kostnad per vårddygn jämfört med motsvarande kostnader för jämförbara kommuner	I nivå	lägre			Delvis i nivå	I nivå	GULT	Positiv
7. Andel hushåll med försörjningsstöd ska minska, procent. Låg andel hushåll med försörjningsstöd betyder en god självförsörjningsförmåga.	Antal hushåll med försörjningsstöd jämfört med totala antalet hushåll, %	-	3,1			3,09	<3,1	GRÖNT	Positiv
8. Andel personer som har gått vidare till studier respektive arbete efter avslutade arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 35 procent. Arbetsmarknadsåtgärder ska användas för att ge personer förutsättningar att bli självförsörjande medborgare.	Andel personer som har gått vidare till studier resp. arbete efter avslutade arbetsmarknadsåtgärder, %	32	27	35	35	35	35	GRÖNT	Neutral

Måluppfyllelsen anges i färger**Rött**, målet är inte uppfyllt**Gult**, målet till viss del uppfyllt**Grönt**, målet är uppfyllt**Utvecklingens riktning**

Positiv, måluppfyllelsen förbättrad

Neutral, oförändrad trend, måluppfyllelsen oförändrad jämfört med tidigare

Negativ, måluppfyllelsen försämrad

Sammanfattande ekonomisk och finansiell analys

Årets resultat 2011 uppgår till 108 mnkr. Det motsvarar cirka 780 kronor per invånare i Örebro kommun och är 1,7 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag år 2011. Det är i nivå med vad som kan betraktas som god hushållning av ekonomin i en kommun. Det positiva resultatet innebär bland annat att kommunens eget kapital ökar med 108 mnkr och kommunen blir mer motståndskraftig mot kommande påfrestningar. Överskottet förstärker kommunens betalningsförmåga.

En förklaring till resultatet är att kommunen i budgeten för 2011 planerat för ett överskott och därmed inte fördelat alla intäkter till verksamheten för förbrukning under 2011. Kommunens intäkter – som huvudsakligen består av skatteintäkter och statsbidrag – har ökat genom att kommunen även sålt tillgångar som mark och fastigheter. Exempelvis ingår försäljning av Vasaskolan för cirka 30 mnkr i årets extra intäkter. Skatteintäkterna ökade mer än beräknat under första halvåret. Vissa kostnader har blivit lägre än beräknat, till exempel kostnader för sjukförsäkringar. Andra kostnader har blivit högre än beräknat, som pensionskostnader. Några verksamheter har inte klarat ekonomin inom givna budgetramar, vilket påverkar resultatet negativt. Den del av kommunens medel för framtida utbetalningar av pensioner som är placerad i aktier, tappade mycket i värde då aktiemarknaden föll kraftigt under sensommar och höst.

Kommunen har under året finansierat en rad investeringar. Bland annat har en fortsatt utbyggnad av förskolor och gruppboenden skett, och Trängens ishall har byggts upp på nytt. Årets nettoinvesteringar uppgår till 493 mnkr, varav de skattefinansierade verksamheterna svarar för 416 mnkr. Investeringar för kommunala behov utförs även av andra parter, exempelvis har landstinget uppfört Ängen som invigts under 2011. Investeringar inom vatten och avlopp liksom avfallshanteringen finansieras av taxorna, alltså brukaravgifterna.

Kommunens likvida ställning är kontrollerad och det finns en god betalningsberedskap. Kommunen samarbetar med sina helägda bolag i finansieringsfrågor. Det innebär att kommunkoncernen som

helhet får en mer förmånlig finansiering, det blir billigare att låna de pengar som behövs till koncernens finansiering. Kommunens låneskuld för egen verksamhet är oförändrad 6 mnkr 2011. Det är en låg skuld för en stor kommun som Örebro och motsvarar knappt 45 kronor per invånare. Kommunen har därutöver lån som upptas för att låna vidare till de kommunala bolagen, främst Örebrobostäder AB och Örebroporten AB. Kostnaderna för de lånen betalas av bolagen.

Uppgången i landets ekonomi 2011 kom av sig under det andra halvåret, bland annat på grund av oron kring Greklands och flera andra länders ekonomi i eurozonen. Sverige är exportberoende och vår ekonomi, valuta och betalningsbalans, påverkas mycket av det som händer i vår omvärld. Tillväxten under slutet av 2011 minskade betydligt och prognosen för 2012 är låg. Kommunens ekonomi kan påverkas negativt genom ökade kostnader, samtidigt som skatteintäkterna inte längre stiger. Skatteintäkterna har en direkt koppling bland annat till sysselsättningen, alltså hur många arbetstimmar som utförs och beskattas.

Örebro kommun har en stabil ekonomisk ställning, men en fortsatt stor utmaning är att ha kontroll över kostnadsutvecklingen inom all verksamhet, så att vi inte förbrukar mer resurser än planerat.

Årets resultat

Kommunfullmäktiges mål:

Årets resultat ska uppgå till lägst 70 mnkr.

Årets resultat 2011 uppgår till 108 mnkr, inklusive så kallade jämförelsestörande poster med -19 mnkr.

De jämförelsestörande posterna är:

- realisationsvinster för anläggningstillgångar 35,2 mnkr
- realisationsförluster för anläggningstillgångar -4,6 mnkr
- realisationsvinster/förluster för värdepapper (netto) -43,3 mnkr
- återförd nedskrivning av värdepapper 11,4 mnkr
- ökad kalkylerad räntekostnad för pensionsskulden p.g.a. sänkt diskonteringsränta -17,9 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 170 mnkr eller 2,7 procent 2011.

Nettokostnadsutvecklingen uppgick 2011 till 3,9 procent eller 226 mnkr. Ett antal engångsposter såsom försäljningsintäkter från tomträtter, mark och fastigheter, reducerade nettokostnadsökningen. Nämnderna, exklusive markförsäljning, ökade nettokostnaderna med 4,8 procent (4,3 procent 2010) mot budgeterade 5 procent.

Ett mått på god ekonomisk hushållning är hur stor del nettokostnaderna tar i anspråk av årets skatteintäkter och statsbidrag. Nettokostnadsandelen uppgår till 98,5 procent, vilket får betraktas som godkänt. Om måttet visar över 100 procent förbrukas mer än kommunen fått i intäkter, vilket inte är långsiktigt hållbart. Ett riktmärke för svenska kommuner brukar vara en nettokostnadsandel på 95–98 procent.

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten är 15 mnkr. Detta är 51 mnkr lägre än budget och 61 mnkr lägre än bokslut 2010. Resultatförsämringen mot budget beror främst på ökad kalkylerad räntekostnad för pensionsskulden på 18 mnkr och på realisationsförluster vid försäljning av aktier på 40 mnkr inom förvaltningen av pensionsmedel. Den ökade räntekostnaden för pensionsskulden är en engångseffekt av ändrad diskonteringsränta vid skuldberäkningen. Realisationsförlusterna för aktier är en konsekvens av att aktieindex på Stockholmsbörsen har sänkts med 16,7 procent under året.

Investeringar

Kommunfullmäktiges mål:

Självfinansieringsgraden för årets investeringar ska vara minst 80 procent.

Årets nettoinvesteringar uppgår till 493 mnkr (336 mnkr 2010) vilket är 418 mnkr lägre än budgeterat. De skattefinansierade investeringar uppgår till 416 mnkr (285 mnkr 2010) vilket är 365 mnkr lägre än budget. De taxefinansierade investeringarna uppgår till 77 mnkr (51 mnkr 2010) vilket är 53 mnkr lägre än budget.

Självfinansieringsgraden för den skattefinansierade investeringar år 2011 är

73 procent (totalt 69 procent), och det finansiella målet är inte uppnått. Kommunens långsiktiga mål är att skattefinansierade investeringar ska kunna finansieras med internt tillförda medel (avskrivningar och resultat) för att minimera externt lånebehov. Det innebär en självfinansieringsgrad som är minst 100 procent. Utfallet år 2011 visar att en del av investeringarna finansierats med likviditet som skapats på annat sätt i kommunen, främst genom tidigare års överskott.

Låneskuld och borgen

Kommunen svarar sedan maj 2010 för all extern upplåning för kommunens bolag (med undantag för Örebrobostäder AB). Kommunen ger i sin tur koncerninterna lån till bolagen. Denna finansiella samordning sker inom ramen för en ny koncerngemensam finanspolicy som fastställts av kommunfullmäktige.

Kommunens låneskuld var 3 247 mnkr i bokslutet, varav 6 mnkr avser lån för kommunens egen verksamhet (6 mnkr år 2010).

Under året har kommunal borgen för de kommunala bolagens upplåning minskat från 3 423 mnkr år 2010 till 2 540 mnkr år 2011. Kommunens risk

i samband med låneskuld och borgen bedöms vara kontrollerad och rimlig, då bolagen är välskötta med tillgångsvärden som motsvarar bolagens låneskulder.

Soliditet

Soliditet är ett mått som visar långsiktig kapacitet, ett förmögenhetsmått som mäter hur stor andel av tillgångarna som motsvaras av kommunens eget kapital. Soliditeten uppgick 2011 till 48 procent (56 procent 2010). Den finansiella samordningen i koncernen påverkar soliditetsmättet, då enbart upplåningen till kommunens bolag ingår i mättet och inte utlåningen till koncernbolagen. Exkluderar man den finansiella samordningen inom kommunkoncernen så har soliditeten stärkts under 2011 och uppgår till 73 procent.

Kommunen har en stor del av sin pensionsskuld i form av en ansvarsförbindelse som inte redovisas bland andra skulder inom balansräkningen, i enlighet med den så kallade blandmodellen för redovisning av pensionsförpliktelser. Pensionsförpliktelsen uppgår till 3 278 mnkr. Om denna pensionsskuld medtas i beräkning av soliditeten, så sjunker soliditeten till 16 respektive 25 procent exklusive finansiell

samordning. Kommunens soliditet får betraktas som jämförelsevis god. Det finns kommuner som uppvisar negativ soliditet vid mätning inklusive samtliga pensionsförpliktelser.

Förvaltning av pensionsmedel

Kommunens externa placeringar av pensionsmedel har ett bokfört värde på 1 122 mnkr i bokslut 2011 (1 118 mnkr år 2010). Marknadsvärdet för dessa placeringar var 1 149 mnkr vid årsskiftet. Skillnaden mellan bokfört värde och marknadsvärde beror på realiserade kursvinster på 27 mnkr (11 mnkr år 2010).

Kommunens externa placeringar av pensionsmedel motsvarar vid årsskiftet hela avsättningen till avtalspensioner och 25 procent av ansvarsförbindelserna. (30 procent år 2010).

Kommunens samlade verksamhet

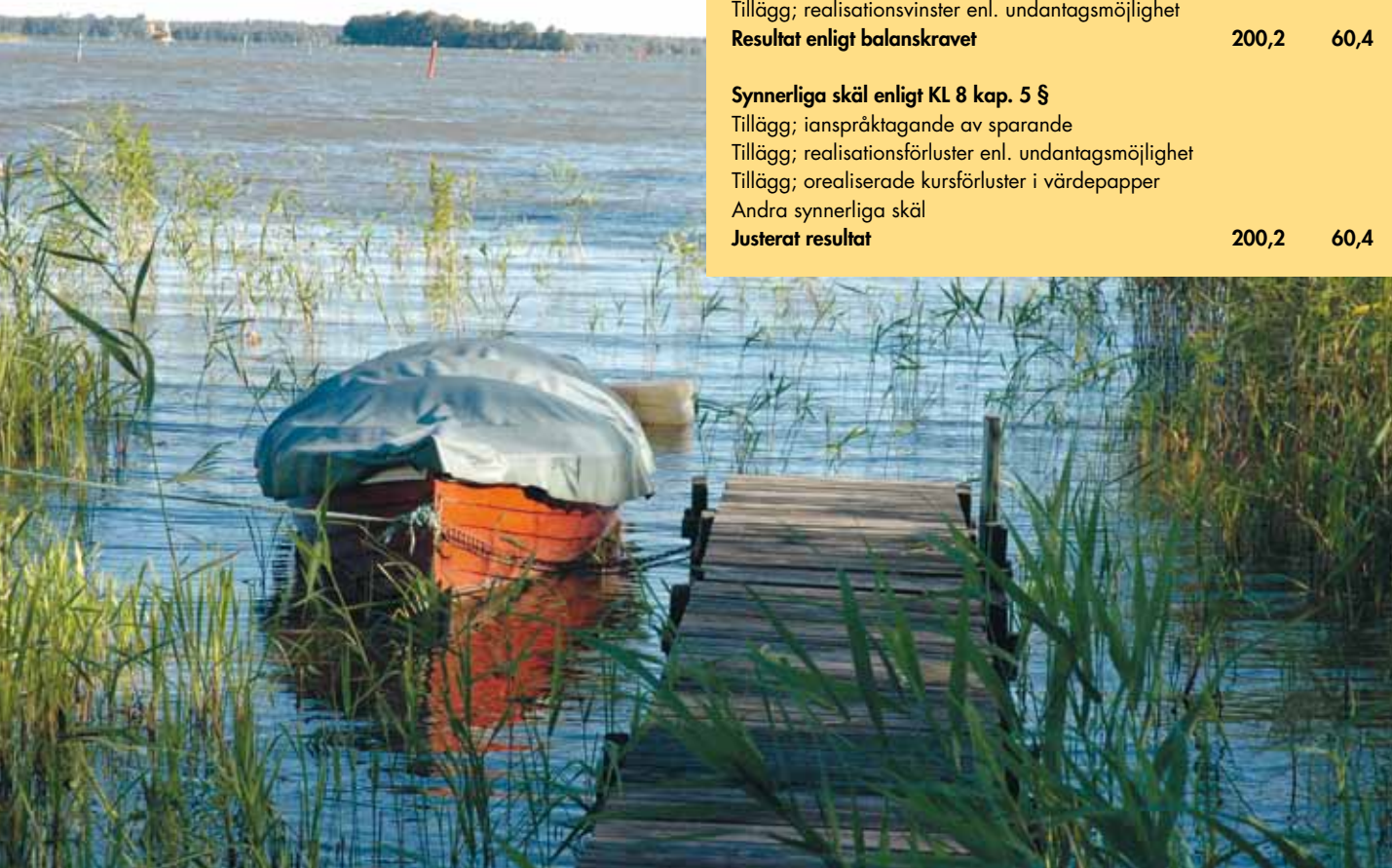
Örebro kommun bedriver en del av sin verksamhet i företagsform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser samt har en del av sin verksamhet i entreprenadform. Avsikten med den

Balanskravsutredning, mnkr

Årets resultat i förhållande till balanskravet	2010	2011
Årets resultat enligt resultaträkningen	233,9	107,6
Avgår; samtliga realisationsvinster	-33,7	-47,2
Tillägg; realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet		
Resultat enligt balanskravet	200,2	60,4

Synnerliga skäl enligt KL 8 kap. 5 §

Tillägg; ianspråktagande av sparande		
Tillägg; realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet		
Tillägg; realiserade kursförluster i värdepapper		
Andra synnerliga skäl		
Justerat resultat	200,2	60,4

sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi, oberoende av i vilken juridisk form den kommunala verksamheten bedrivs. Den verksamhet, som bedrivs i förvaltningsform är den dominerande delen i den sammanställda redovisningen. Därför överensstämmer det sammanställda resultatet i normalfallet väl med den ekonomiska utvecklingen för Örebro kommun.

Årets resultat i den sammanställda redovisningen uppgår till 84 mnkr (438 mnkr år 2010). Balansräkningen har en omslutning på 15 mdkr och det egna kapitalet uppgår till 6 mdkr den 31 december 2011. Kommunfullmäktige har fastställt särskilda ägardirektiv för de majoritetsägda aktiebolagen. Årets resultat och verksamhet för dessa aktiebolag bedöms i huvudsak överensstämma med kommunens mål för företagens verksamhet. I avsnittet verksamheten i Örebro kommuns företag ges mer information om de olika företagens ändamål, ekonomiska resultat och verksamhet.

Kommande utmaningar

Kommunens ekonomi är rimligt stark i en tid av låg tillväxt och osäker konjunktur framåt. Kommunens eget kapital, kommunens förmögenhet, fortsätter växa med årets överskott. Kommunen har

god likviditet och har även utrymme för avsättningar till kommande pensionsutbetalningar. Soliditeten inklusive pensionsåtaganden är god och den egna låneskuden liten, då investeringar i stor omfattning kunnat egenfinansieras. En varningssignal är att flera verksamheter inte riktigt klarat att bedriva verksamheten inom sina budgetramar och alltså har ett för högt kostnadsläge i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna.

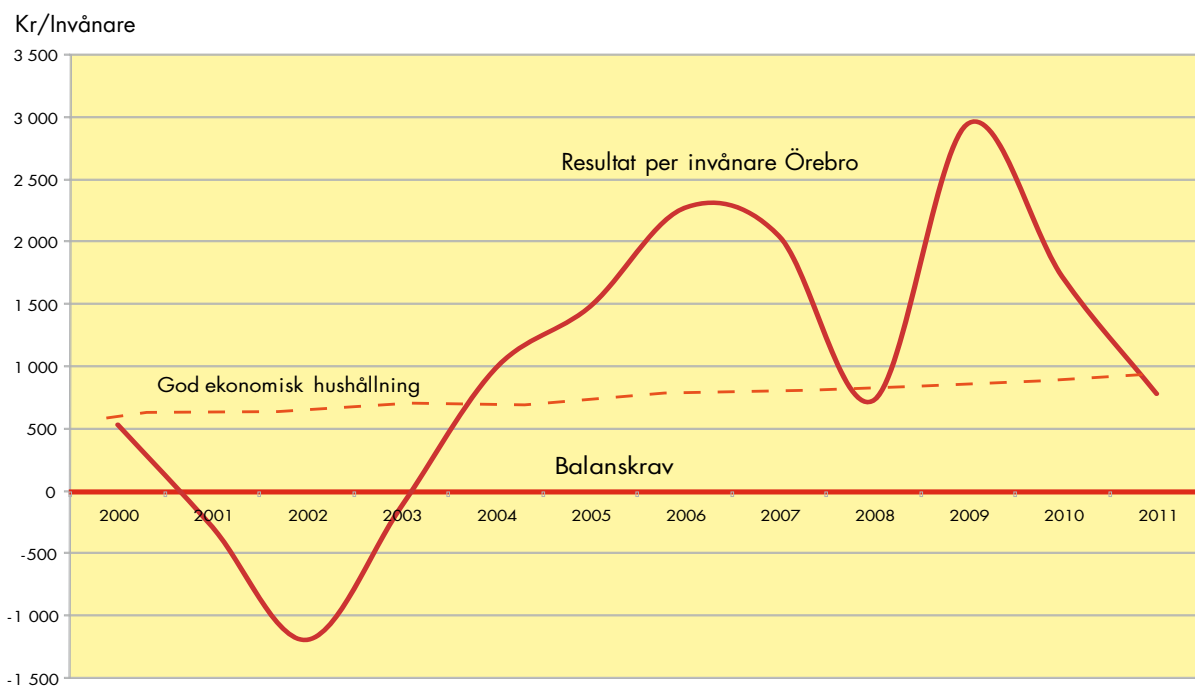
Viktigt för kommunens ekonomi är det faktum att kommunen växer. Befolkningsökningen bidrar till ökade skatteintäkter. Varje ny invånare inbringar i genomsnitt cirka 45 000 kr per år i skatteintäkter och statsbidrag. Samtidigt innebär fler invånare också ökade kostnader i många verksamheter när servicen behöver utvecklas och omfatta fler. Behoven förändras, vilket ställer stora krav på verksamheternas omställningsförmåga. Trots att invånarantalet totalt sett växer, minskar exempelvis antalet ungdomar i gymnasieåldern fortsatt kraftigt de kommande åren. Gymnasieverksamheten har en stor utmaning i att ställa om verksamheten såväl personal- som lokalmässigt till färre elever.

Lokalförsörjningen är ett område där kommunen har en stor utmaning kommande år, med förändrade behov i verksamheten. Kommunen har från och med

2012 bildat ett nytt kommunalt bolag, Futurum Fastigheter i Örebro AB, som kommer att äga och förvalta kommunala fastigheter, och framförallt fastigheter som inrymmer skolverksamhet. Syftet är bland annat att ge förutsättningar för att uppnå god fastighetsskötsel med investeringar, drift och underhåll inom ramen för bolaget.

Ekonomistyrningen behöver fortsätta utvecklas så att den blir så effektiv som möjligt. Exempelvis kommer kommunens modell för hyressättning att ses över under 2012. Områden av särskilt intresse att noga följa är effekter av volymförändringarna, utveckling av löneavtalen (avtalsförhandlingar pågår under våren 2012), energikostnadsutvecklingen, kostnadsutvecklingen för olika investeringar samt utvecklingen av sysselsättning, försörjningsstöd och givetvis skatteintäkterna. Fortsatt kontroll av nettokostnadernas utveckling och verksamhetens följsamhet mot budgetramar, kommer att vara grundläggande för en ekonomi i balans. Prognossäkerheten ska fortsätta utvecklas, och genom delårsuppföljningar och löpande rapportering kommer kommunledningen att kunna följa och styra den ekonomiska utvecklingen i kommunen.

Långsiktig ekonomisk utveckling

Investeringsredovisning (mnkr) 2011

Belopp	Budget	Inkomster	Utgifter	Netto	Avvikelse
Skattefinansierad verksamhet	-780,7	15,1	-431,1	-416,0	364,7
Fastighetsinvesteringar	-453,3	0,3	-218,0	-217,7	235,6
Ny- och ombyggnad av verksamhetslokaler	-382,4	0,2	-195,3	-195,1	187,3
Barn och utbildning	-131,9	0,0	-60,2	-60,2	71,7
- Förskola	-81,1		-44,8	-44,8	36,3
- Grundskola	-17,7		-6,4	-6,4	11,3
- Gymnasieskola	-11,4		-9,0	-9,0	2,4
- Programnämnd	-21,7				21,7
Social välfärd	-53,5	0,0	-32,1	-32,1	21,4
- Funktionshindrade	-27,6		-12,9	-12,9	14,7
- Socialtjänst	-0,6		-0,4	-0,4	0,2
- Vård och omsorg	-11,9		-18,8	-18,8	-6,9
- Programnämnd	-13,4				13,4
Samhällsbyggnad	-197,0	0,2	-103,0	-102,8	94,2
- Tegelbruket	-90,0		-41,5	-41,5	48,5
- Trängen	-72,0	0,2	-56,6	-56,4	15,6
- Pettersberg, konstgräs	-7,0		0,0	0,0	7,0
- Övrigt	-28,0	0,0	-4,9	-4,9	23,1
Fastighetstekniska åtgärder	-70,9	0,1	-22,7	-22,6	48,3
Trafik- och miljöinvesteringar	-100,7	13,0	-73,6	-60,6	40,1
Stadens torg	-10,6	1,7	-10,4	-8,7	1,9
Minskad trafik genom centrum	-12,0	0,0	-8,6	-8,6	3,4
Åstaden	-3,7	0,0	-3,8	-3,8	-0,1
Cykel	-6,3	0,2	-7,1	-6,9	-0,6
Kollektivtrafik	-5,0	0,0	-2,7	-2,7	2,3
Trafikreglering	-2,8	0,0	-1,5	-1,5	1,3
Grev Rosengatan	-10,0	10,9	-21,0	-10,1	-0,1
Trafiksäkerhet	-2,2	0,0	-1,7	-1,7	0,5
Natur/miljö	-18,7	0,2	-6,9	-6,7	12,0
Park	-4,1	0,0	-3,7	-3,7	0,4
Tillgänglighetsåtgärder	-2,1	0,0	-1,0	-1,0	1,1
Medborgarbudget	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,5
Övrigt	-22,7	0,0	-5,2	-5,2	17,5
Inventarier	-157,2	1,8	-109,7	-107,9	49,3
Barn och utbildning	-17,4	1,3	-17,4	-16,1	1,3
Social välfärd	-45,0	0,0	-25,0	-25,0	20,0
Samhällsbyggnad	-81,6	0,5	-61,1	-60,6	21,0
- Fordon	-28,2	0,0	-23,6	-23,6	4,6
- IT Drift och teknik	-10,5	0,0	-7,0	-7,0	3,5
- Konstnärlig utsmyckning	-5,3	0,0	-3,2	-3,2	2,1
- Friidrottshall	-1,5	0,0	-1,5	-1,5	0,0
- Övriga inventarier	-6,1	0,5	-4,8	-4,3	1,8
- Centrala Inköp pc/skrivare	-30,0	0,0	-21,0	-21,0	9,0
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	-1,0	0,0	-0,7	-0,7	0,3
Kommunstyrelsen	-12,2	0,0	-5,5	-5,5	6,7
- Uppgradering licenser	-6,2	0,0	0,0	0,0	6,2
- Centrala inköp, kopiatorer	-5,0	0,0	-5,1	-5,1	-0,1
- Övrigt	-1,0	0,0	-0,4	-0,4	0,6
Självfinansierande investeringar	-9,9	0,0	-7,8	-7,8	2,1
Minskat oljeberoende/alternativa energilösningar	-9,9	0,0	-7,8	-7,8	2,1
Förvärv av anläggningsstillgång	-59,6	0,0	-22,0	-22,0	37,6
Förvärv av fastighet/mark	-59,6	0,0	-22,0	-22,0	37,6
Taxefinansierade verksamheter	-130,2	0,0	-77,2	-77,2	53,0
Va	-93,2	0,0	-70,0	-70,0	23,2
Avfall	-27,8	0,0	-2,4	-2,4	25,4
Inventarier, fordon va och avfall	-9,0	0,0	-4,8	-4,8	4,2
Fordonsgas	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,2
Total investeringsbudget	-910,9	15,1	-508,3	-493,2	417,7
Försäljningar mark, fastigheter och tomträtter		130,2	-1,1	129,1	

Driftsredovisning per nämnd (mnkr)

Driftnämnd/anslag	Kostnader	Intäkter	Netto	Budget 2011	Budget Avvikelse
Barn och utbildning	-3 200,4	655,3	-2 545,2	-2 537,1	-8,0
Skolnämnd nordost	-294,5	24,5	-270,0	-276,6	6,7
Skolnämnd nordväst	-422,7	13,0	-409,7	-408,3	-1,4
Skolnämnd sydost	-483,8	8,1	-475,7	-475,3	-0,5
Skolnämnd sydväst	-340,0	7,4	-332,6	-331,8	-0,8
Gymnasienämnden	-817,8	443,2	-374,6	-358,4	-16,2
Östernärke områdesnämnd	-75,1	1,2	-73,8	-72,4	-1,4
Programnämnd Barn och utbildning	-766,5	157,8	-608,8	-614,4	5,6
Social välfärd	-2 632,8	348,9	-2 283,9	-2 287,2	3,3
Socialnämnd väster	-267,2	51,7	-215,5	-216,6	1,1
Socialnämnd öster	-173,2	17,1	-156,1	-156,5	0,3
Vård- och omsorgsnämnd väster	-592,7	86,4	-506,3	-506,5	0,2
Vård- och omsorgsnämnd öster	-752,6	79,3	-673,3	-663,0	-10,3
Nämnd för funktionshindrade	-798,5	106,5	-692,0	-693,1	1,1
Överförmyndarnämnden	-10,3	1,7	-8,7	-9,3	0,7
Programnämnd Social välfärd	-38,2	6,1	-32,1	-42,2	10,1
Samhällsbyggnad	-1 195,3	432,4	-762,9	-787,8	24,9
Fastighetsnämnden	-94,3	26,5	-67,8	-67,1	-0,7
Miljönämnden	-20,3	10,1	-10,2	-13,2	3,0
Tekniska nämnden exkl. va och avfall	-358,0	180,6	-177,3	-171,4	-6,0
Byggnadsnämnden	-54,8	34,7	-20,1	-22,9	2,8
Kultur- och medborgarnämnden	-174,9	23,0	-151,9	-153,0	1,1
Fritids- och turistnämnden	-137,1	29,7	-107,4	-109,0	1,6
Glanshammars lokala nämnd	-4,2	0,3	-3,9	-4,0	0,1
Tysslinge lokala nämnd	-5,1	0,6	-4,5	-4,3	-0,1
Östernärke områdesnämnd	-5,4	0,7	-4,7	-5,6	0,9
Kollektivtrafik	-253,5	46,3	-207,2	-196,9	-10,3
Mark	-40,9	67,0	26,1	-4,9	31,0
Programnämnd Samhällsbyggnad	-46,9	12,9	-34,0	-35,5	1,4
Fastighetsnämnden, rörelsefastigheter	-872,6	873,3	0,7	0,0	0,7
Tekniska nämnden, fordonsgas	-7,6	7,1	-0,5	0,0	-0,5
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	-297,4	301,3	3,9	0,0	3,9
Va	-169,7	160,8	-8,9	0,0	-8,9
Avfall	-127,7	140,6	12,8	0,0	12,8
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-573,5	123,2	-450,3	-455,9	5,6
Kommunstyrelsen	-312,9	38,5	-274,4	-284,3	9,9
Kommunledningen	-35,0	0,7	-34,3	-34,4	0,1
Kommunledningskontoret	-277,9	37,8	-240,1	-249,9	9,9
Stadsrevisionen	-2,6		-2,6	-2,6	0,0
Valnämnden	-1,3	0,9	-0,4	-1,2	0,8
Summa nämnder	-9 096,5	2 781,0	-6 315,6	-6 356,1	40,6

Driftnämnd/anslag	Kostnader	Intäkter	Netto	Budget 2011	Budget Avvikelse
Kommunstyrelsen – kommundemensamt	-174,0	93,8	-80,2	-65,2	-15,0
Till kommunstyrelsens förfogande			0,0	-3,1	3,1
Kommungemensamma verksamheter	-108,0	2,7	-105,3	-111,7	6,4
Kommungemensamma statsbidrag		91,0	91,0	115,6	-24,6
– Flyktingstatsbidrag m.m.		38,6	38,6	64,0	-25,4
– Maxtaxa barnomsorg		52,4	52,4	51,6	0,8
Nerikes brandkår	-66,0		-66,0	-66,0	0,0
Finansiering	301,9	74,0	375,9	357,7	18,2
Personalförsäkring	260,0		260,0	253,3	6,7
Pensionskostnader	-371,2	0,5	-370,7	-340,0	-30,7
Semesterlöneskultsförändring	3,9		3,9	-10,0	13,9
Kapitalkostnader	354,9		354,9	350,0	4,9
Försäljning av tomträtter		43,1	43,1	43,0	0,1
Reavinst/förlust fastigheter		25,3	25,3	0,0	25,3
Internt avkastningskrav fastigheter	61,6		61,6	61,6	0,0
Avskrivning lån	-0,3		-0,3	-0,2	-0,1
Avgifter, ersättningar och intern ränta	-7,0	5,1	-1,9	0,0	-1,9
Driftbudget totalt	-8 968,6	2 948,7	-6 019,9	-6 063,6	43,8
Avgår interna poster	1 038,3	-1 038,3			
Verksamhetens kostnader/intäkter	-7 930,4	1 910,5	-6 019,9	-6 063,6	43,8

Medarbetare – resultat och utveckling

Arbetsvillkorindex, AVI

Att erbjuda konkurrenskraftiga arbetsvillkor för att kunna behålla och rekrytera personal är en nyckelfaktor för att kunna leverera goda tjänster till medborgarna. Örebro kommuns Arbetsvillkorindex (AVI) har legat under medianen för samtliga deltagande organisationer men i paritet med övriga deltagande kommuner. Örebro kommun har sedan mätningarna påbörjades 2006 förbättrat arbetsvillkoren varje år. Örebro kommuns AVI för 2011 ligger kvar på samma nivå (120 p) som föregående år med små förändringar av de enskilda nyckeltalen. Det främsta utvecklingsområdet är antal medarbetare per chef, vilket har förbättrats något under 2011 och ligger nu på 20 medarbetare per chef. Forskning visar att färre medarbetare per chef ger lägre sjukfrånvaro.

Anställda

Jämfört med 2010 har det totalt sett inte skett någon större förändring av antalet anställda. Antalet tillsvidareanställd personal fortsatte minska med 32 medarbetare och antalet visstidsanställda ökade med 28.

Det har funnits svårigheter att rekrytera förskollärare, varför tjänster i vissa fall har fått tillsättas med visstidsanställda barnskötare. Nya verksamheter har öppnats inom Förvaltningen för funktionshindrade där personal visstidsanställts, på grund av antingen svårigheter i uppskattning av resursåtgång innan verksamheterna stabiliserats, eller verksamhetens tillfälliga natur.

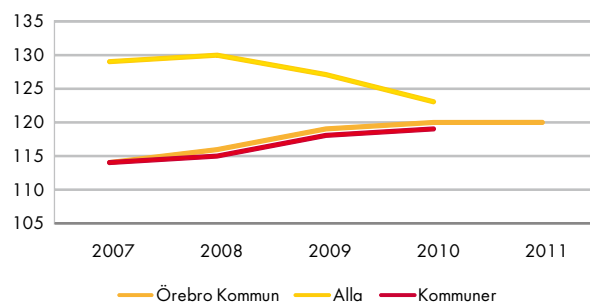
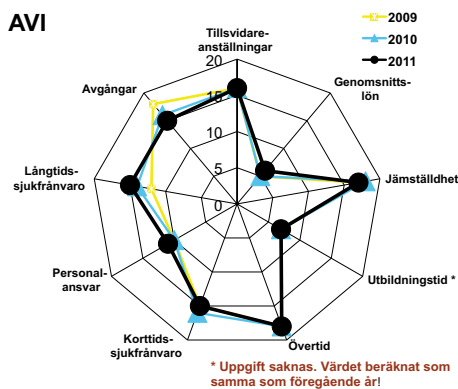
Antalet tillsvidareanställda har minskat inom vård och omsorg, på grund av att flera verksamheter lagts ut på entreprenad samt reduceringar inom hemvården som ett resultat av minskad vårdtyngd. Minskande elevunderlag och ökad konkurrens inom grundskolan och framförallt gym-

nasieskolan, har medfört neddragning av både tillsvidareanställd och visstidsanställd personal på flertalet enheter.

Andelen kvinnor respektive män är i stort sett oförändrad i jämförelse med föregående år. Av kommunens årsarbetare är andelen kvinnor 76 procent och andelen män 24 procent.

Den 31 december 2011 var antalet BEA-anställda totalt 209 personer. Av dessa var 19 tillsvidareanställda och 190 visstidsanställda. Antalet anställda i arbetsmarknadsåtgärd har minskat med 205 sedan december 2010, vilket är en ögonblicksbild eftersom variationen är stor under året. Många avslutas i december och nya beslut om åtgärder tas först i januari. Under 2011 har det förekommit färre ungdoms- anställningar jämfört med 2010 på grund av minskade medel. Antalet inestegsjobb är också lägre eftersom Arbetsförmedlingen tagit över ansvaret för nyanlända flyktingar.

Örebro kommuns AVI jämfört med två tidigare år

Nyckeltalsinstitutets Arbetsvillkorindex, AVI är ett sammanfattande index med utgångspunkt i nio nyckeltal som speglar attraktiv arbetsgivare. Ju högre index desto mer attraktiv är arbetsgivaren. Utgångspunkten är att goda arbetsvillkor leder till trivsel och effektivitet. I jämförelseunderlaget ingår företag, landsting och kommuner.

Antal anställda i Örebro kommun 2011-12-31	Tillsvidareanställda		Visstidsanställda		Totalt antal anställda	Antal årsarbetare**
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män		
Barn och utbildning	3 629	1 002	366	167	5 164	4 971
Samhällsbyggnad	365	489	52	66	972	937
Social välfärd	3 311	541	272	63	4 187	3 854
Kommunledningskontoret	174	59	58	17	308	303
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	227	110	37	19	393	385
Totalt Örebro kommun*	7 706	2 201	785	332	11 024	10 450

*Exklusive BEA-anställda (anställda på beredskapsavtalet)

**Samtliga tillsvidare- och visstidsanställdas summerade sysselsättningsgrader.

Arbets tid och bemanning

Projektet för korttidsrekrytering och bemanning som startade 1 september 2010, avvecklas i februari 2012 och ansvaret för korttidsförsörjningen av personal återgår till respektive driftnämnd. En extern utvärdering av projektet visade att det inte nådde upp till alla mål, men att kommunen fått mycket erfarenhet och kunskap. Projektets kostnader har överstigit budget. I projektet bildades ett internt bemanningscentrum som har bemannat korttidsvikarier inom delar av vård och omsorg, Förvaltningen för funktionshindrade samt programområde Barn och utbildning. Kommunen har inom ramen för projektet haft avtal med två bemanningsföretag, Proffice och Pelmatic Sweden AB, som levererat vikarier till delar av verksamheterna. Avtalet med Proffice har upphört medan Pelmatic avtal kommer och avslutas 31 mars 2012.

Kostnaderna för timavlönade, inklusive Proffice och Pelmatic, uppgick totalt till 256 mnkr, vilket innebär en ökning med 18 mnkr jämfört med 2010. För 2010 finns dock ingen komplett statistik över timavlönade årsarbetare från externa leverantörer att tillgå varför ökningen i timavlönade årsarbetare inte kan redovisas. Ökningen har skett inom Barn och utbildning samt Social välfärd. Total vikarieförmedling från externa leverantörer under 2011 motsvarade 174 årsarbetare. En del av ökningen kan förklaras med utökning av förskoleverksamhet, under året har flera nya förskoleavdelningar startat. En annan förklaring är de satsningar som gjorts utifrån att kommunen beviljats 29 mnkr av Europeiska socialfonden (ESF) till kompetensutveckling i förskolan. Fram till 31 juli 2012 ska omkring 10 000 utbildningstillfällen ha genomförts, vilket lett till att vikariebehovet har ökat. Utökningen inom Social välfärd förklaras med att avtalet med Proffice avslutades med kort varsel på grund av svårigheter med leverans av vikarier. Detta påverkade också fyllnadstid och overtidsuttag något. Totalt motsvarar fyllnadstid och overtidsuttag en ökning med 5 årsarbetare. Kommunen har i jämförelse med andra kommuner inget avvikande overtidsuttag.

Programområdena Barn och utbildning samt Samhällsbyggnad har en relativt hög andel heltidsanställda. Social välfärd är det programområde där fler insatser krävs. Hösten 2010 då korttidsprojektet startade blev det möjligt för deltidanställda att öka sin sysselsättningsgrad. Totalt 40 medarbetare anmälde intresse för projektet. En av anledningarna till att det inte blev fler är en oro för att tvingas arbeta på andra arbetsplatser än den egna.

Ingen sjunkande sjukfrånvaro och ökande korttidssjukfrånvaro

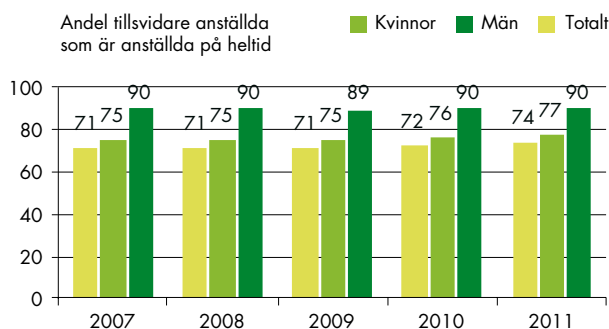
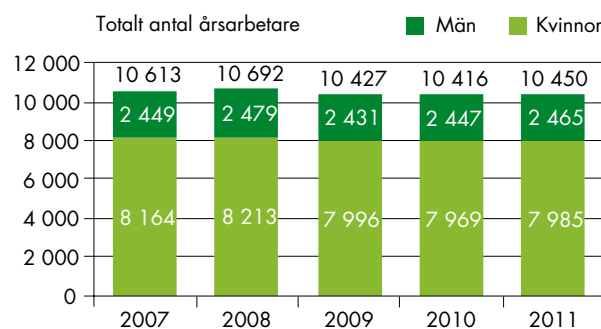
Målet på 4,5 procents sjukfrånvaro har inte uppnåtts utan sjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå, (4,8 procent) som föregående årsskifte. Den initiala prognosen var att sjukfrånvaron skulle fortsätta att sjunka under 2011 men under våren blev det tydligt att fler återvänt till sjukförsäkringen efter att ha varit utförsäkrade samtidigt som korttidssjukfrånvaron har ökat något. De senaste årens trend med minskande sjukfrånvaro har brutits och sjukfrånvaron ökar nu i hela landet.

Örebro kommuns sjukfrånvaro är i paritet med andra kommuner av ungefär samma storlek. Även AVI-jämförelsen

	2009	2010	2011	Förändring
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden				
Totalt	5,5	4,8	4,8	0,0
Kvinnor	6,1	5,3	5,4	0,1
Män	3,5	3,3	3,3	0,0
Sjukfrånvaro per ålderskategori				
Totalt				
upp till 29 år	3,3	3,4	3,6	0,2
30–49 år	4,9	4,3	4,4	0,1
50– år	6,9	6,0	5,8	-0,2
Kvinnor				
upp till 29 år	3,7	3,4	3,8	0,4
30–49 år	5,5	4,8	4,9	0,1
50– år	7,8	6,7	6,5	-0,2
Män				
upp till 29 år	2,0	3,3	3,0	-0,3
30–49 år	2,9	2,7	2,7	0,0
50– år	4,4	3,9	4,0	0,1
Korttidssjukfrånvaro*				
Totalt	5,0	5,2	5,5	0,3
Kvinnor	5,3	5,5	6,1	0,6
Män	4,1	4,4	4,5	0,1
Andel långtidssjukfrånvaro**				
Totalt (>60 dgr)	48,8	38,4	36,0	-2,4
Kvinnor (<60 dgr)	50,5	39,7	37,5	-2,2
Män (>60 dgr)	39,5	32,2	28,4	-3,8

*antal dagar per anställd, korttidssjukfrånvaro 1–14 dagar

**beräkningsgrunden förändrad

visar att långtidssjukfrånvaron ligger på jämförelsevis låg nivå. Trots att korttids-sjukfrånvaron har ökat de senaste åren är kommunens nivå relativt låg i AVI-jämförelsen. Den fortsatta ökningen av korttids-sjukfrånvaron är dock bekymmersam och måste fortsatt uppmärksammas, eftersom nuvarande nivå är högre än önskvärt. Programområdet Barn och utbildning har en marginell ökning av sjukfrånvaron i procent av arbetstiden medan Social välfärd och Samhällsbyggnad har minskat något.

Samtliga förvaltningar inom Barn och utbildning har, enligt medarbetarenkäten, medarbetare som ligger i riskzonen för stressrelaterad ohälsa, vilket gör detta till ett utvecklingsområde för programområdet. Social välfärd har fortsatt högst sjukfrånvaro av programområdena och behöver fortsätta sitt arbete med att sänka sjukfrånvaron. Samtidigt hade Social välfärd det högsta nyttjandet av friskvårdskupongerna 2011, vilket är en del i det förebyggande arbetet.

Sjukfrånvaron är högst bland barnskötare, vårdbiträden, undersköterskor, vårdare och personliga assistenter och lägst i yrkesgrupperna chefer och handläggare.

Sambandet med sjukfrånvaro och ålder är tydligt. Sjukfrånvaro i gruppen 50 år och äldre har minskat något men är fortfarande högst i den gruppen. Hela minskningen står kvinnorna för. Högst sjukfrånvaro har både kvinnor och män 50 år och äldre inom Social välfärd.

Sjukfrånvaron bland de yngre har ökat något under 2011. Förra året hade män i åldern 30–49 år lägst sjukfrånvaro och

så även 2011, medan den ökat något bland männen i de yngre och de äldre åldersgrupperna. Den ökade sjukfrånvaron bland de yngre medarbetarna bör uppmärksammas.

I intervallet över 60 dagar har andelen sjukfrånvaro fortsatt att minska både bland kvinnor och män. Sjukförsäkringsreglerna, med fasta tidpunkter i rehabiliteringskedjan, har medfört att cheferna arbetar tidigt och strukturerat med rehabilitering, och de flesta sjukfall blir inte längre lika långa. Under våren 2012 kommer Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen att utveckla ett samarbete med en gemensam kartläggning redan innan sjukdag 90 för personer i behov av samordnade insatser, vilket på sikt kommer att påverka längden på sjukskrivningarna ytterligare.

Hälsofrämjande insatser

Det hälsoinriktade arbetet handlar om att få friskare medarbetare, förebygga ohälsa och få tillbaka sjukskrivna i arbete. Satsningar på hälsofrämjande och förebyggande insatser i kombination med tidiga rehabiliteringsinsatser medför positiva effekter för medarbetarna och organisationen. Under året har två projekt bedrivits för att minska sjukfrånvaron, PAIN-projektet och Hållbart arbetsliv. För att främja och öka hälsan har ett hälsopaket införts. Ett nytt avtal har tecknats med företagshälsovården Previa. Det nya avtalet har tonvikt på förebyggande insatser.

Alla medarbetare i kommunen har fått samma möjlighet att utöva friskvård med friskvårdskuponger, vilket medförde att

andelen som utövar friskvård minst en gång i veckan ökade från 48 procent 2009 till 65 procent. Totalt har 78 procent utnyttjat möjligheten. Målet med den nya rutinen för friskvård är att få fler att utöva motions- och friskvårdsaktiviteter och därmed öka sin hälsa och sitt välmående.

Via personalvårdsprogrammet får medarbetarna snabbt och lättillgängligt stöd att hantera privata och arbetsrelaterade problem, vilket 2 procent har nyttjat sedan starten i maj. Start en bit in på året och i samband med semester kan ha lett till ett lägre nyttjande. När tjänsten blivit etablerad i organisationen förväntas fler använda den. Av de som fått personligt besök hos specialist upplever 88 procent att det har förbättrat deras arbetsförmåga, från i viss mån till i mycket hög grad.

Personalsociala aktiviteter fortsätter att vara verktyg för att främja trivseln i arbetsgrupper.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöarbetet är en del i det dagliga löpande arbetet. Stöd i arbetet är till exempel samverkansgrupper, arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal. Verksamheterna ska regelbundet göra riskbedömningar av arbetsmiljön, planera, genomföra och följa upp åtgärder. Verksamheterna blir allt bättre på att hantera verktygen som stödjer det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Antalet arbetsskador och tillbud har ökat något. Alla programområden har ökat antal arbetsskador utom Social välfärd, som uppvisar en minskning. 25 procent av arbetsskadorna har föranlett någon

form av frånvaro. Det är främst inom Barn och utbildning som tillbuden ökat och då i kategorin tillbud att bli skadad av annan person och hot eller hot om våld. Det är framförallt inom särskolan som tillbuden rapporterats. Inom Social välfärd märks däremot en minskning av tillbuden. Social välfärd är annars det programområde som har flest rapporterade arbetsskador och tillbud och då framförallt inom Förvaltningen för funktionshindrade.

27 procent av alla arbetsskador är hot eller hot om våld, och har minskat med 11 procentenheter. Det är främst inom Barn och utbildning och Social välfärd som arbetsskador med hot och hot om våld rapporterats. Social välfärd har minskat medan Barn och utbildning har ökat. Av tillbuden utgör 29 procent hot eller hot om våld. Det är en liten minskning jämfört med föregående år. 78 procent av tillbuden med hot och hot om våld inom Social välfärd hänförs till Förvaltningen för funktionshindrade. Det är samma nivå som föregående år.

Av medarbetarenkäten framgår att 5 procent av medarbetarna har utsatts för våld eller hot många gånger och att 18 procent utsatts någon enstaka gång. Endast 31 procent av dem som utsatts för våld och hot har gjort anmälan.

Intern och extern rörlighet

Den interna rörligheten har minskat jämfört med 2010 då den var högre på grund av att verksamheter lades ut på entreprenad, vår personal valde att stanna kvar inom kommunen och förflyttades internt. Under 2011 har 490 medarbetare fått en ny befattning inom kommunen, en minskning jämfört med 2010 då mot-

svarande siffra var 690. Att arbeta för en ökad intern rörlighet mellan kommunens arbetsplatser är en viktig förutsättning för att utveckla medarbetarnas kompetens och för att trygga personalförsörjningen.

Den externa rörligheten från kommunen omfattar alla avgångar av tillsvidareanställda medarbetare oavsett orsak. Den 31 december 2011 har 781 tillsvidareanställda i kommunen avslutat sin anställning. Antalet avgångar har ökat jämfört med 2010 då 655 anställningar avslutades. Av det totala antalet avgångar för tillsvidareanställda har 47 procent slutat sin anställning på egen begäran, år 2010 var siffran drygt 38 procent. Därmed är egen begäran den främsta avgångsorsaken, följd av ålderspension. De yrkeskategorierna som har högst extern rörlighet är vårdbiträden, undersköterskor, personliga assistenter och vårdare.

Omställning

Antal personer berörda av omställning har minskat med cirka 60 personer från 263 sedan föregående årsskifte. Arbetet med omställning har främst pågått inom Social välfärd och Barn och utbildning. Främst är det kvinnor inom kategorierna omvårdnadspersonal, personliga assistenter samt lärare som berörs. Merparten av minskningen har skett inom vård och omsorg, där många har kunnat placeras i nya tillsvidareanställningar.

Inom Barn och utbildning sker framför allt omställningsarbetet i samband med terminsskiftena. Inom vård och omsorg pågår istället omställningsarbetet kontinuerligt. Ett vikande elevunderlag kombinerat med ökad konkurrens från friskolor har lett till att omställningsarbetet har

ökat samt att många ansökningar om kompetensväxlingsalternativ har beviljats.

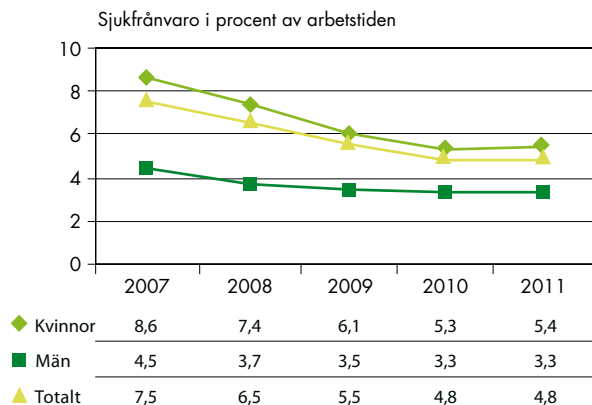
De lärare som saknar placering är oftast de som har kompetens inom ämneskombinationer som inte överensstämmer med behoven. Ett problem är karaktärsämneslärare vars kompetens inte efterfrågas när program läggs ner och där programmet inte finns på någon annan skola.

Inom förskolan finns fortfarande ett stort behov av förskollärare, där har barnskötare tillfälligt kunnat placeras i avvaktan på rekrytering. Kostnaderna för omställning har minskat från 38 till 34 mnkr sedan föregående år. Främst har kostnaderna för medarbetarprogrammet minskat, vilket beror på att en ny upphandling gjorts med ett avtal som började gälla 2011.

Plan för jämställdhet och icke-diskriminering

Örebro kommuns jämställdhets- och ickediskrimineringsplan 2009–2011 anger vilka åtgärder förvaltningarna ska genomföra. Fler förvaltningar än tidigare har haft egna aktiva åtgärder. De obligatoriska aktiva åtgärderna har inte helt fått genomslag, fortfarande vet till exempel inte 24 procent av medarbetarna vem de ska vända sig till om de upplever sig trakasserade.

Representationen i ledningsgrupper och karriärindex är bra och har varit bra över tid. Rutiner för att chef och medarbetare diskuterar återgång till arbetet samt kontakten med föräldralediga, ser olika ut på förvaltningarna. Kravprofiler ur ett etniskt perspektiv har ökat i antal under året och bedömningen inför 2012 är att de kommer att fortsätta öka. Resultatet

av medarbetarenkäten visar en ökning av upplevd mobbing. Detta gör att våra chefer behöver jobba förebyggande med att medvetandegöra riktlinjerna för trakasserier.

Jämix är ett sätt att mäta skillnaden i villkor för kvinnor och män i organisationen, ju högre poäng organisationen har desto bättre jämställdhet. Årets mätning placerar Örebro kommun på 110 poäng, vilket är strax under medianvärdet. Resultatet är något försämrat för 2011 i förhållande till föregående år. De försämrade värdena kan delvis förklaras med att könsfördelningen i högsta ledningsgruppen har förändrats. Skillnaden är marginell. Karriärindex har också minskat marginellt, eftersom vi har en stor kvinnodominans betyder ett ökat antal manliga chefer ett försämrat karriärindex. Den största förändringen av resultatet är uttaget av föräldradagar, kvinnor och män tar ut lika mycket av den tillfälliga föräldrapenningen medan kvinnorna tar ut större delen av föräldradigheten. Att skillnaden för tillsvidareanställda har ökat beror på att antalet män i kommunen ökat. De män som har anställts har i större utsträckning anställts på tillsvidarejänster inom de mansdominerade områdena.

Lönepolitik – kompetensstyrningsmodellen implementerad

Arbetet med en gemensam modell för utvecklings- och lönesamtal har fortsatt i syfte att ge chefer och medarbetare konkret stöd i förberedelser och genomförande av samtalen. Det gemensamma arbetssättet ska bidra till att samtalen genomförs med en hög och likvärdig kvalitet i kommunen samt bidra till att medarbetarnas arbetsprestation och kom-

petens bedöms lika vid lönesättning. 2011 är första året som samtliga chefer arbetade enligt modellen.

I medarbetarenkäten fick samtliga frågor som berörde medarbetarsamtalen bättre resultat jämfört med föregående mätning 2009. Antalet genomförda lönesamtal fortsätter att öka. Det har dock skett en tillbakagång av resultatet för lönesamtalens innehåll, framförallt chefernas motivering till bedömningen av arbetsresultat och lön samt det sammanfattande omdömet om samtalet. Detta utgör ett utvecklingsområde för de lönesättande cheferna.

Löneöversyn

Den övergripande lönepolitiska inriktningen i 2011 års löneöversyn var att åtgärda osakliga löneskillnader på grund av kön, åstadkomma en lönespridning kopplad till prestation inom samtliga yrkesgrupper samt att prioritera yrkesgrupper där det förekommit svårigheter att rekrytera och behålla personal. Marknadens påverkan på lönenivåerna har under året ökat för framförallt nyckelfunktioner med specifik teknisk utbildning, IT, forskollärer samt för sjuksköterskor, detta gäller framförallt vid rekrytering. I övrigt var chefernas uppdrag att sätta ny lön utifrån medarbetarens prestation och resultat. De centralt riktade åtgärderna, jämställdhetsåtgärderna och övriga prioriteringar, har genomförts och fått genomslag. Lönekartläggningen inför 2012 visar att det inte föreligger några osakliga löneskillnader samt att löneglidningen i stort sett är obefintlig. Detta sammantaget innebär att i stort sett hela löneökningens utrymme går direkt ut till förvaltningarna och att få centrala åtgärder vidtas i samband med löneöversyn.

Lönespridningen inom flertalet av Kommunals yrkesgrupper är låg och den speglar i hög grad ålder eller erfarenhet. Inom övriga yrkesgrupper är lönespridningen i högre grad kopplad till uppdrag, kompetens och prestation. Det påbörjade arbetet med att skapa en lönespridning som för alla yrkesgrupper avspeglar goda prestationer och resultat, kommer att fortgå under kommande löneöversyner.

Det totala utfallet i löneöversyner blev 2,43 procent för samtliga, både kvinnor och män. Detta motsvarar ett snittutfall på 577 kronor för samtliga, för kvinnor 569 kronor och för män 606 kronor. Utfallet är beräknat på samtliga tillsvidareanställda.

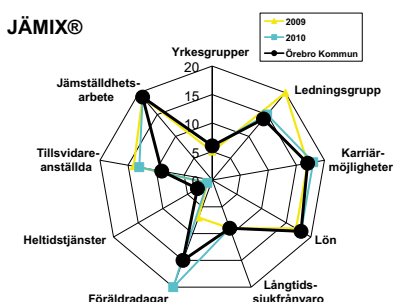
Medarbetarenkäten

Hösten 2011 genomfördes medarbetarenkäten för fjärde gången. 75 procent av medarbetarna svarade på enkäten, en minskning jämfört med år 2009 då 79 procent svarade. Medarbetarindex har sjunkit från 63 procent (2009) till 62 procent (2011). Medarbetarindex är ett genomsnitt av andelen nöjda medarbetare inom frågeområdena arbetsorganisation, stress, organisationsklimat, brukarorientering, handlingskraft och ledarskap.

Jämfört med andra kommuner ligger Örebro kommuns resultat på genomsnittet. De frågor som arbetats med sedan förra enkäten visar på en positiv utveckling. Det har bland annat handlat om utvecklingsamtal, friskvård samt brukarorientering. Vid fler utvecklingsamtal har individuella kompetensutvecklingsplaner tagits fram och vi har fått en ökad kompetens för att kunna leva upp till medborgarnas krav.

Utvecklingsområden är bland annat att arbeta med måluppföljning, att ha tillgång till kommunövergripande information samt att arbeta med en tydlig och öppen kommunikation. Ett annat utvecklingsområde är att skapa ett organisationsklimat för lärande. Ledarskapet får något låga resultat när det gäller att stödja medarbetarna i prioriteringar samt att hantera relationsorienterade konflikter. I övrigt får ledarskapet acceptabla resultat.

JÄMIX jämfört med två tidigare år

Verksamheten i kommunens nämnder

Social välfärd

Programområdets resultat

Programområde Social välfärd redovisar ett sammanlagt överskott på nära 3,3 mnkr. Socialnämnderna redovisar ett överskott på 1,5 mnkr, Nämnden för funktionshindrade ett överskott på 1,1 mnkr och Överförmyndarnämnden ett överskott på 0,7 mnkr. Programnämnden redovisar det största positiva överskottet mot budget på 10,1 mnkr. Vård- och omsorgsnämnderna visar ett underskott mot budget med 10 mnkr. Den totala nettoomslutningen uppgår till 2 283,9 mnkr, vilket är en ökning med 145 mnkr eller 6,8 procent mot utfallet 2010.

Kommunfullmäktiges mål för god hushållning visar i huvudsak en positiv utveckling. De anställdas sjukfrånvaro har minskat från 6,0 till 5,9 procent men når fortfarande inte målet på 4,5 procent. Den direkta brukartiden inom hemvården är under målet, men visar en positiv utveckling. Målet att kostnadsökning för vård och behandling inom socialtjänsten inte bör överstiga den för jämförbara kommuner är delvis uppfyllt. Den sammanfattande bilden av programområdets processer visar en utveckling i rätt riktning, men det finns utvecklingsområden och utmaningar. Medarbetarnas situation har förbättrats och brukarna upplever en högre nöjdhet.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2009	2010	2011
Försörjningsstöd	-216,1	-4,4	-4,6
Övrig socialtjänst	-373,6	-373,5	-389,1
Äldreomsorg	-1 105,7	-1 120,4	-1 194,5
Funktionshindrade	-608,2	-627,3	-682,7
Övrigt gemensamt	-6,0	-5,5	-6,2
Överförmyndarverksamhet	-7,1	-7,5	-8,7
Totalt	-2 316,7	-2 138,6	-2 283,9

Volymuppgifter	2009	2010	2011
Institutionsvård, antal dygn	48 563	42 402	36 629
- varav barn och unga	29 603	27 092	28 650
Familjehemsvård, antal dygn	70 905	77 023	80 213
- varav barn och unga	68 107	75 308	78 254
Bostäder LSS, platser	430	450	468
Daglig verksamhet LSS, antal personer	468	515	519
Personlig assistans LASS, antal personer	217	199	190
Vård- och omsorgsboende, permanenta platser	1 022	1 021	1 053
Korttidsplatser	117	119	118
Hemvård, antal personer	3 990	4 195	4 320

Viktiga händelser Social välfärd

Start för samarbete och verksamheter i Ängen i maj där kommunen har gruppboende, vård- och omsorgsboende, familjecentral och minnesmottagning.

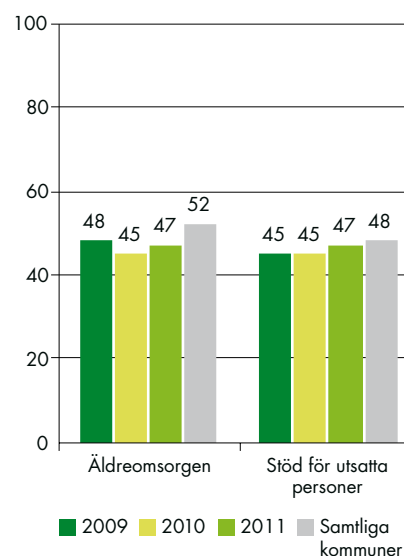
Ett samarbete med externt bemanningsföretag inom vård- och omsorgsförvaltningen och Förvaltningen för funktionshindrade försvarade och fördyrade i många fall arbetet och samarbetet är avslutat.

Mindre detaljerade biståndsbeslut (rambeslut) har införts i alla hemvårdsområden, för att öka brukarinflytandet.

Utredningsenheten Barn och familj utökades med fem tjänster, p.g.a. den kraftiga ökningen av barnärenden.

Avslut av arbetet med Framtidsplan 2015, för insatser till personer med funktionsnedsättningar, samt Tidiga och förebyggande insatser, en del av Äldreomsorgsplan 2020.

Medborgarnas attityder till verksamheterna (NMI)

Socialtjänst

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Måluppfyllelse

Socialtjänstens verksamhet klarar uppdraget nästan fullt ut. Brukarnas nöjdhet med tjänsterna är god liksom effektiviteten i verksamheten. Ett utvecklingsområde är den ökade stress som medarbetarna känner. Socialnämndernas totala resultat visar en ekonomi i balans.

Socialnämndernas uppdrag till förvaltningarna handlar om att arbeta långsiktigt med det förebyggande arbetet och att ge stödsatser på hemmaplan. Externa placeringar ska undvikas. Resultatet visar att det totala antalet personer på institution och i familjehem har minskat och öppenvårdsinsatserna har ökat. Det förebyggande arbetet har utvecklats och kapaciteten i familjecentralsverksamheterna har utökats. Trots detta har antalet barnärenden ökat liksom antalet ärenden som

kräver omfattande insatser. Däremot har antalet institutionsplaceringar för vuxna minskat kraftigt. Andelen brukare som övertar andrahandskontrakt från kommunen uppgår till 16 procent och är därmed på en önskad nivå.

Brukarens behov ska alltid stå i centrum och deras medverkan i beslutsprocessen är avgörande för att rätt insatser ska erbjudas. Organisationsförändringen som genomfördes 2010 har underlättat arbetet med att systematiskt följa upp grupperns behov. En gemensam värdegrund och etiska riktlinjer har beslutats. Verksamheten är mer brukarorienterad genom att alla ansökningar och anmälningar görs via en ingång i organisationen. Två brukarundersökningar har genomförts under året som visar på hög grad av nöjdhet kring bemötande och tillgänglighet. Uppföljningar av tillgängligheten på telefon visar en mycket positiv utveckling.

Medarbetarnas utveckling är i stora delar positiv. Antalet tillsvidareanställda har ökat och sjukfrånvaron har minskat. En svag ökning av korttidsjukfrånvaron har dock skett. Medarbetarundersökningen visar värden som är lägre än

kommungenomsnittet. En förklaring kan vara omorganisationen. Stressnivån har ökat och en förklaring kan vara ökningen av antalet komplicerade barnärenden. En samlad strategisk kompetensutveckling för medarbetarna är påbörjad.

Ekonomi

Socialnämnd väster har ett överskott på cirka 1,1 mnkr och Socialnämnd öster ett överskott med cirka 0,3 mnkr. Kostnaderna för personal gav en positiv budgetavvikelse medan kostnaderna för extern vård och behandling gav en negativ budgetavvikelse.

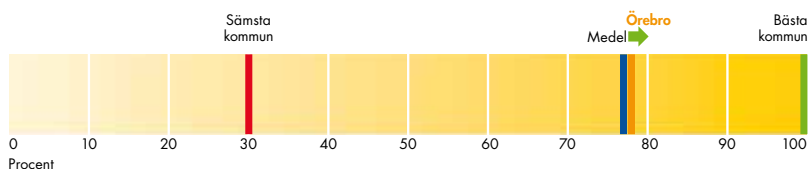
Exempel på insatser

- Beslut om Partnerskap Vivalla och ett samverkansavtal med andra förvaltningar för social hållbarhet och en stärkt skola.
- Samverkan med det civila samhället har stärkts.
- Utslussverksamhet för ensamkommande barn och unga har startats.
- Socialjourens uppdrag har utökats och avtal har slutits med fyra kommuner i länet.
- Projektet "Män som slår i nära relation" har permanentas.

Framtid

Antalet invånare kommer enligt befolkningsprognosen öka fram till 2016, andelen barn och unga ökar. För att möta den ökning av insatser för barn som väntas, behövs mer av förebyggande arbete.

MÅTT 30 Andelen ungdomar som inte återkommer ett år efter avslutad insats/utredning av socialtjänsten.

Ett mer strategiskt arbete med kommunens familjeplaceringar ska påbörjas och befintliga föräldrastödsprogram ska anpassas för människor som inte är födda i Sverige. Verksamheten vill också stärka arbetet med samordning av placeringar samt rekrytering av familjehem genom att tillsätta en placeringsamordnartjänst och en rekryterartjänst. Bostadsbristen i Örebro gör det allt svårare att hitta lösningar. Verksamheten kommer satsa resurser på att kartlägga behov och ge förslag på gemensamma lösningar.

Stöd till personer med funktionsnedsättning

VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Verksamheten klarar delvis verksamhetsuppdraget för 2011. Medarbetarnas nöjdhet är god och brukarnas nöjdhet ökar, men en utmaning finns i de stora volymökningar som verksamheten står inför. Målet att minska väntetiden för bostäder och att skapa nya boenden för att minska bostadskön har inte uppfyllts. Förklaringen finns i en försenad byggprocess för nya gruppboendestäder. Andelen personer med personlig assistans utan statlig ersättning har ökat under året. Skälet till ökningen är att Försäkringskassan fortsätter göra omprövning med nya skärpta tillämpningsregler samt att omprövning inte gjorts på många år. Utvecklingen inom den dagliga verksamheten har fortsatt och ny verksamhet har startats. Arbetet med samsyn är en viktig del som ökar både brukarnas nöjdhet och leder till att arbetsgrupperna utvecklas trots återhållsam budget.

En enkätundersökning om anhörigas syn på hur deras närstående upplever det stöd de får gav överlag ett mycket positivt resultat, till exempel för bemötande och trygghet. Ett något sämre resultat för inflytande tas nu omhand i förvaltningen. Sjukfrånvaron har ökat något samtidigt som medarbetarenkäten visar goda värden för stressnivån. En förklaring till den ökade sjukfrånvaron finns troligen i de problem som funnits kring korttidsrekrytering.

Antalet tillbud och arbetsskador har minskat markant. En förklaring är sannolikt det strategiska utvecklingsarbetet med information och utbildning om hot och våld ur ett arbetsmiljöperspektiv samt konflikthantering och självskydd, som har genomförts. Arbetet med en ny styrmodell för jämställdhetsarbetet har påbörjats.

Exempel på insatser

- Beslut om fyra nya servicegarantier för förvaltningens tjänster.
- Avslut av arbetet med Framtidsplan 2015, för insatser till personer med funktionsnedsättningar.
- Boendepedagoger provas inom ett antal verksamheter.
- Brukarundersökning till anhöriga.
- Två nya gruppboendestäder har tagits i bruk.

Ekonomi

Nämnden för funktionshindrade redovisar ett överskott för året med 1,1 mnkr. I resultatet finns intraprenaden socialpsykiatri som redovisar ett överskott med 1,3 mnkr. Kostnaderna har ökat med 57 mnkr. Förklaringen till kostnadsökningen är att fler gruppboendestäder har startats, volymökningar inom personlig assistans och daglig verksamhet. Fler brukare med stora resursbehov samt äldre brukare, gör att det totala resursbehovet ökat.

Framtid

Förvaltningen står inför en stor utmaning att ekonomiskt och resursmässigt hantera ökade volymer. Nya utvecklande arbetsätt behövs för att kunna hushålla med resurserna. Ett nystartat utrednings- och uppföljningskontor fortsätter att förbättra processen kring insatser enligt LSS och SoL.

Överförmyndaren

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖN
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖN
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖN
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖN

Måluppfyllelse

Verksamheten klarar uppdraget fullt ut för 2011. Antalet personer som är i behov av insatser från verksamheten fortsätter att öka, i likhet med övriga Sverige. De senaste åren har verksamheten jobbat mycket med förenklningar och att kunna snabbt

på handläggningen, utan att ge avkall på rättssäkerheten. Förenklningarna ger ökad nytta för såväl huvudmännen som medborgarna. Enheten arbetar på olika sätt med att tydliggöra sina processer.

Den senaste brukarundersökningen visar att ställföreträdarna är betydligt mer nöjda med överförmyndaren jämfört med tidigare. Nöjdheten för bemötande och tillgänglighet har ökat.

Sjukfrånvaron för 2011 är 3,9 procent och har ökat på grund av den höga arbetsbelastningen. Frågan följs kontinuerligt upp och personalförstärkning har satts in. Korttidsfrånvaron har minskat. Medarbetarenkäten visar goda resultat för ledning, organisation och arbetsgemenskap.

Exempel på insatser

- Stöd- och utbildningsinsatser till ställföreträdare, bland annat introduktionsutbildning och redovisningsutbildning för nytilträdde.
- God man-utbildning för ställföreträdare till ensamkommande barn, tillsammans med andra myndigheter.
- Deltagande i två EU-projekt från ESF-rådet.
- Förslag till servicegarantier.

Ekonomi

Överförmyndarnämndens verksamhet visar ett positivt resultat. Resultatet är en kombination av lägre kostnader för ersättningar till ställföreträdare samt lägre intäkter från staten.

Framtid

Ärendevolymen fortsätter att öka. För att få ett väl fungerande flöde i verksamheten behövs ett kvalitetsledningssystem.

Vård och omsorg

VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	RÖTT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Verksamheten klarar uppdraget endast delvis för 2011 och målet en ekonomi i balans har inte nåtts. Verksamhetens huvudprocess, vård- och omsorgskedjan, fungerar till stora delar tillfredsställande. Väntetiderna till vård och omsorgsboende

är lägre än på många år, medan väntetiderna på såväl sjukhus som i korttidsvård fortsatt är för långa. Nya verksamheter som trygghetsbostäder och en minnesmotagning har tillkommit. Hemvården klarar inte målsättningen att öka brukartiden i tillräcklig omfattning eller att nå en ekonomi i balans, men fortsätter arbetet med att öka brukarnas delaktighet. Åtgärder planeras bland annat utifrån införandet av en ny resursfördelningsmodell.

Brukarnas inflytande har ökat med att mindre detaljerade biståndsbeslut (rambeslut) införts i alla verksamheter. På vård- och omsorgsboendena skapas meningsfull sysselsättning. Förbättrad mat och måltider för de äldre, läkemedelshantering och palliativ vård är andra utvecklingsområden. I brukarundersökningen 2010 framkom att social samvaro, utevistelse och bemötande är förbättringsområden och insatser har gjorts för att förbättra mat, utevistelse och organiserad samvaro.

Medborgarundersökningen 2011 visar på ett fortsatt lågt förtroende för äldreomsorgen, Nöjd Kund-Index är 42.

Vård och omsorg når måluppfyllelse i sänkt sjukfrånvaro. Året har präglats av problem med vikarietillsättningen. Under 2012 kommer en bemanningsstrategi att implementeras som på sikt ska medföra minskad andel vikarier. Medarbetarenkäten visar förbättrade resultat.

Exempel på insatser

- Inflyttning i Ängen och två nya trygghetsbostäder.
- Aktionsforskning med Örebro universitet för en meningsfull vardag för äldre personer i behov av vård och omsorg och i framtagandet av en lokal värdighetsgaranti.
- Ett nationellt kvalitetsregister, Senior Alert, införs på alla vård- och omsorgsboenden samt inom hemvården, som ger möjlighet att identifiera och åtgärda risker

för fall, trycksår och undernäring.

- Mindre detaljerade biståndsbeslut (rambeslut) i alla hemvårdsområden.
- Studie om 22 multisjuka äldre tillsammans med landstinget och arbetet med samordnad vårdkedja fortsätter med studien som utgångspunkt.

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämnderna redovisar ett sammantaget underskott med 10 mnkr, Vård- och omsorgsnämnd öster har ett underskott på 10,3 mnkr och Vård- och omsorgsnämnd väster ett överskott med 0,2 mnkr. Intraprenaderna står tillsammans för ett positivt resultat på 13 mnkr. Förklaringen till underskottet hos vård- och omsorgsnämnderna finns framförallt i hemvården. Hemvårdsenheternas åtgärdsplaner har inte gett effekt 2011. Kostnaderna i hemvården har dock minskat i jämförelse med 2010. Underskott i budget finns också för dagvårdsresor, utskrivningsklara patienter samt omvårdnadshjälpmedel.

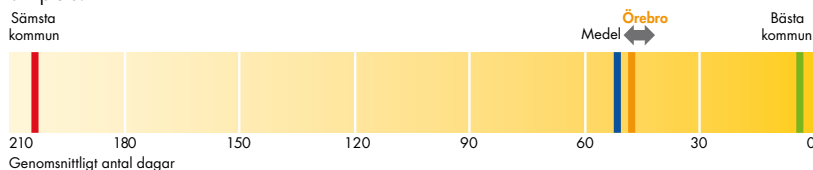
Framtid

För att kunna möta framtida behov inom vård och omsorg är det viktigt att fortsatt långsiktigt satsa på förebyggande arbete och tidiga insatser som frivilligverksamhet, aktivitetsstöd, trygghetsbostäder, anhörigstöd och förebyggande hembesök.

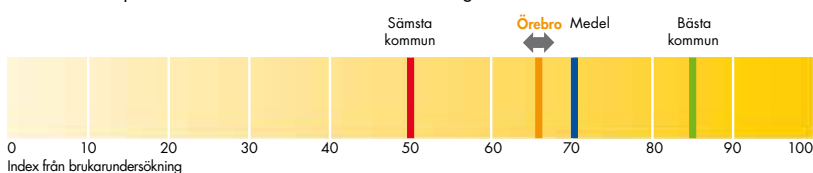
I hemvården behövs fortsatta ansträngningar för att skapa en ekonomi i balans och öka tiden hos brukarna. Att klara konkurrensutsättningen blir viktigt.

Vård och omsorg står inför flera stora om- och nybyggnationer. Boendeplanen visar att behovet av platser ökar fram till år 2020 och en lokalförsljningsplan håller på att tas fram.

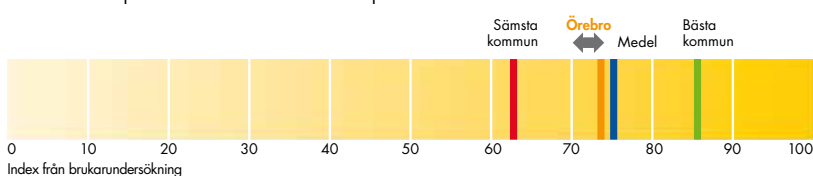
MÅTT 8 Hur lång är väntetiden i snitt för att få plats på ett äldreboende, från ansökan till erbjudande om plats?

MÅTT 25 Hur nöjda är brukarna med sitt vård- och omsorgsboende?

MÅTT 28 Hur nöjda är brukarna med den hemtjänst de får?

Vårdkedjan

Tidiga och förebyggande insatser

- frivillig verksamhet
- anhörigstöd
- kostverksamhet
- service utan bistånd

Vård och omsorg i ordinärt boende

- hemtjänst
- hemsjukvård
- dagverksamhet
- rehabilitering

Vård- och omsorgsboende

- demensboende
- vårdboende
- korttidsvård

Verksamheten inom vård och omsorg kan beskrivas som en kedja där de olika delarna samverkar och är beroende av varandra. I början finns de tidiga och förebyggande insatserna som i stor utsträckning präglas av social samvaro och aktiviteter som i de flesta fall inte är behovsprövade. Den som bor i sin ordinarie bostad och som har behov av vård och omsorg kan beviljas en rad olika behovsprövade insatser såsom hemtjänst i form av service eller omsorg, hemsjukvård och korttidsvård, dagverksamhet och rehabilitering. I verksamheten samlas nämnda insatser i en hemvårdsorganisation. Vård- och omsorgsboende är i slutet av kedjan. Även det är en behovsprövad insats när den vanliga bostaden inte längre fungerar för den enskilde.

Barn och utbildning

Programrådets resultat

Programområde Barn och utbildning redovisar ett samlat underskott på 8,0 mnkr för 2011 vilket är ett bra resultat. Årets avvikelser mot tilldelad budgetram är 0,3 procent.

Den totala nettoomslutningen uppgår till 2 545,2 mnkr, vilket innebär en ökning med 103 mnkr eller 4,2 procent mot utfallet 2010.

De fyra skolnämnderna och Öster-närke områdesnämnd redovisar ett samlat överskott på 2,6 mnkr och Gymnasie-nämnden ett underskott på 16,2 mnkr. Programnämnden redovisar ett överskott på 5,6 mnkr. Intraprenaderna inom programområdet redovisar ett överskott på totalt 5,8 mnkr.

Inom programområdet fortsätter anpassningen till ett minskat elevantal inom grundskolan och gymnasieskolan. Som en anpassning till detta flyttas verksamheten för elever i årskurs 7–9 från Brickebackens skola till Almbyskolan. I avvaktan på beslut om anpassning av gymnasieskolans lokaler på grund av minskat elevunderlag, vidtogs inte planerad åtgärd att lämna del av Rudbecksskolan vid vårterminens slut. Antalet barn och elever i fristående förskolor och skolor har ökat, vilket leder till ytterligare omställningsbehov i den kommunala verksamheten både för personal och för lokaler. Vidtagna anpassningsåtgärder har inte varit tillräckliga vilket är förklaringen till det ekonomiska utfallet.

Investeringsutrymme för inventarier 2011 uppgår till 17,4 mnkr och merparten av inventarierna avser förskolans utbyggnad.

Sjukfrånvaron har ökat marginellt och uppgår nu till 4,3 procent av arbetstiden. Utfallet för programområdet ligger dock under kommunens riktvärde på 4,5 procent av arbetstiden. Kvinnor har totalt, och i alla verksamheter förutom förskolan, en högre sjukfrånvaro än männen. Männen sjukfrånvaro har ökat mer än kvinnornas.

Viktiga händelser

Implementering av nya reformer, ny skollag, gymnasiereform, lärarlegitimation och nytt betygssystem med bland annat betyg i årskurs 6.

Kompetensutvecklingsåtgärder inom förskola och skola.

Skolinspektionens tillsyn visade på god struktur för kvalitetsarbetet men också förbättringsområden.

En stärkt skola i Vivalla med fokus på barns och ungas möjlighet att nå kunskapsmålen.

Nationellt kvalitetspris till Stora Mellösa skola och pedagogiskt pris till framgångsrika pedagoger och arbetslag.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2009	2010	2011
Förskola	665,7	708,5	775,5
Grundskola	1 206,6	1 187,8	1 211,8
Gymnasieskola	423,8	420,8	436,2
Särskola	93,0	95,7	92,3
Övrig verksamhet	8,0	29,3	29,388
Totalt	2 397,1	2 442,1	2 545,2
Barn-/elevantal	2009	2010	2011
Förskola	6 864	7 142	7 444
Kommunala förskolor	6 247	6 482	6 762
Pedagogisk omsorg, familjedaghem	144	97	43
Fristående förskolor	473	563	639
Antal barn i pedagogisk omsorg fristående regi		6	22
Grundskola, särskola och förskoleklass	14 582	14 590	14 612
Kommunala skolor	12 309	12 036	11 985
Särskola	198	186	158
Fristående skolor	2 075	2 368	2 469
Gymnasieskola och särskola (exkl. RGD/RGH)	7 207	7 053	6 775
Kommunala skolor	6 094	5 727	5 336
Särskola	142	137	116
Fristående skolor	832	1 059	1 196
Elever från Örebro i andra kommuner	139	130	127

Förskola

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	RÖTT

Måluppfyllelse

Förskolans verksamhet klarar sitt verksamhetsuppdrag förutom när det gäller sjukfrånvaron. Trots kraftig efterfrågeökning gör förskoleverksamheten ett ekonomiskt överskott. Skälen till detta är att förskolan till stor del mött den ökade efterfrågan genom att använda befintliga lokaler, som grundskolelokaler, vilket är ett effektivt sätt som bidrar till god ekonomisk hushållning.

Förskolan är den verksamhet i kommunal regi där nöjdheten bland dem som brukar den är som störst. Vid den senaste brukarundersökningen 2010 hade nöjdheten bland föräldrar till barn i förskolan ökat ytterligare från en redan hög nivå när det gäller tillgänglighet och inflytande, på en bibehållen hög nivå när det gäller bemötande. Förskolorna har under 2011 via egna intervjuer med barn och enkäter till föräldrar, kunnat konstatera att föräldrar och barn känner sig trygga med förskolan och dess verksamhet.

De unika servicegarantierna uppfylls medan de generella servicegarantierna inte uppfylls fullt ut.

Målet för god ekonomisk hushållning som avser sjukfrånvaron, är inte uppfyllt.

Personaltätheten har ökat från 5,4 barn per årsarbetare 2010 till 5,2 barn per årsarbetare 2011. Det är en utveckling som går i motsatt riktning mot riksgenomsnittet för större städer.

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning uppgår till 63 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2010, en nivå som ligger över riksgenomsnittet.

Resultaten från medarbetarenkäten 2011 visar att medarbetarindex har sjunkit från 62 till 61. Kommunsnittet uppgår till 62. Det mest utmärkande området är resultatet för stress.

Befolkningstillväxten i åldersgruppen 1–5 år är fortsatt hög som en följd av ökade födelsetal och inflyttning av barnfamiljer. Andelen av det totala antalet barn i åldersgruppen 1–5 år med plats i förskoleverksamhet är fortsatt hög och uppgår till 86,1 procent. Utvecklingen mot en allt högre andel av barnen med plats i förskola har fortsatt, samtidigt som andelen med plats i pedagogisk omsorg minskat och är nere på under 1 procent.

Från och med 1 januari 2009 infördes möjligheten till kommunalt vårdnadsbidrag i åldersgruppen 15–35 månader och på heltid. Vårdnadsbidrag har betalats ut för totalt 365 barn för kortare eller

längre tid under 2011 vilket är 11,5 procent av det totala barnantalet i berörd åldersgrupp att jämföra med 351 barn, 10,9 procent 2010. Vårdnadsbidraget bedöms motsvara cirka fem avdelningar.

Exempel på insatser under 2011

- Satsning på mindre barngrupper.
- Kompetensutvecklingssatningar, Förskolelyftet och Förskola i förändring.
- Förbättring av utemiljöer vid förskolor.
- Utvecklingspedagog för förskolan.

Ekonomi

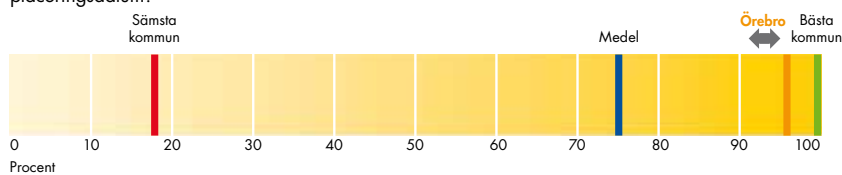
Förskolans nettokostnad uppgår till 775,5 mnkr vilket innebär ett överskott på 7,5 mnkr mot tilldelad budgetram. Förskolan har expanderat kraftigt och nya förskoleavdelningar öppnat för att möta efterfrågan, både i kommunal och enskild regi.

Framtid

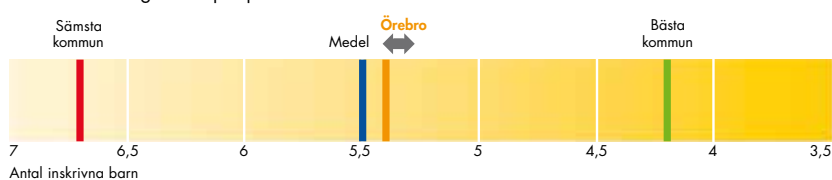
En fortsatt hög befolkningstillväxt ställer krav på fortsatt utbyggnad av förskoleplatser. Styrande för behovet kommer tillskottet av platser i enskild regi att vara.

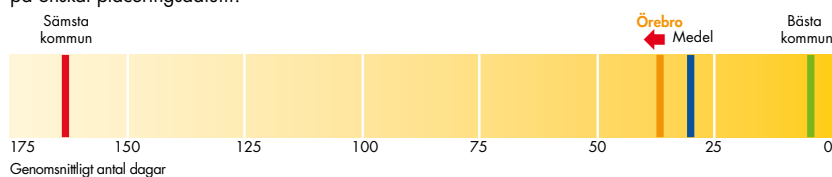
MÅTT 6 Hur stor andel av dem som erbjudits plats inom förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum?

MÅTT 12 Hur många barn per personal är det i snitt i kommunens förskolor?

MÅTT 7 Hur lång är väntetiden för dem som inte fått plats för sitt barn inom förskoleverksamheten på önskat placeringsdatum?

Grundskola

VERKSAMHETENS PROCESSER	RÖTT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Måluppfyllelse

Målet att andelen elever som nått målen i alla ämnen i skolår 9 ska öka, har inte uppfyllts under 2011. Ett annat kunskapsmål är att andelen elever i skolår 9 som får behörighet till studier på nästa nivå ska öka, detta mål har inte heller uppfyllts. De insatser som gjorts har inte räckt för att nå målen. Flickornas resultat är oförändrade, medan pojkarnas har försämrats.

Brukarundersökningen som genomförts 2010 visar på att elevnöjdheten generellt har ökat något eller ligger på oförändrad hög nivå. Undantaget är eleverna i skolår 5 som har en något sämre nöjdhet mot tidigare mätning när det gäller bemötande och inflytande. Ett förbättringsområde är arbetsro i skolår 8.

Varken de unika servicegarantierna eller de generella servicegarantierna uppfylls fullt ut.

Grundskoleverksamheten har inte bedrivits inom den ekonomiska ramen. Verksamheten har inte lyckats ställa om organisationen i den takt som eleverna har lämnat den kommunala skolan till förmån för de fristående skolorna.

Målen för god ekonomisk hushållning vad gäller sjukfrånvaron har uppfyllts.

Andelen elever i fristående grundskolor fortsätter att öka och uppgår nu till 17,8 procent. Under året har ingen ny fristående skola etablerats i Örebro men

ökning av årskurser inom befintliga skolor har skett. Det ställer fortsatta krav på anpassning av den kommunala grundskolans organisation.

Personaltätheten har sjunkit till 8,9 pedagogisk personal per 100 elever, en minskning med 0,5 personal. Lärartätheten har sjunkit och uppgår till 8,4 lärare per 100 elever, en minskning med 0,3 lärare jämfört med 2010.

Resultaten från medarbetarenkäten 2011 visar att medarbetarindex har sjunkit från 62 till 61. Kommunsnittet uppgår till 62. Det mest utmärkande området är resultatet för stress.

Exempel på insatser

- Kompetensutvecklingsinsatser, Lärarlyftet.
- Satsning på läsa, skriva och räkna genom utvecklingspedagoger med stödjare ute i verksamheten
- Förbättring av utemiljöer vid grundskolor.

Ekonomi

Grundskolans nettokostnad uppgår till 1 211,8 mnkr vilket innebär ett underskott på 1,4 mnkr mot tilldelad budgetram. Förändringar i relevantet i grundskolan ser olika ut såväl mellan som inom förvaltningarna och det faktum att elever väljer fristående skolor har lett till att elevernas rörlighet har ökat. Detta ställer anpassningskrav på verksamheterna, bidrar till vissa svårigheter i anpassningsarbetet och kan därmed ge negativ kostnadsutveckling.

Framtid

Befolkningsutvecklingen för barn i grundskoleåldrarna vänder från kraftig minskning till ökning. Ökningen kommer i de lägre åldrarna. För att möta ökningen

kommer förskolor i grundskolelokaler att behöva ersättningslokaler. Styrande för behovet kommer tillskottet av fristående grundskolor att vara. Till hösten 2012 kommer fristående grundskolor att etableras i Ekeby-Almby, centrala Örebro och på väster.

En satsning görs i budget 2012 genom att medel avsätts i syfte att förbättra förutsättningarna för ökad måluppfyllelse.

Gymnasieskola

VERKSAMHETENS PROCESSER	RÖTT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	RÖTT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

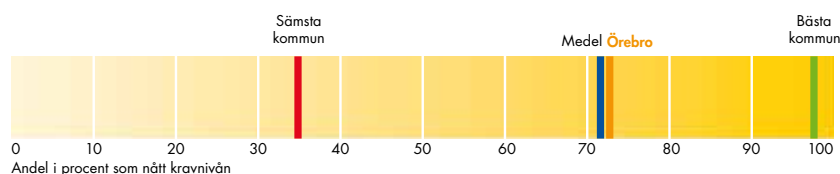
Måluppfyllelse

Gymnasieverksamheten klarar delvis sitt verksamhetsuppdrag. Målet att andelen elever som får grundläggande högskolebehörighet ska öka är inte uppfyllt. Både pojkarnas och flickornas resultat har ökat, men pojkarnas mer än flickornas.

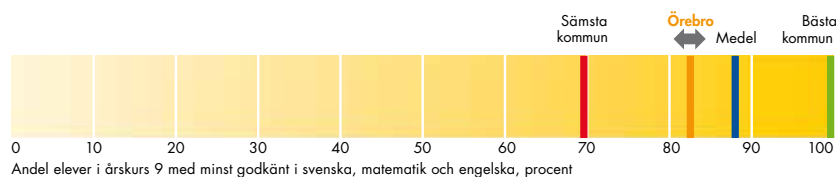
Målet för god ekonomisk hushållning vad gäller sjukfrånvaron har uppfyllts. Andelen anställda män ligger stabilt på cirka 40 procent. Gymnasieverksamheten har inte bedrivits inom tilldelad ekonomisk ram och målet anses inte vara uppfyllt.

Brukarundersökningen som genomfördes under våren 2010 visar att eleverna i årskurs 2 fortfarande är mycket nöjda med verksamheten. Elevernas kännetecken om kunskapsmålen och elevernas inflytande ligger kvar på en hög nivå medan nöjdheten med information inför gymnasievalet har ökat kraftigt sedan

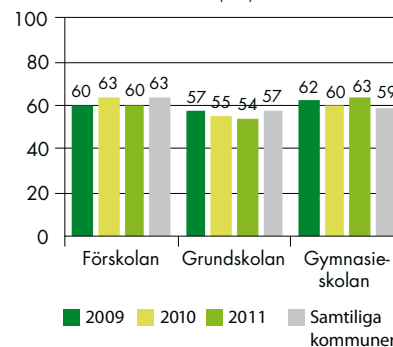
MÅTT 18b Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven?

MÅTT 19 Vilket resultat uppnår kommunens grundskolor i förhållande till övriga kommuner?

Medborgarnas attityder till verksamheterna (NMI)

förra mätillfället, och ligger nu på en hög nivå. Undersökningen Liv och hälsa ung som genomfördes våren 2011 visar att merparten av gymnasieeleverna i årskurs 2 trivs mycket eller ganska bra, upplever sig som trygga och har inte blivit utsatta för mobbning i kommunens gymnasieskolor. Samma höga värde gäller också tryggheten i klassrummet. Varken de unika servicegarantierna eller de generella servicegarantierna uppfylls fullt ut.

Lärartätheten har ökat med 0,3 procentenheter och uppgår till 9,1 lärare per 100 elever.

Andelen elever i fristående gymnasieskolor fortsätter att öka med fyra procentenheter till cirka 23 procent. Det ställer stora krav på anpassningar i den kommunala organisationen både när det gäller personal och lokaler.

Örebro kommun har en större andel elever som studerar på individuellt program än jämförbara kommuner. Denna elevgrupp har också ökat de senaste åren och ligger över snittet för större städer.

Resultaten från medarbetarenkäten 2011 visar att medarbetarindex ligger kvar på samma låga nivå som 2009, d.v.s. 56. Kommunsnittet är 62.

Exempel på insatser

- Arbetsgrupper mellan skolor som arbetar ämnesvis med implementering av nya kursplaner under ledning av utvecklingspedagoger.
- Kompetensutvecklingssatsning, Lärarlyftet.
- Utvecklingspedagog med inriktning på bedömning för lärande – en resurs tillsammans med samverkande kommuner.

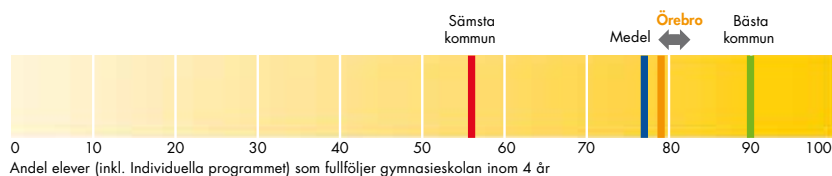
Ekonomi

Gymnasieskolans nettokostnad uppgår till 436,2 mnkr vilket innebär ett underskott på 17,4 mnkr mot tilldelad budgetram. Kraftiga förändringar av elevantalet, minskade statsbidrag och det faktum att verksamheten inte lyckats anpassa sig till de nya förutsättningarna är bidragande orsaker till underskottet.

Framtid

Gymnasieskolan står inför fortsatt omfattande anpassningar som en följd av vikande elevantal och ny gymnasieskola. En satsning görs i budget 2012 genom att medel avsätts i syfte att förbättra förutsättningarna för ökad måluppfyllelse.

MÅT 21 Vilket resultat når elever i gymnasieskolan som bor i kommunen?

Den nya inomhusarenan för friidrott Tybblelundshallen.

Samhällsbyggnad

Programrådets resultat

Det ekonomiska resultatet för programområde Samhällsbyggnad visar ett överskott på 24,9 mnkr för 2011 för den skattefinansierade verksamheten. Överskottet för programområdet beror till stor del på att områden avslutats inom exploateringsverksamheten och att fastigheter sålts inom markreserven, vilket inneburit ett överskott på 31 mnkr. Överskottet beror även på att flera av driftsnämnderna också redovisar överskott.

Underskott finns inom Tekniska nämnden samt inom programnämndens egen verksamhet. Tekniska nämndens underskott beror på den snörika vintern 2010/2011. Undantaget vinterväghållningen redovisar Tekniska nämnden ett överskott på knappt 8 mnkr. Även kollektivtrafiken redovisar ett underskott på totalt 10,3 mnkr.

Nettokostnadsökningen mellan åren 2010 och 2011 uppgår till knappt 4 procent. Med undantag för det stora överskottet på mark och exploatering redovisar programområdet en kostnadsutveckling på 8 procent. Kostnadsutvecklingen beror främst på ökade kostnader inom kollektivtrafiken, ökade hyreskostnader inom fritids- och turistverksamheten samt extra anslag för gatuunderhåll under året.

Investeringsbudgeten för den skattefinansierade verksamheten uppgick till 520 mnkr inklusive överförda medel från 2010 varav 255 mnkr användes under 2011.

Den taxefinansierade verksamheten vatten och avlopp (va), avfall och fordonsgas redovisar ett överskott på 3,4 mnkr. Fordonsgasen redovisar ett underskott på 0,5 mnkr medan avfallsverksamheten redovisar det största överskottet på 12,8 mnkr. Det egna kapitalet för va-verksamheten uppgår vid årets slut till 27,6 mnkr varav 13,1 mnkr är avsatt för investeringar inom avloppsverket. Avfallsverksamhetens eget kapital uppgår till 81,8 mnkr.

Viktiga händelser

Open Art – staden fylls av konst under hundra sommarkdagar. Open Art har fått ett stort genomslag hos näringsliv, örebroare och besökare.

Sveriges föreningsvänligaste kommun. Ett nytt pris som tilldelas den kommun som bäst kan beskriva sitt arbete utifrån ledorden självständighet, respekt, delaktighet i strategier och goda villkor att verka.

Sveriges bästa idrottsstad. Örebro står högst upp på prispallen när SVT Sport avgör vilken stad som är Sveriges bästa idrottsstad.

Förnyad stadsbild – ombyggnad av Kungsgatan, det nya Järntorget, trädäcket framför Slottet och ny fisktrappa.

En ny ishall på Trängen har färdigställts.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2009	2010	2011
Skattefinansierad verksamhet	646,1	735,3	762,9
Gator, vägar och parker	131,1	161,1	174,1
Fritidsverksamhet	127,9	144,8	153,2
Kulturverksamhet	104,1	104,9	109,9
Fastighetsverksamhet	16,7	37,4	35,2
Kollektivtrafik	163,3	191,9	209,1
Samhällsbyggnad	22,2	19,7	26,6
Miljöverksamhet	8,9	9,9	10,4
Kommungemensamma IT-kostnader	54,8	53,7	55,3
Kommungemensam verksamhet övrigt	10,3	8,3	12,9
Övrig verksamhet	6,5	6,6	7,2
Mark och exploatering	0,4	-3,1	-31,0
Taxefinansierad verksamhet	6,3	8,1	3,9
Avfallsverksamhet	6,2	6,9	12,8
VA-verksamhet	0,1	1,2	-8,9
Intäktfinansierad verksamhet	2,7	-19,7	0,2
Fastighetsverksamhet	4,7	-18,4	0,7
Fordonsgas	-2,0	-1,3	-0,5
Volymuppgifter	2009	2010	2011
Vinterväghållningskostnader, tkr	22 699	49 896	32 275
Asfaltunderhåll körbanor, tkr	13 870	11 663	21 149
Hushållsavfall till förbränning, ton	25 632	24 079	23 584
Naturresevat, antal	6	17	17
Resor i stadstrafiken, antal	7 291 112	7 370 685	7 669 483
Resandeutveckling stadstrafik, %	-2,4	0,1	5,0
Energianvändningen i kommunens fastigheter, GWh	122,7	106,5	98,6
Planerat underhåll, kr/m ²	66,6	113,3	106,3
Besökare badanläggning, antal	599 361	572 544	601 017

Teknisk verksamhet

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Måluppfyllelse

Tekniska nämndens va- och avfallsverksamhet klarar verksamhetsuppdraget 2011 väl. Målen för god ekonomisk hushållning avseende sjukfrånvaron uppnås och sjukfrånvaron ligger betydligt lägre än tidigare år för både kvinnor och män. Det ekonomiska resultatet klaras i taxefinansierad verksamhet som helhet.

Verksamheterna har under året drivits på ett effektivt sätt. Såväl vattenproduktionen som avfallshanteringen visar på goda resultat.

Medborgarundersökningen visar att örebroarna är mer nöjda med vatten och avlopp än medborgarna i genomsnitt för kommuner i samma storleksklass. Den höga nöjdhetsnivån ligger stabilt. När det gäller sophämtningen är medborgarna mindre nöjda än tidigare år, och mindre nöjda jämfört med genomsnittet i riket.

Medarbetarnas nöjdhet har minskat och upplevelsen av stress har ökat enligt medarbetarenkäten. Detta utgör ett av verksamhetens utvecklingsområden 2012.

Internkontrollen inom förvaltningen visar att kvaliteten i huvudsak är god för samtliga granskningsområden. Förbättringsarbete kommer ändå göras inom vissa områden.

Ekonomi

Vatten- och avloppsverksamheten redovisar ett ekonomiskt underskott på 8,9 mnkr varav 8,3 mnkr avser kostnader för kväverening vid reningsverket. Kvävereningens resultat är enligt budget. Verksamhetens egentliga underskott är därmed cirka 0,6 mnkr, att jämföras med planerat underskott på 1,1 mnkr. Avfallsverksamheten gör ett överskott på 12,8 mnkr beroende på högre intäkter än beräknat.

Framtid

För såväl avfalls- som va-verksamheten kommer frågor om regionala samarbeten vara påtagliga under åren framöver. Samma gäller arbetet med att säkra reservvattenförsörjning och säkerställa biogasproduktion för fordonsgas.

Gator, vägar och parker

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Tekniska nämnden äger och förvaltar gator, vägar, torg, parker och annan allmän platsmark, samt sina egna specialfastigheter för vattenverk, avloppsverk och avfallsverk.

Måluppfyllelse

Tekniska nämnden klarar verksamhetsuppdraget för gator, vägar och park 2011. Målet för god ekonomisk hushållning avseende sjukfrånvaron uppnås och sjukfrånvaron ligger betydligt lägre än tidigare år för både kvinnor och män. Det ekonomiska resultatet klaras i den skattefinansierade verksamheten, fränsett de höga kostnaderna för vinterväghållningen.

I och med förstärkning av anslaget för asfaltunderhåll 2011 har en stor del av underhållsberget kunnat klaras. Andelen miljöbilar i kommunens bilpark har inte ökat, mycket på grund av att minibussar inte finns att tillgå som miljöfordon. Under året planterades 250 träd och 322 avverkad, en obalans till följd av almsjukan. I en påbörjad trädplan kommer ersättning av alla avverkad träd att finnas med.

Servicegarantin för parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning uppnåddes till 100 procent, medan servicegarantin för snöröjningen uppnåddes till 95 procent.

Medborgarundersökningen visar att örebroarna är mindre nöjda med gång- och cykelvägar än tidigare medan nöjdheten med gator och vägar är oförändrad.

Medarbetarnas nöjdhet har minskat och ligger nu en bra bit under kommunens genomsnitt. Upplevelsen av stress har ökat enligt medarbetarenkäten. Detta utgör ett av verksamhetens utvecklingsområden 2012. I 2011 års resultat ingår den överförda IT-verksamhetens personal.

Internkontrollen inom förvaltningen visar att kvaliteten i huvudsak är god för samtliga granskningsområden. Förbättringsarbete kommer ändå göras inom vissa områden.

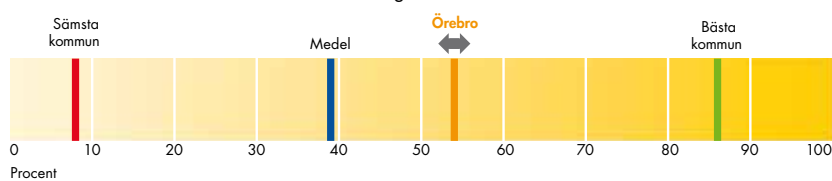
Ekonomi

Tekniska nämndens ekonomiska resultat är i sin helhet ett överskott på 7,9 mnkr, undantaget underskottet för snöröjningen på 13,9 mnkr.

Framtid

Det eftersatta gatuunderhållet samt att ersätta avverkad almar är viktiga framtida uppgifter. Det fortsatta arbetet med medborgardialog kommer att vara ett stort politiskt åtagande för Tekniska nämnden.

MÅTT 36 Andel återvunnet material i totala mängden hushållsavfall.

Ombyggnaden av Vägen Gallerian fick Byggnadspriset 2011.

Miljöverksamhet

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Miljönämnden har en viktig roll i arbetet för att nå Örebro miljö mål och en långsiktigt hållbar utveckling. Genom tillsynsåtgärder, kunskapsförmedling och förebyggande miljöarbete stödjer nämnden kommunens arbete för en bättre miljö och hälsa för medborgaren.

Måluppfyllelse

Resultatet för miljöverksamhetens totala arbete under 2011 är positivt. Brukarnöjdheten är hög och har förbättrats ytterligare. Sjukfrånvaron fortsätter att minska i likhet med flera år bakåt i tiden. Kontoret har inte haft alla tjänster bemannade under året. Detta avspeglar sig i att antalet utförda inspektioner inom vissa områden inte varit lika många som tidigare år. Det ekonomiska resultatet visar också utifrån

detta ett överskott på 3,0 mnkr. Miljönämnden har vid årets slut uppfyllt samtliga servicegarantier, vilket med tanke på de personalbyten som skett får anses bra. Resultatet från medarbetarenkäten visar på ett högt medarbetarindex, betydligt högre än genomsnittet för hela kommunen. Miljökontorets tillsyn sker med behovsutredning som grund. I det löpande arbetet handläggs frågor om klagomål på buller, vedeldning, remisser, anmälan om värmepumpinstallationer, radon m.m. Servicegarantin om anmälan om installation av värmepumpsanläggning har uppfyllts.

Livsmedelsenshetens kontrollerade livsmedelsanläggningar uppgår vid årets slut till 98 procent, en procentenhet högre än år 2010, ett bra resultat för antalet genomförda kontrollbesök enligt kontrollplanen. Verksamheten utvecklar brukarundersökningarna så att kvinnors respektive mäns nöjdhet kan utläsas.

Internkontrollen inom förvaltningen visar att kvaliteten är god och att rutinerna följs. Översyn av rutiner sker kontinuerligt för ett effektivt arbetssätt.

Jämförelser

Under året har Örebro kommun tillsammans med 166 andra kommuner deltagit i en serviceundersökning riktad till företagare som varit i kontakt med kommunerna.

Resultatet visar att nöjdheten med vår miljötillsyn ökat till en nivå betydligt över snittet.

Framtid

EU:s ramdirektiv för vatten innebär att år 2015 ska alla vatten i Europa ha uppnått god ekologisk och kemisk status. Med anledning av detta har en ny vattenplan tagits fram för Örebro kommun. Planen innehåller utökade arbetsuppgifter för Miljönämnden.

Fritids- och kulturverksamhet

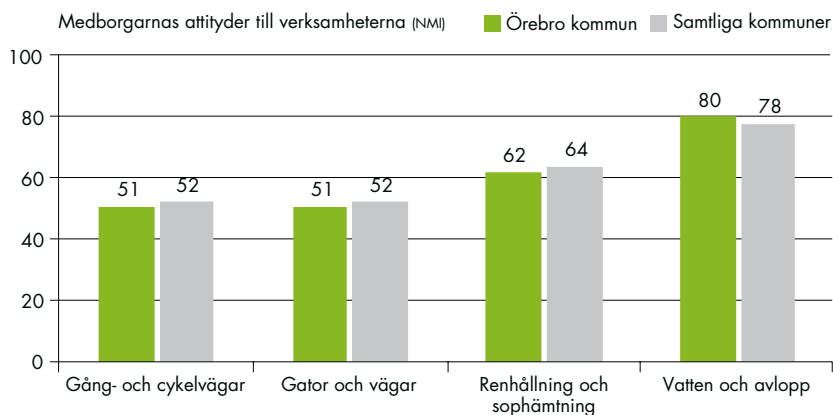
VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Örebro blev under året utsedd till Årets idrottsstad och till Sveriges föreningsvänligaste kommun.

Kulturnämndens huvudinriktning är att barn- och ungdomskultur ska prioriteras och att ungdomarna särskilt ska uppmärksammas. Fritids- och turistnämnden svarar för aktiviteter och evenemang på fritidsområdet samt för turistverksamhet tillsammans med andra aktörer.

Måluppfyllelse

Både fritidsverksamheten och kulturverksamheten klarar verksamhetsuppdraget. Det ekonomiska resultatet klaras i båda

Interiör från Tybblelundshallen.

nämnderna och de uppvisar överskott. Även målet för god ekonomisk hushållning som avser medarbetarnas sjukfrånvaro klaras och båda nämnderna har minskat frånvaron jämfört med förra året. Verksamheterna klarar sina egna servicegarantier medan de kommungenerella garantierna endast är delvis uppfyllda.

I jämförelse med andra kommuner har Örebro en hög nöjdhet med såväl fritid som kultur, både bland män och kvinnor.

Andelen bokad tid i kommunens inomhusanläggningar för idrott ligger en procentenhet högre än 2010.

Fritidsgårdarnas öppettider efter skoltid har minskat främst på grund av att Markbackens fritidsgård tvingats hålla stängt vissa tider. Kommunens stora ungdomsatsning Tegelbruket byggs i nära anslutning till fritidsgården.

Verksamheterna arbetar med att kartlägga och förbättra service till både flickor, pojkar, kvinnor och män.

Medarbetarindex för förvaltningens medarbetare är högre än genomsnittet i kommunen.

Sammanfattningsvis visar internkontrollen på god ordning i de administrativa rutinerna. De svagheter som framkommit i granskningen kommer att hanteras genom utbildningsinsatser.

Framtid

I Karlslund kommer två nya verksamheter startas under 2012, Barnens trädgård samt ny verksamhet i Tekniska kvarnen. Ett nytt kultur- och fritidscentrum utvecklas i Baronbackarna och blir därigenom en attraktiv mötesplats i området. Alla media i biblioteken kommer att utrustas

med teknik som ger biblioteken helt nya möjligheter vid utlåning och beräknas vara i funktion hösten 2012.

Jämförelser

I jämförelse med andra kommuner har Örebro kommun ett högt värde för Nöjd Region-Index för fritidsmöjligheter. Det nationella medelvärdet för fritidsverksamhet är 59 och Örebros index är 10 enheter högre. Både kvinnors och mäns nöjdhet i Örebro högre än snittet i riket.

Även när det gäller kulturen i Örebro är medborgarna mer nöjda än genomsnittet i riket.

Fastighetsverksamhet

VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Kommunens fastighetsverksamhet gick vid årsskiftet 2011/2012 över till ett nytt fastighetsbolag. I och med det avvecklades fastighetsnämnden och övriga verksamhetsområden som IT-verksamheten, Kontorsservice och Tele har överflyttats till Tekniska nämnden.

Måluppfyllelse

Fastighetsnämnden klarar målen för god ekonomisk hushållning under 2011.

Nämnden klarar precis målen för sjuk-skrivningar som ökat till 4,4 procent. Ett ekonomiskt underskott redovisas inom den skattefinansierade verksamheten medan ett överskott redovisas inom fastighetsverk-

samheten, vilket leder till ett balanserat totalt resultat. Kommunens omställningsyta i fastighetsbeståndet ligger betydligt lägre än målnivån, till följd av försäljning av Vasaskolan och rivning av Öknaskolan.

Den samlade energianvändningen i kommunens lokaler har minskat i enlighet med riktvärdet.

Inga kundattitydmätningar har genomförts under 2011. Utifrån resultatet från 2010 års mätningar har ett antal åtgärder vidtagits i syfte att öka kundnöjdheten.

Servicegarantierna klaras delvis men telefontillgängligheten är ett förbättringsområde.

Medarbetarindex för fastighetsnämnden exklusive IT har ökat till 70 medan IT-verksamhetens medarbetarindex ligger på en mycket låg nivå, 39, långt under kommunens genomsnitt.

En internkontroll av verksamheten hösten 2011 visade på flera utvecklingsbehov.

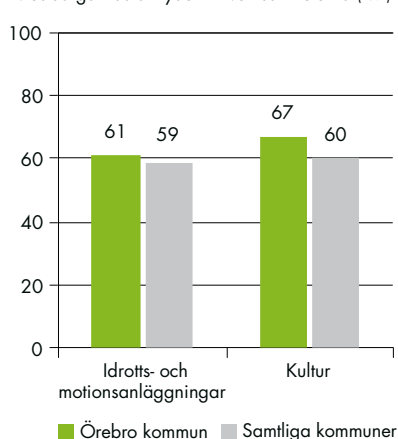
Verksamheterna har ett utvecklingsområde i att kartlägga, utveckla och säkra likvärdiga tjänster till kvinnor och män.

Samhällsplanering

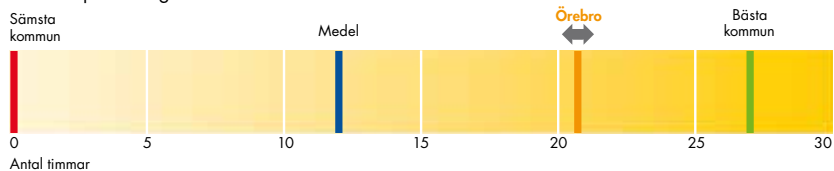
VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Under verksamheten samhällsplanering redovisas Byggnadsnämndens verksamhet samt programnämnd Samhällsbyggnads egen verksamhet, som naturvård, mark och exploatering (förutom kollektivtrafiken). Medarbetarna som

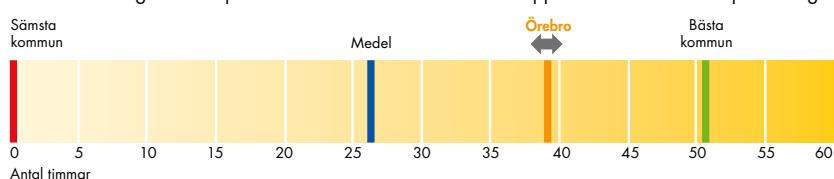
Medborgarnas attityder till verksamheterna (NMI)

MÅTT 4 Hur många timmar per vecka har huvudbiblioteket i kommunen öppet utöver tiden kl. 8–17 på vardagar?

MÅTT 5 Hur många timmar per vecka har kommunen simhallen öppen utöver tiden 8–17 på vardagar?

redovisas under samhällsplanering tillhör Byggnadsnämnden.

Måluppfyllelse

Byggnadsnämnden klarar sina mål för god ekonomisk hushållning 2011. Det ekonomiska resultatet visar ett överskott på 2,8 mnkr.

Sjukfrånvaron har ökat men ligger fortfarande under kommunens målsättning med god marginal.

Näringslivets nöjdhet med bygglov har förbättrats jämfört med 2009 och ligger nu högre än genomsnittet i riket.

Stora detaljplaner har antagits under året. Planerna öppnar för 750 nya bostäder. Fastighetsbildningen har vänt en negativ ärendebalans och har under 2011 avslutat fler ärenden än det tillkommit nya.

Servicegarantierna klaras inte fullt ut. Byggnadsnämndens handläggningstid överstiger lagens tidsfrist i vissa fall, vilket innebär att förbättringar behövs.

Miljökonsekvensbedömningar har implementerats för belysning av faktorer runt barn, genus, mångfald och trygghet inför beslut i Byggnadsnämnden.

Den internkontroll som genomförts visar på ett antal förbättringsområden som kommer åtgärdas under 2012.

Medarbetarnas nöjdhet har försämrats något sedan senaste mätningen och ligger nu i nivå med kommunens snitt. Orsaken uppges vara ökad stress bland medarbetarna. Ett eventuellt samband mellan den högre sjukfrånvaron och den upplevda sämre arbetsmiljön behöver studeras närmare under 2012. Ett annat resultat från medarbetarenkäten som bör diskuteras inom förvaltningen är de könsskillnader i medarbetarindex som var på väg att jämnas ut i 2009 års enkät men som nu återigen ökat till den största skillnaden hittills i de mätningar som gjorts sedan 2005.

Ekonomi

Programnämnd Samhällsbyggnads resultat för mark- och exploateringsverksamheten uppgår till 31 mnkr i överskott. Anledning till det stora överskottet är att områden avslutats inom exploateringsverksamheten och att fastigheter sålts inom markreserven, vilket inneburit 29,7 mnkr i överskott. Marken i övrigt har gått med 1,3 mnkr i överskott, varav huvuddelen består av återförd avsättning för sanering av delar av Eyrafältet som överlätits till Örebroporten.

Jämförelser

Kundnöjdheten bland företagare har stigit med 14 punkter jämfört med 2009 års mätning. Genomsnittet för de 166 kommuner som Sveriges Kommuner och Landsting mätt, ligger på 64 för bygglov.

Framtid

För Örebro del pekar befolkningsprognosen på en befolkning på cirka 151 000 invånare 2020. Det innebär ett prognostiserat behov av drygt 5 000 bostäder.

Glanshammar

Nämnden fullgör sitt verksamhetsuppdrag samt uppfyller målen för god ekonomisk hushållning. Förvaltningen består endast av fem medarbetare och har en mycket låg sjukfrånvaro. Både sjukfrånvaron och korttidsfrånvaron har minskat detta år. Det ekonomiska resultatet visar ett överskott på 0,1 mnkr. Brukarnöjdheten har undersökts på biblioteket och visar på en god nöjdhet. Effektiviteten i verksamheten bedöms som god.

Tysslinge

Nämnden bedöms fullgöra sitt verksamhetsuppdrag men uppfyller inte målen för god ekonomisk hushållning. Sjukfrånvaron har ökat något sedan 2010. Det ekono-

miska resultatet visar ett underskott på 132 tkr. Underskottet finns i flera verksamheter men största underskottet har Garphyttans fritidsgård som under året drabbats av inbrott samt hyreskostnader från år 2010. Nöjdheten med biblioteket är god. Även enkätundersökningar gjorda i området visar på goda resultat och nöjda medborgare.

Östernärke

Verksamhetsbedömningar och bedömningar för god ekonomisk hushållning görs i programnämnd Barn och utbildnings årsberättelse. Östernärke områdesnämnd redovisar ett överskott för verksamheten inom Samhällsbyggnad på 0,9 mnkr. Östernärkes bygglovsärenden hanteras inom ramen för Stadsbyggnad.

Kollektivtrafik

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	VITT

Kollektivtrafiken når inte det långsiktiga målet en ökning av de resande i stadstrafiken med 10 procent. Medborgarnas nöjdhet med kommunikationerna har ökat under 2011. Det ekonomiska resultatet visar ett underskott på 10,3 mnkr. Underskottet finns i tätortstrafiken på 5,9 mnkr och inom färdtjänsten på 4,3 mnkr. Inga anställda finns inom verksamheten, de som arbetar med kollektivtrafiken tillhör Kommunledningskontoret.

Årsskiftet 2011/2012 övergår ansvaret för kollektivtrafiken i Örebro till landstinget som blir huvudman. Ansvaret för färdtjänst samt infrastruktur för kollektivtrafiken finns kvar i Örebro kommun.

Vuxenutbildning och arbetsmarknad

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKÄRNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Måluppfyllelse

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett samlat överskott på 5,6 mnkr, en avvikelse på 1,3 procent.

Insatser för minskade kostnader för försörjningsstöd har gett synliga och mätbara effekter, och redovisar ett överskott på 3,5 mnkr. Arbetsmarknadsåtgärdernas positiva effekter på försörjningsstöds utbetalningar beräknas till cirka 5 mnkr. Brukare har gått från att erhålla försörjningsstöd till att ha en anställning och egen försörjning. Samtliga mål för god ekonomisk hushållning uppfylls. Antalet unika hushåll har minskat med 1,3 procent samtidigt som andelen unika hushåll med barn har ökat med 2 procentenheter. Andel hushåll 18–24 år samt andel hushåll med flyktingar har båda minskat sedan förra året. Arbetsmarknadsåtgärderna som riktar särskilt till ungdomar samt den minskade flyktingmottagningen de senaste två åren, har bidragit till denna minskning.

Andelen brukare som går vidare till arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd är 35 procent, vilket också är målvärdet.

Vägvisaren/vägledningcentrum, som ska fungera som en central del i förvaltningen för såväl medborgare/brukare som professionella aktörer, fungerar mycket bra och har fått den effekt som eftersträvs. Fler kan snabbare gå vidare till rätt insats och blir därmed snabbare självförsörjande.

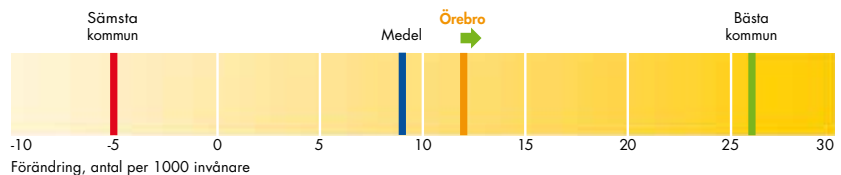
Brukarenkäten tyder på att de flesta brukare är nöjda eller mycket nöjda med såväl insatser som bemötande och tillgänglighet. Brukare som ansett sig ha förbättrat sina möjligheter till arbete och studier efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd ligger på oförändrade 87 procent, en relativt hög nöjdhet trots vikande arbetsmarknad. Ökad nöjdhet är ändå ett förbättringsområde eftersom det tillhör nämndens grunduppdrag.

Måluppfyllelsen för insatserna Ungdomssatsningen och Komjobb (anställ-

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2009	2010	2011
Arbetsmarknadsåtgärder	59,5	118,0	95,8
Flyktingmottagning	35,4	32,5	26,0
Försörjningsstöd		230,5	233,4
Kommunal vuxenutbildning	94,1	66,5	94,4
Övrig verksamhet	3,1	0,6	0,7
Totalt	192,1	448,1	450,3

Volymuppgifter	2009	2010	2011
Öppen arbetslöshet i Örebro, %	5,1	3,9	5,6
Öppen arbetslöshet inkl. alla i arbetsmarknadsprogram, %	8,0	7,5	9,9
Antal personer i kommunala arbetsmarknadsåtgärder under året	2 177	2 295	1 981
Antal mottagna flyktingar under året	335	216	185
Antal deltagare under året i SFL-undervisning	1 685	1 779	2 101
Antal årsstudieplatser på grundläggande vuxenutbildning	273	277	280
Antal årsstudieplatser på gymnasial vuxenutbildning, allmänna och yrkeskurser	884	951	1 169
Antal unika hushåll med försörjningsstöd	4 021	4 252	4 194
Utbetalt ekonomiskt bistånd totalt, mnkr	178,1	188,8	194,3

MÅTT 33 Hur har antalet förvärvsarbetande i kommunen förändrats?

ning med stöd) är att 50 procent av brukarna i insatserna ska komma från försörjningsstöd. Detta uppfylls för Ungdomssatsningen (59 procent) men inte fullt ut för Komjobb (47 procent). Av alla brukare som deltagit i dessa två insatser har 221 slutat under perioden 2010 – juni 2011 och av dessa brukare har 89 procent blivit helt självförsörjande. Endast ett fåtal sökte helt försörjningsstöd i oktober 2011 efter avslutad insats.

Flyktingmottagningen 2011 har varit ovanligt låg. Örebro kommun har tagit emot 185 flyktingar och 41 procent av dessa är under 18 år. Antalet mottagna är lägre än prognostiserat och betydligt lägre än de senaste fem åren. Andelen anhöriga har minskat med hela 14 procentenheter från föregående år. Andelen mottagna från anläggningsboende har ökat med 12

procentenheter. Nedgången i flyktingmottagningen beror till stor del på att det fortfarande är svårt för anhöriga till somalier att få uppehållstillstånd. Fler flyktingar väljer annan bostadsort än Örebro efter beviljat uppehållstillstånd.

Introduktionsersättningen har minskat med 28 procent, vilket är i linje med Arbetsförmedlingens övertagande av flyktingmottagande med etableringsersättningen. Antalet inskrivna i svenska för invandrare (sfi) fortsätter att öka. I genomsnitt har 1 097 personer/månad varit inskrivna, jämfört med 989 personer under 2010. Ett mål inom sfi är att deltagarna ska ha praktik eller arbete och att detta ska stärka dem i deras språkutveckling. Många som läser på sfi deltar i arbetsmarknadsinriktade aktiviteter och en stor andel (72 procent) av deltagarna

avslutar sina studier med betyg på D-nivå. Örebro ligger cirka 10 procent över riksgenomsnittet.

Med statsbidrag på 22,3 mnkr har yrkesvuxutbildningar genomförts motsvarande 478 helårsstudieplatser. Av de studerande var 29 procent i åldern 19–24 år. Genomförande av yrkesvuxutbildningar påverkar troligen arbetslöshetsnivån och utbetalningar av försörjningsstöd positivt.

Internkontroll är ett viktigt verktyg i förvaltningens lednings- och styrningsarbete och för uppföljning och analys som sedan ligger till grund för verksamhetsutveckling. Årets granskning av internkontroll bedöms i hög grad ha bidragit till verksamhetsutveckling särskilt i de delar där processflöde och måluppfyllelse har granskats.

Medarbetarenkäten visar på att medarbetarskapet behöver utvecklas och att samtalen med chefer och arbetstagare i olika former måste få en central plats.

Sjukfrånvaron i procent av arbetstiden ökar till 4,2 procent, vilket dock är under målvärdet på 4,5 procent. Kvinnornas sjukfrånvaro minskade medan männens ökade.

Ekonomi

Den totala nettoomslutningen uppgår till 450,3 mnkr, oförändrad nivå mot 2010. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd har ökat med 3 procent i jämförelse med 2010, vilket motsvarar normökningen för försörjningsstöd.

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott på 6,0 mnkr.

Verksamheten för flyktingmottagande redovisar ett överskott på 1,0 mnkr. Nettokostnaderna har minskat i linje med Arbetsförmedlingens övertagande av huvudmannaskap samt införande av etableringsersättning. Budgeten för 2011 minskades med 10 mnkr av den anledningen och minskningen kommer att fortsätta under 2012.

Kommunal vuxenutbildning redovisar ett underskott på 4,8 mnkr, ett resultat av att omfattande yrkesvuxutbildningar har genomförts under året. En ökat antal elever från andra kommuner som studerat i Örebro kommuns vuxenutbildning,

resulterade i att de interkommunala intäkterna mer än fördubblades i jämförelse med 2010. Intraprenaden Komvux redovisar ett överskott på 0,9 mnkr.

Exempel på insatser

- Arbetsmarknads- och utbildningsinsatser som gett positiva effekter på utbetalningarna av försörjningsstöd, som Ungdoms-satsningen och Komjobb (anställning med stöd).
- Nya arbetssätt för dialog med brukare/medborgare i syfte att öka brukarnas nöjdhet.
- En modell för säkerställande av aktiv och rättssäker handläggning inom försörjningsstöd.
- En utökning av antalet feriepraktikplatser.

Framtid

Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten ökar något och att sysselsättningen minskar i länet under 2012 samt att det finns en risk att långtidsarbetslösheten ökar. Dessa faktorer kan bland annat medföra att kostnaderna för försörjningsstöd ökar.

Det är tydligt att utbildning med stark koppling till arbetsmarknadens krav och efterfrågan, har god effekt. Fler och mer

långsiktiga satsningar måste till och samverkan med näringslivet stärkas, underhållas och utvecklas. Inom ramen för Örebro Business Region kommer det framöver att kunna byggas en stabil plattform för detta arbete, inte bara för kompetensförsörjning utan också för samarbete och samverkan kring arbetsmarknadsfrågor och regionala utvecklingsfrågor.

När det gäller familjeåterföreningen finns ett förslag om förändrad lagstiftning från och med 1 juli 2012. Förändringen innebär att även familjer som saknar pappersdokumentation, under vissa omständigheter, ska kunna återförenas i Sverige. Detta kan påverka flyktingmottagandets omfattning de kommande åren, i synnerhet av somalier.

Jämförelser

I jämförelse med Linköping, Norrköping och Västerås ligger Örebro (3,09 procent) under medelvärdet (3,4 procent) för andel hushåll med försörjningsstöd av totalt antal hushåll. Endast Linköping ligger lägre.

72 procent av deltagarna på sfi avslutar sina studier med betyg på D-nivå. Det innebär att Örebro ligger cirka 10 procent över riksgenomsnittet.

Övriga nämnder

Stadsrevisionen

Revisionsnämnden redovisar ett resultat i balans med budget. Stadsrevisionens ansvarsområde är att på fullmäktiges uppdrag årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om nämnderna fullgör sina uppdrag från kommunfullmäktige.

Valnämnden

Valnämnden redovisar ett överskott på knappt 0,8 mnkr. Valnämnden ansvarar för organisation och genomförande av allmänna val till riksdag, landsting och kommun samt val till Europaparlamentet, kyrkoval och eventuella folkomröstningar. Under 2011 genomfördes ett omval till kommunfullmäktige i den nordöstra valkretsen.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2009	2010	2011
Revisionsnämnden	2,5	2,6	2,6
Valnämnden	0,7	1,7	0,4
Totalt	3,2	4,3	3,0

Kommunstyrelsen

VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Verksamhetsåret 2011 har handlat om att hitta en balansgång i att hålla ihop kommunen på kraftfullt sätt och samtidigt skapa handlingsutrymme för verksamheterna. Ett annat viktigt uppdrag har varit att hålla ihop organisationen Örebro kommun och mejsla ut tydliga roller för politiker och ledande tjänstemän.

Första halvåret 2011 var en period i avvaktan, på omval, på ny politisk majoritet och på att få ett antal ledande funktioner på plats. Både ny programdirektör för Social välfärd och bolagschefer har rekryterats.

Måluppfyllelse

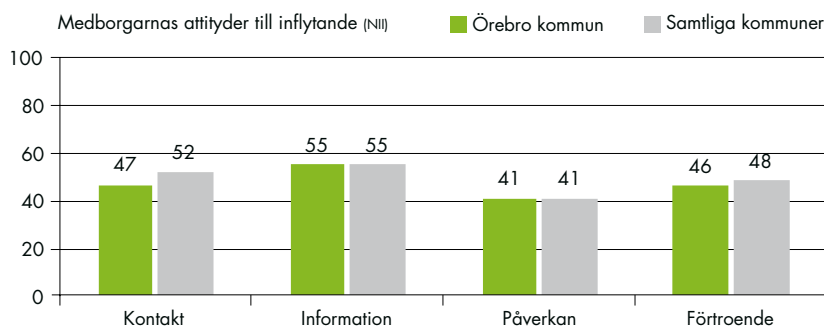
Kommunens förmåga att utöva systematisk styrning utvärderades i slutet av 2010 med hjälp av SKL:s verktyg Kommunkompassen. Rapporten visar att kommunen har systematisk uppföljning, men är mindre bra på att visa färdriktning och styra verksamheterna åt önskat håll.

Rapporten visar också att det finns klara förbättringsmöjligheter inom områdena offentlighet och demokrati samt resultat och effektivitet. Kommunkompassen visar även att det finns arbete kvar att göra när det gäller tillgänglighet och transparens. Vid förra utvärderingstillfället angavs som förbättringsområde att göra de handlingar tillgängliga som kan kopplas till dagordningar/protokoll från kommunfullmäktige och nämnder. Detta för att göra informationen kring olika ärenden mer grundlig och lättillgänglig för intresserade medborgare.

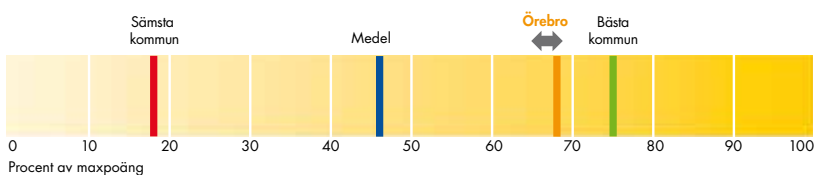
Samverkan i regionen har stärkts och Örebro kommun tar nu ett aktivt ansvar för att arbeta mot målen i den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Ett stort arbete har också lagts ned på förslag om ändrat huvudmannaskap i kollektivtrafiken.

Det har varit stor fokus på projektet korttidsrekrytering under 2011. Kommunen valde att bryta avtalet med den externa leverantör som anlits för att försörja vård och omsorg med korttidsvikarier.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2009	2010	2011
Kommunledning	31,4	31,6	34,3
Kommunledningskontoret	223,2	240,2	240,0
Kommungemensamma verksamheter	105,7	154,1	105,3
Kommungemensamma statsbidrag	-134,8	-112,9	-91,0
Nerikes Brandkår	62,7	63,9	66,0
Totalt	288,2	376,9	354,6

MÅTT 15 Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?

Kommunens arbete med hållbar ekologisk utveckling struktureras upp i kommunens miljöprogram och de styrdokument, målformuleringar och handlingsplaner som finns för olika miljöfrågor. Arbetet med den ekologiska utvecklingen är till stor del förvaltningsövergripande, framförallt inom programområde Samhällsbyggnad, arbetet med smartare mat rör även Social välfärd och Barn och utbildning. Under 2011 beslutade kommunstyrelsen att Örebro ska fortsätta som Fairtrade City och att kommunen behöver mål för sina inköp av etiska varor.

Årets servicemätning, Nöjd Kund-Index, visar att företag som haft kontakt med kommunen är mer nöjda med bemötande, handläggningstider och tillgänglighet i ärenden som gällt miljötillsyn, brandtillsyn, markupplåtelse, bygglov och serveringstillstånd.

Sjukfrånvaron inom kommunledningskontoret ligger på 3,7 procent av arbetstiden och fortsatt långt under det kommungemensamma riktvärdet på 4,5 procent.

Ekonomi

Resultatet för den politiska kommunledningen visar på ett nollresultat och därmed en ekonomi i balans. Årets resultat för Kommunledningskontoret visar på ett överskott på 9,9 mnkr och beror på IT-strategiska projekt som förskjutits i tid och att vakanta tjänster inte tillsatts under året. Kommungemensamma verksamheter redovisar ett underskott på 18,1 mnkr till följd av fortsatt minskade statsbidrag på grund av lägre flyktingmottagande.

Exempel på insatser

- Ett projekt att mäta matsvinnet på ett standardiserat sätt påbörjades 2011, mätmetoden provades i nio kök.
- Försök har gjorts med digitala nämndhandlingar till ledamöterna i ett antal nämndpresidier.

Framtid

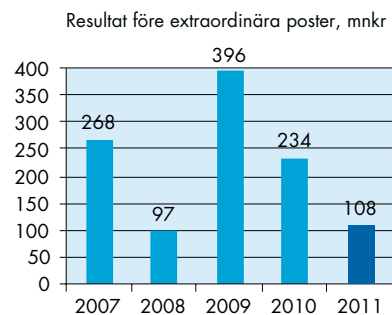
Ny styrmodell från 2012. Bildandet av Futurum Fastigheter i Örebro AB är ett led i arbetet med att få en effektivare lokalförslingsprocess.

Kommunens samlade verksamhet

Utvecklingen av kommunens ekonomiska resultat och finansiella ställning framgår av följande analys.

Årets resultat

Örebro kommun redovisar en fortsatt stark ekonomi. Årets resultat uppgår till 108 mnkr. I beloppet ingår så kallade jämförelsestörande poster med 19 mnkr. Exklusive jämförelsestörande poster är resultatet 127 mnkr. Det budgeterade resultatet var 70 mnkr. Det positiva resultatet innebär bland annat att kommunens eget kapital ökar med 108 mnkr och kommunen blir mer motståndskraftig mot kommande påfrestningar. Överskottet förstärker kommunens betalningsförmåga.

Relateras årets resultat exkl. jämförelsestörande poster till skatteintäkter, redovisade kommunen ett resultat 2011 på 2,0 procent. Resultatet ligger således på den nivå som brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Resultatet för 2011, justerat enligt kommunallagens krav, visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans. Nämnderna har följt budget och redovisar överskott med några få undantag.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 6 250,4 mnkr, vilket är en ökning med 235,8 mnkr eller 3,9 procent. Exkluderas jämförelsestörande poster blir ökningen 247,8 mnkr eller 4,1 procent.

Ett mått på god ekonomisk hushållning är att mäta hur stor del nettokostnaderna tar i anspråk av årets skatteintäkter och statsbidrag. Nettokostnadsandelen uppgår till 98,5 procent, vilket får betraktas som en godkänd nivå. Om måttet visar över

100 procent förbrukas mer än kommunen fått i intäkter, vilket inte är långsiktigt hållbart. Ett riktmärke för svenska kommuner brukar vara en nettokostnadsandel på 95–98 procent.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter inkl. avräkning ökade med 210,5 mnkr mellan 2010 och 2011, vilket motsvarar 4,5 procent. Samtidigt minskade generella statsbidrag och utjämning med 40,4 mnkr som en följd av att det tillfälliga konjunkturstöd som kommunerna erhöll 2010 upphörde.

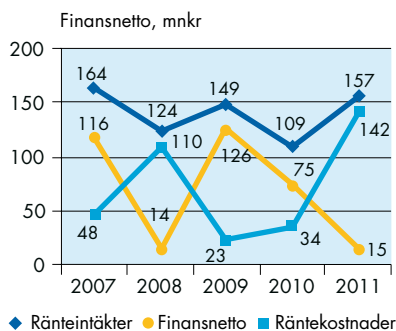
Den preliminära slutavräkningen för år 2011 är beräknad enligt SKL:s prognos, vilket är i enlighet med rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning.

Finansnettot

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten är 15 mnkr. Detta är 51 mnkr lägre än budget och 60 mnkr lägre än bokslut 2010.

Resultatförsämringen mot budget beror främst på ökad kalkylerad räntekostnad för pensionsskulden på 18 mnkr samt på realisationsförluster vid försäljningar av aktier på netto 40 mnkr inom förvaltningen av pensionsmedel.

◆ Ränteintäkter ● Finansnetto ■ Räntekostnader

Den ökade räntekostnaden för pensionskulden är en engångseffekt av ändrad diskonteringsränta vid skuldberäkningen. Realisationsförlusterna för aktier är en konsekvens av att aktieindex på Stockholmsbörsen har sänkts med 16,7 procent under året.

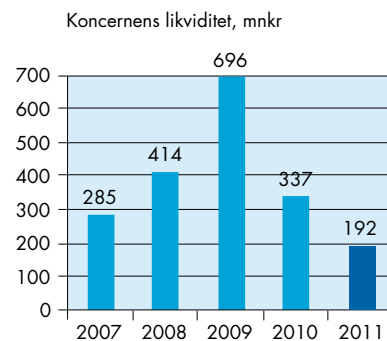
Finansiering

Likviditet

Kommunen samordnar likviditet och rörelsekrediter med kommunens bolag i ett gemensamt koncernkontosystem för bank och bankgiro.

Koncernlikviditeten var 192 mnkr vid årsskiftet (337 mnkr år 2010). Den minskade nivån på likviditeten beror på att kommunen använder likviditetsöverskotten för att finansiera lån till kommunens bolag. Som en följd av detta har kommunen vid årsskiftet inga placeringar av likvida medel på penningmarknaden.

Utöver likvida medel har kommunen en rörelsekredit hos Swedbank på 150 mnkr för att hantera kortsiktiga likviditetsförändringar.

Låneskuld

Kommunen svarar sedan maj 2010 för all extern upplåning för kommunens bolag (med full effekt för Örebrobostäder AB från år 2012). Kommunen ger i sin tur koncerninterna lån till bolagen. Denna finansiella samordning sker inom ramen för en ny koncerngemensam finanspolicy som fastställts av kommunfullmäktige.

Kommunens låneskuld var 3 247 mnkr i bokslutet (1 201 mnkr år 2010). Av dessa avser 3 241 mnkr lån för bolagens verksamhet inom den finansiella samordningen, medan 6 mnkr avser lån för kommunens egen verksamhet.

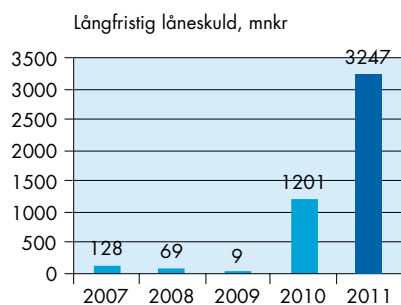
Vid årsskiftet hade låneskulden inom

den finansiella samordningen en genomsnittsränta på 2,7 procent (1,7 procent år 2010) och en kapitalbindningstid på 3,2 år (2,2 år 2010).

Kommunen har ett certifikatsprogram med en ram på 3 000 mnkr. Vid årsskiftet uppgick utestående certifikatslån till 2 041 mnkr (1 195 mnkr år 2010). Kommunen har avtal med fyra kreditinstitut om lånelöften på totalt 1 500 mnkr för att garantera detta certifikatsprogram.

Koncerninterna lån till kommunens bolag uppgår till 3 701 mnkr (2 320 mnkr år 2010) inom ramen för den finansiella samordningen. Av denna utlåning till bolagen var 446 mnkr (626 mnkr år 2010) finansierade med likviditetsöverskott.

Kommunens bolag har en samlad låneskuld på 6 683 mnkr vid årsskiftet (6 258 mnkr år 2010). Av denna har 3 701 mnkr finansierats med lån från kommunen och 2 481 mnkr har upplånats externt med kommunens borgen. Den finansiella samordningen innebär att kommunens borgen för bolagen har minskat med ytterligare 880 mnkr jämfört med år 2010.

Förvaltning av pensionsmedel

Kommunen har avtal med två externa förvaltare om placeringar av pensionsmedel i svenska räntebärande värdepapper samt med en förvaltare om fondförvaltning av pensionsmedel i svenska aktier och globala aktier.

Kommunens externa placeringar av pensionsmedel har ett bokfört värde på 1 122 mnkr vid årsskiftet (1 118 mnkr år 2010). Marknadsvärdet för dessa placeringar var 1 149 mnkr. Skillnaden mellan bokfört värde och marknadsvärde beror på realiserade kursvinster för obligationer på 27 mnkr (11 mnkr år 2010).

Pensionsmedlen är vid årsskiftet placerade med 77 procent i svenska räntebärande värdepapper samt med 23 procent i svenska och globala aktiefonder. Aktie-

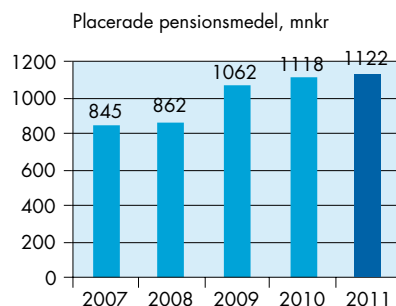
andelen är något lägre än den normalnivå på 25 procent som anges i kommunens placeringspolicy. Detta är en konsekvens av den negativa utvecklingen av aktievärdena under hösten 2010.

Ränta och utdelning på placerade medel var 36 mnkr (37 mnkr år 2010). Försäljning av värdepapper under året har lett till realiserade kursvinster på 12 mnkr (7 mnkr år 2010) och realiserade kursförluster på 55 mnkr (9 mnkr år 2009). Realisationsförlusterna på aktier uppgår till netto 40 mnkr och är en konsekvens av att aktieindex på Stockholmsbörsen har sänkts med 16,7 procent under året.

Avkastningen på placerade medel var negativ med 0,7 procent år 2011 (positiv med 3,1 procent år 2010) om hänsyn inte tas till realiserade kursvinster eller kursförluster. Årets avkastning är 3,8 procentenheter lägre än kommunens avkastningsmål. Under perioden 2000–2011 har avkastningen varit i genomsnitt 4,4 procent per år. Detta är 0,1 procentenheter lägre än kommunens långsiktiga avkastningsmål (statslåneränta plus 0,5 procentenheter).

Kommunens pensionsåtagande (inkl. löneskatt) uppgår totalt till 3 567 mnkr (3 224 mnkr år 2010). Avsättningen för avtalspensioner är 289 mnkr, medan ansvarsförbindelser för pensioner är 3 278 mnkr.

Kommunens externa placeringar av pensionsmedel motsvarar vid årsskiftet hela avsättningen till avtalspensioner och 25 procent av ansvarsförbindelserna. (29 procent år 2010). Den del av kommunens ansvarsförbindelser som inte motsvaras av externt placerade medel uppgår till 2 445 mnkr (2 106 mnkr år 2010). Dessa medel har kommunen använt för finansiering av egna anläggningstillgångar.

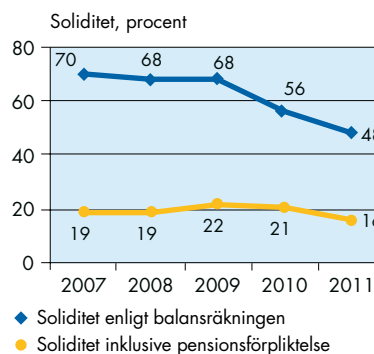

Soliditet

Soliditet är ett mått som visar långsiktig kapacitet, ett förmögenhetsmått som mäter hur stor andel av tillgångarna som

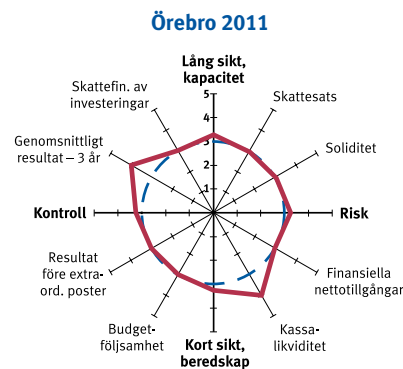
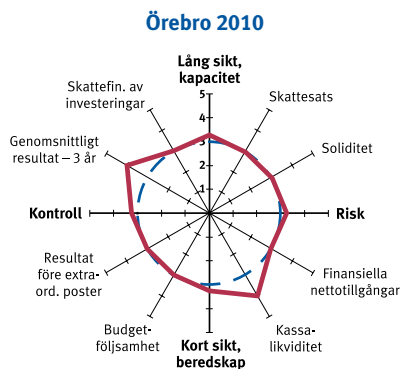
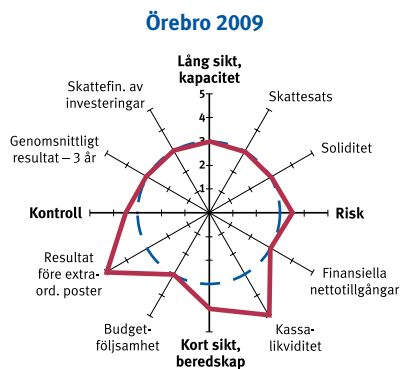
motsvaras av kommunens eget kapital. Soliditeten uppgick 2011 till 48 procent (56 procent 2010). Den finansiella samordningen i koncernen påverkar soliditetsmättet då enbart upplåningen till kommunens bolag ingår i mättet och inte utlåningen till koncernbolagen. Exkluderar man den finansiella samordningen inom kommunkoncernen så har soliditeten stärkts under 2011 och uppgår till 73 procent.

Kommunen har en stor del av sin pensionsskuld i form av en ansvarsförbindelse som inte redovisas bland andra skulder inom balansräkningen i enlighet med den så kallade blandmodellen för redovisning av pensionsförpliktelser. Pensionsförpliktelsen uppgår till 3 278 mnkr. Om denna pensionsskuld medtas i beräkning av soliditeten, så sjunker soliditeten till 16 procent respektive 25 procent exklusive finansiell samordning. Kommunens soliditet får betraktas som jämförsevis god. Det finns kommuner som uppvisar negativ soliditet vid mätning inklusive samtliga pensionsförpliktelser.

Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar under året uppgår till 493 mnkr (336 mnkr 2010). Investeringarna delas in i två huvudgrupper, skatte- och taxefinansierad verksamhet. De skattefinansierade investeringarna uppgår till 416 mnkr (285 mnkr 2010). 2011 års budget för de skattefinansierade investeringar inkl. överförda medel från tidigare år uppgår till 781 mnkr, vilket ger en budgetavvikelse på 365 mnkr. Avvikelsen är i huvudsak en följd av senarelagda projekt, dessa investeringar kommer att prövas i samband med äskanden om ombudgeteringar till innevarande år.

Bland objekt som färdigställda under året kan nämnas:

- nybyggnad av Ekängens förskola och Ringblommans förskola samt anpassning av Kristinaskolan för förskoleverksamhet
- återuppbyggnad av Trängens ishall
- åtgärder för att minska trafiken genom centrum, bl.a. Södra vägen.

Under året har även Ängen vård- och omsorgsboende färdigställda i Länsgårdens regi.

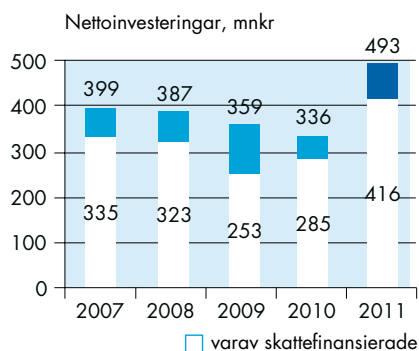
Ett nytt allaktivitetshus för ungdomar, Tegelbruket, har påbörjats och beräknas vara färdigställt i början av år 2013.

Utbyggnaden av lokaler för förskoleverksamheten har fortsatt.

De taxefinansierade investeringarna uppgår till 77 mnkr (51 mnkr 2010). Investeringsbudgeten för taxefinansierade investeringar inkl. överförda medel från tidigare år uppgick till 130 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 53 mnkr.

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (2005:590), den så kallade transparenslagen, ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag. För att en verksamhet ska redovisas ska nettoomsättningen uppgå till 40 miljoner euro (cirka 358 mnkr). Vatten

och avlopp, avfallshantering, kollektivtrafik, omfattande lokaluthyrning och uppdragsutbildning, är några verksamheter i en kommun som ska bedömas enligt transparenslagen. Örebro kommun behöver inte göra någon redovisning enligt transparenslagen för år 2011 eftersom nettoomsättningen understiger lagens tröskelvärde.

Finansiell ställning jämfört med andra kommuner

Örebro har tillsammans med fem andra kommuner (Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Västerås) jämfört den finansiella ställningen med hjälp av en nyckeltalsmodell framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFI) som benämns "Den finansiella profilen". Diagrammet innehåller åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont samt fyra finansiella perspektiv som är samman av de fyra nyckeltal som ligger närmast axeln. De fyra perspektiven är lång sikt - kapacitet, kort sikt - beredskap, risk och kontroll. Varje kommun poängsätts i en femgradig skala utifrån inbördes relation

för respektive nyckeltal. Ovan redovisas Örebro profil i förhållande till de 5 jämförelse kommunerna för åren 2009-2011.

Den heldragna linjen visar Örebros poäng för varje enskilt nyckeltal respektive de fyra sammanvägda perspektiven. Den streckade ringen i mitten visar genomsnittet för jämförelsekommunerna. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt.

Örebro ligger på eller över genomsnittet för samtliga nyckeltal i förhållande till jämförelsekommunerna. Nyckeltal där kommunen ligger över genomsnittet är kassalikviditet och genomsnittligt resultat de tre senaste åren. Förändringar mellan åren beror antingen på den egna kommunens förbättring/försämring eller på att de andra kommunerna förbättrat/försämrat sina resultat, eftersom kommunernas värden hela tiden jämförs med gruppens. I noterna visas kommunens nyckeltal i jämförelse med övriga kommuner som ingår i profilen.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunalredovisning och rekommendationer från Rådet för kommunalredovisning (RKR) vilket bland annat innebär detta:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Följande beskrivning kan göras av de viktigaste redovisningsprinciperna som har tillämpats under 2011.

Förändrade redovisningsprinciper

Under december 2011 gjordes en prövning av befintliga materiella anläggningstillgångar och de som uppfyllde kraven för immateriell anläggningstillgång omklassificerades. Någon justering på 2010 har inte gjorts och har inte heller någon resultatpåverkan då objekten bedömts ha samma nyttjandeperiod som tidigare. Totalt omklassificerades 1,6 mnkr.

Akkumulerat överskott i va-verksamheten ska omklassificeras från eget kapital till långfristig skuld. Detta har inte gjorts. För va-verksamheten skulle detta inneburet en förändring att totalt 27,6 mnkr omklassificerats till långfristig skuld och skulle gett en resultatpåverkan med 8,9 mnkr. 13,1 mnkr av eget kapital är reserverade till investering i kväverening, Reningsverket.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster betraktas poster som är sällan förekommande. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster och förluster vid fastighetsförsäljningar. 2011 betraktas reavinsterna och förluster vid försäljning av värdepapper som jämförelsestörande.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med RKR:s rek. nr 4.2. Kommunalskatten periodiseras, det innebär att kommunen i bokslutet för 2011 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2010 och en preliminär slutavräkning för 2011. Redovisad skatteintäkt redovisas i not till resultaträkningen. Efter det att bokslutet upprättats har SKL publicerat en ny prognos i februari som pekar på ett utfall som avviker från tidigare prognos med 37 kr/invånare, 5,0 mnkr.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas fr.o.m. 2010 upp som en förutbetalad intäkt enligt RKR:s rek nr 18 och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Tidigare redovisades dessa så att de reducerade det bokförda värdet. Anslutningsavgifter har periodiserats från och med bokslut 2002.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserad på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivningstiden för olika typer av tillgångar utgår från RKR:s idéskrift om avskrivningstider. Anpassningar har gjorts efter anläggningarnas speciella förutsättningar. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas, dvs. lika stora nominella belopp skrivs av varje år. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras i Örebro kommun som anläggningstillgång om beloppet överstiger ett prisbasbelopp. Gränsen ett prisbasbelopp är 42 800 mnkr 2011 och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Finansiella tillgångar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är avsedd att täcka framtida pensionsutbetalningar och är i enlighet med RKR:s rek. nr 20 klassificerad som omsättningstillgång, kortfristiga placeringar, eftersom de kontinuerligt är föremål för köp och försäljning. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen policy för förvaltning av pensionsmedel (§134/2008). Samtliga placeringsmedel är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet.

Exploateringsobjekt som är avsedda att avyttras redovisas fr.o.m. 1997 som omsättningstillgång. Exploateringsområden som inte ska avyttras redovisas däremot som anläggningstillgång. En praxis kring hur exploateringsredovisningen kan förtydligas håller på att utvecklas bland Sveriges kommuner. Målsättningen är att ändra redovisningsprincip under 2012.

Som en följd av tidigare beslut om erbjudande till tomträttsinnehavare att friköpa sin tomträtt, är tomträttsfastigheterna med småhus klassificerade som omsättningstillgång fr.o.m. bokslut 2005.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar, anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet för större investeringar som överstiger 10 basbelopp, 4,3 mnkr, ingår lånekostnader. Under 2011 har Stibor 7 medel 2011 + 0,05; 2,12 procent. Under året har totalt räntor på 1,7 mnkr aktiverats.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period de härrör från, med undantag för de lånekostnader som är direkt knutna

till köp, konstruktion eller produktion av en tillgång. För att beräkna värdet av de lånekostnader som inkluderas i en tillgångs anskaffningsvärde, används generella lånearrangemang där kostnaden beräknas utifrån kommunens korta upplåning under motsvarande tid, Stibor 7 dagar + 5 punkter. Engångskostnader vid kreditlöften m.m. för certifikatsprogram periodiseras efter avtalets löptid.

Redovisning av leasingavtal

I enlighet med RKR:s rek. nr 13.1 redovisas finansiellt leaseade objekt (nya avtal fr.o.m. 2003) som anläggningstillgångar och skulder i balansräkningen, i Örebro endast fordon. Tillgångsslagen maskiner, inventarier och modulbyggnader är prövade och redovisas som operationell leasing. Mark och övriga fastigheter har inte klassats som leasing.

Investeringar va

Av lagen om allmänna vattentjänster framgår att medel får avsättas för framtida investeringar. För att göra en sådan avsättning ska det finnas en särskild investeringsplan där en bestämd åtgärd anges, vilka kostnaderna bedöms bli samt när i tiden åtgärden ska genomföras. Kommunen avser att investera 25 mnkr i kväverening i Reningsverket med start 2009. Denna investering finansieras via ackumulerat överskott i va-verksamheten och redovisas som en del av eget kapital i kommunens balansräkning.

Avsättningar

Återställning av deponi

I enlighet med RKR:s rek. nr 10.2 sker avsättning av medel för återställning av deponi årligen från och med år 2002. Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en ränta på 3 procent.

Medfinansiering av Citybanan

I enlighet med RKR:s rek. nr 6.1 redovisades den infrastrukturella investeringen som medfinansiering av Citybanan är, som kostnad i resultaträkningen 2007 och 2008 och redovisades som jämförelsestörande

post i resultaträkningen. Avsättningen räknas årligen upp med för Citybanan utvalda parametrar inom Entreprenadindex med januari 2011 som bas.

Pensioner

Kommunen redovisar pensionerna i enlighet med RKR:s rek. nr 2.1. Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden återfinns under raderna ”avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder” och under raden ”pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder och avsättningar”. Denna rad ligger under ansvarsförbindelser utanför balansräkningen.

Örebro kommun tillämpar den blandade modellen för redovisning av pensionsåtaganden fr.o.m. år 1998. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats fr.o.m. 1 januari 1998 samt samtliga garanti- och visstidspensioner. Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Beloppen värderas med tillämpning av riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS07) och redovisas i not till balansräkningen i enlighet med RKR:s rek. nr 17.

Pensionsskultsberäkning på utfästelser enligt KPA-planen är gjord enligt föreskrifter om försäkringstekniska grunder som finansinspektionen har föreskrivit (FFFS 2007:24) och beräkningen är gjord enligt trygghandelagens bestämmelser.

Periodisering av löneskatt

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats. 2011 års löneskatt belastar resultatet.

Semesterlöneskulden

Personalens sparade semesterdagar och okompenserade övertid har bokförts som en kortfristig skuld i balansräkningen. I skulden ingår upplupen arbetsgivaravgift.

Transparensdirektivet

I samband med bokslut 2011 gjordes en genomgång av de verksamheter som finns i kommunen och bedömningen är att ingen verksamhet i Örebro kommun behöver redovisa i enlighet med transparenslagens regler.

Sammanställd redovisning

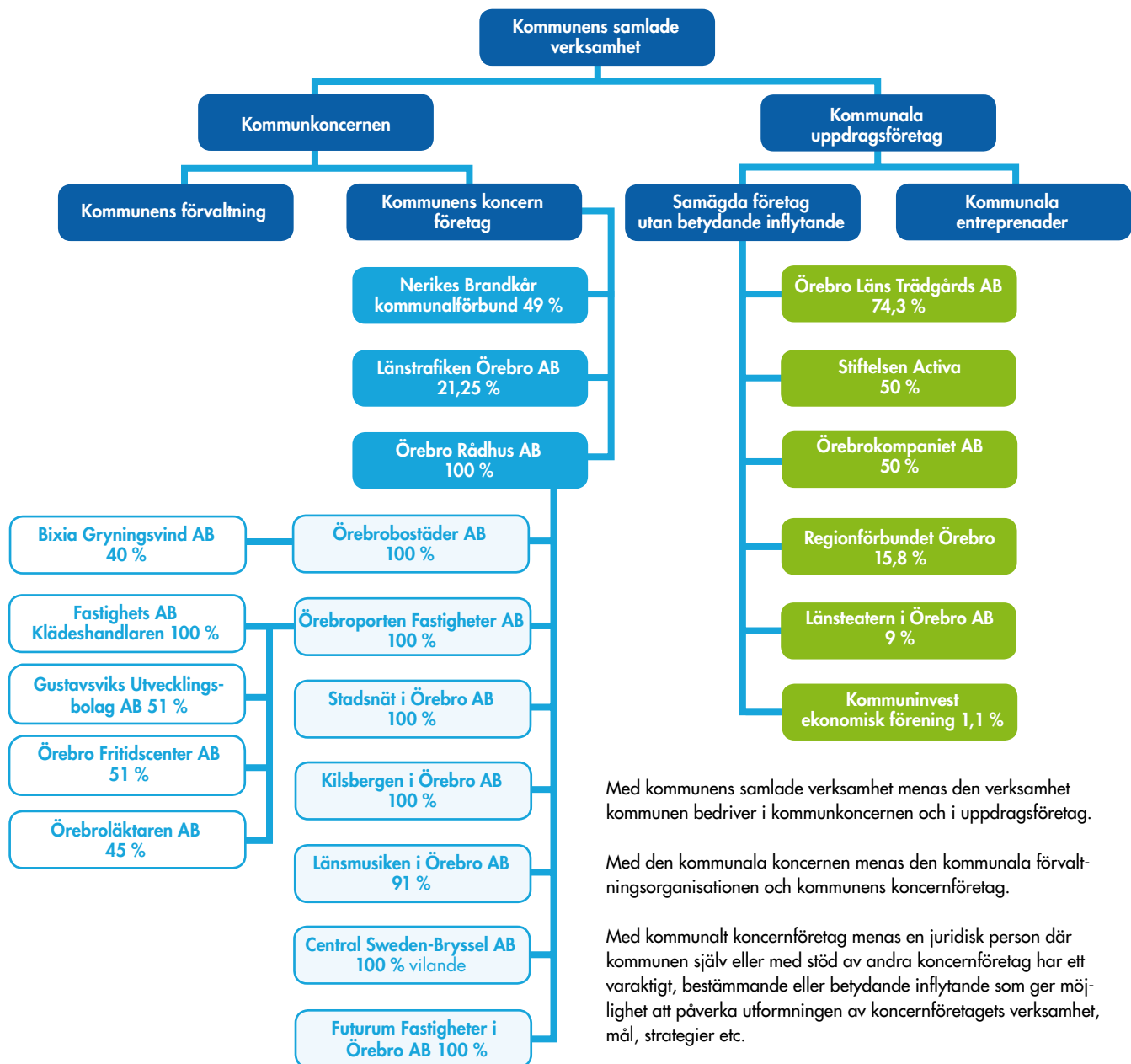
Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap. 8 och utformas enligt god redovisningssed. Den baseras på kommunens redovisningsprinciper och inte på de regler som gäller aktiebolagen enligt årsredovisningslagen. Några undantag presenteras nedan.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital har räknats in i eget kapital i den sammanställda redovisningen. Den proportionella konsolideringen betyder att om de kommunala bolagen inte är helägda tas endast ägda andelar av räkenskapsposterna in i den sammanställda redovisningen.

Örebro kommuns värderings- och avskrivningsprinciper gäller i princip för tillgångar och skulder i den sammanställda redovisningen. Någon justering för redovisningsprinciper mellan kommunen och företagen har inte gjorts. Obeskattade reserver i företagen har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital.

Örebrobostäder har i bokslut 2011 gjort en reversering (återföring) av tidigare nedskrivningar på fastigheter med totalt 19,5 mnkr (15,8 mnkr 2010). Dessa uppskrivningar av bokförda värden på fastigheterna har inte eliminerats i den sammanställda redovisningen, eftersom motsvarande nedskrivning på dessa fastigheter gjordes i den sammanställda redovisningen för år 1995.

Det förekommer omfattande ekonomiska transaktioner mellan företagen och kommunen under ett verksamhetsår. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan dessa interna parter har eliminerats i den sammanställda redovisningen, för att ge en rättvisande bild av kommunens totala ekonomi.

Med kommunens samlade verksamhet menas den verksamhet kommunen bedriver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag.

Med den kommunala koncernen menas den kommunala förvaltningsorganisationen och kommunens koncernföretag.

Med kommunalt koncernföretag menas en juridisk person där kommunen själv eller med stöd av andra koncernföretag har ett varaktigt, bestämmande eller betydande inflytande som ger möjlighet att påverka utformningen av koncernföretagets verksamhet, mål, strategier etc.

Med kommunalt uppdragsföretag menas en annan juridisk person till vilken kommunen med stöd av kommunallagen 3:18 och 3:19 överlämnat värdet av en kommunal angelägenhet, men där överlämnandet skett på ett sätt så att ett betydande inflytande inte erhållits. Överlämnandet kan ske genom upphandling enligt lag om offentlig upphandling, lag om valfrihetssystem eller på annat sätt.

Förutom kommunen omfattar den sammanställda redovisningen för Örebro kommun år 2011 de kommunala koncernföretag i vilka kommunen har ett bestämmande inflytande (mer än 50 procents röstinnehav i företagets beslutande organ), ett så kallat dotterföretag

(20 och upp till 50 procents röstinnehav i företagets beslutande organ), ett så kallat intresseföretag.

Kommunala koncernföretag vars verksamhet är av obetydlig omfattningen, där kommunens andel av omsättning och omslutningen är mindre än 2 procent av

skatteintäkterna och generella statsbidragen men mindre än 5 procent, tillsammans med andra små företag, behöver inte tas med i de sammanställda räkenskaper. Örebro Läns Trädgårds AB, Stiftelsen Activa och Örebrokompaniet AB har därför undantagits.

Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet (mnkr)

	Not	Kommunen				Kommunkoncernen	
		Bokslut 2010	Bokslut 2011	Budget 2011	Avvikelse	Bokslut 2010	Bokslut 2011
Verksamhetens intäkter	1	1 871,8	1 910,5	*	*	3 590,1	3 462,5
Verksamhetens kostnader	2	-7 665,9	-7 930,4	*	*	-8 804,6	-9 052,6
- varav jämförelse störande poster	3	18,6	30,6				
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-220,5	-230,5	-225,0	-5,5	-419,7	-449,3
Verksamhetens nettokostnader		-6 014,6	-6 250,4	-6 288,6	38,2	-5 634,2	-6 039,4
Skatteintäkter	5	4 709,6	4 920,1	4 874,4	45,7	4 709,6	4 920,1
Generella statsbidrag och utjämning	6	1 463,5	1 423,1	1 419,2	3,9	1 463,5	1 423,1
Finansiella intäkter	7	109,0	157,2	75,0	82,2	81,2	67,0
Finansiella kostnader	8	-33,6	-142,4	-10,0	-132,4	-200,2	-280,4
- varav jämförelsestörande poster	9	28,8	49,9				
Resultat före extraordinära poster		233,9	107,6	70,0	37,6	419,9	90,4
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0		
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0		
Skatt på årets resultat	10					18,4	-6,4
Årets resultat	11	233,9	107,6	70,0	37,6	438,3	84,0

* Relevanta värden saknas till följd av nettobudgetering.

Finansieringsanalys för kommunens samlade verksamhet (mnkr)

	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2010	2011	2010	2011
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		233,9	107,6	438,3	84,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	12	191,5	256,9	-60,2	478,1
Minskning av avsättningar p.g.a. utbetalningar	22	-0,6	-1,9	-0,6	-1,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		424,8	362,6	377,5	560,2
Ökning(-)/ minskning (+) kortfristiga fordringar	18	407,6	-141,9	403,1	-143,2
Ökning(-)/ minskning (+) förråd, lager, exploateringsfastigheter	17	-1,8	-3,7	3,6	-26,2
Ökning(+)/ minskning(-) kortfristiga skulder		358,8	-626,2	86,4	-613,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 189,4	-409,2	870,6	-222,5
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	14	-364,2	-507,8	-906,3	-1 167,8
Investeringsbidrag	14	28,0	15,1	28,0	15,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	14	63,6	81,3	441,0	127,4
Investering i finansiella anläggningstillgångar (-)	16	-100,0	-0,5	0,0	-2,7
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)	16	0,1	0,0	2,3	9,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-372,5	-411,9	-435,0	-1 018,3
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)	26	1 719,1	2 053,0	2 098,5	2 487,4
Nyupptagna lån, leasing (+)	26	0,0	2,7	0,0	-3,5
Amortering av långfristiga skulder (-)	26	-493,0	-2,6	-494,0	-2,6
Ökning långfristiga fordringar (-)	16	-2 355,0	-1 385,5	-2 353,7	-1 385,6
Minskning av långfristiga fordringar (+)	16	7,8	14,0	11,8	17,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 121,1	681,6	-737,4	1 113,0
Årets kassaflöde		-304,2	-139,5	-301,8	-127,8
Likvida medel vid årets början	19, 20	1 758,7	1 454,5	1 785,2	1 483,4
Likvida medel vid årets slut	19, 20	1 454,5	1 315,0	1 483,4	1 355,6
Räntebärande nettotillgång/skuld					
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets början		2 604,0	2 726,5		
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets slut		2 726,5	2 413,3		

Balansräkning för kommunens samlade verksamhet (mnkr)

TILLGÅNGAR	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2010	2011	2010	2011
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	13	-	1,6	-	1,6
Materiella anläggningstillgångar		3 423,4	3 633,5	11 712,6	12 341,9
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	14	3 090,1	3 198,7	10 752,8	11 140,3
- Fordon, maskiner och inventarier	15	239,5	278,3	591,3	547,1
- Pågående nyanläggningar	14	93,8	156,5	368,5	654,5
Finansiella anläggningstillgångar	16	3 107,2	4 478,9	148,7	135,3
Summa anläggningstillgångar		6 530,6	8 114,0	11 861,3	12 478,8
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	17	25,2	28,9	30,2	34,3
Kortfristiga fordringar	18	595,0	736,9	574,1	680,1
Kortfristiga placeringar	19	1 087,3	1 118,3	1 089,3	1 130,5
Kassa och bank	20	367,2	196,7	394,1	225,1
Summa omsättningstillgångar		2 074,7	2 080,8	2 087,7	2 070,0
SUMMA TILLGÅNGAR		8 605,3	10 194,8	13 949,0	14 548,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital,	21	4 828,4	4 936,0	5 614,4	5 737,5
därav årets resultat		233,9	107,6	438,3	84,0
Summa eget kapital		4 828,4	4 936,0	5 614,4	5 737,5
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	22	238,9	289,1	259,7	313,7
Avsättning för återställande av deponi	23	77,1	78,0	77,1	78,0
Avsättning för Citybanan	24	103,6	107,1	103,6	107,1
Avsättning för uppskjuten skatt				300,0	306,8
Övriga avsättningar	25	2,3	2,7	17,7	7,2
Summa avsättningar		421,9	476,9	758,1	812,8
Skulder					
Långfristiga skulder					
Långfristiga lån	26	6,2	6,2	5 154,1	6 242,2
Långfristiga lån, koncernen	26	1 194,8	3 240,5		
Övriga långfristiga skulder	27	135,8	143,2	141,3	148,4
Summa långfristiga skulder		1 336,8	3 389,9	5 295,4	6 390,6
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder	28	317,8	308,3	530,3	549,8
Kortfristiga lån, koncernen	29	162,6	202,9		
Övriga kortfristiga lån	30	492,9	2,6	494,0	3,5
Interimsskulder	31	927,1	773,0	1 107,6	949,1
Övriga kortfristiga skulder	32	117,8	105,2	149,2	105,5
Summa kortfristiga skulder		2 018,2	1 392,0	2 281,1	1 607,9
Summa skulder		3 355,0	4 781,9	7 576,5	7 998,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		8 605,3	10 194,8	13 949,0	14 548,8
ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda säkerheter	33	0,0	0,0	855,4	868,6
Pensionsförpliktelser	22	2 984,6	3 278,2	2 984,7	3 278,3
Övriga ansvarsförbindelser					
Borgensåtaganden	33	3 423,4	2 539,5	62,3	58,3
Övrigt	34	0,1	0,1	26,5	8,0

Noter till resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning för kommunens samlade verksamhet (mnkr)

	Kommunen		Kommunkoncernen			Kommunen		Kommunkoncernen	
	2010	2011	2010	2011		2010	2011	2010	2011
Not 1: Verksamhetens intäkter									
Konsumtionsavgifter va/avfall	213,6	213,7							
Avgifter, barnomsorg	79,3	80,3							
Avgifter, äldre och funktionshindrade	13,7	11,4							
Avgifter, LOV, service utan biståndsbedömning	8,1	12,7							
Övriga avgiftsintäkter	139,6	145,8							
Hyror och arrenden	220,5	218,9							
Försäljning	429,6	444,3							
Bidrag	631,9	627,4							
Övriga intäkter	135,5	156,0							
Summa	1 871,8	1 910,5	3 590,1	3 462,5					
Not 2: Verksamhetens kostnader									
Löner	-3 195,9	-3 232,2							
Arbetsmarknadsavgifter och pensioner	-1 281,6	-1 350,0							
Energi- och vattenavgifter	-139,0	-136,5							
Material och tjänster	-2 397,0	-2 616,2							
Bidrag och transfereringar	-580,5	-545,4							
Övriga kostnader	-71,9	-50,1							
Summa	-7 665,9	-7 930,4	-8 804,6	-9 052,6					
Not 3: Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader									
Realisationsvinster för anläggningstillgångar	26,8	35,2							
Realisationsförluster för anläggningstillgångar	-8,2	-4,6							
Omställningskostnader Citybanan									
Summa	18,6	30,6							
Not 4: Avskrivningar och nedskrivningar									
Årets avskrivningar	-220,2	-230,5	-433,0	-465,3					
Återföring av tidigare nedskrivna anläggningstillgångar			15,8	19,5					
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-0,3		-2,5	-3,5					
Summa	-220,5	-230,5	-419,7	-449,3					
Not 5: Skatteintäkter									
Preliminära skatteintäkter	4 645,2	4 802,3	4 645,2	4 802,3					
Slutavräkning ¹⁾	3,4	19,3	3,4	19,3					
Preliminär slutavräkning ²⁾	61,0	98,5	61,0	98,5					
Summa	4 709,6	4 920,1	4 709,6	4 920,1					
1) Mellanskillnaden för 2010 mellan prognosticerade 456 kr/inv. och slutligt redovisade 600 kr/inv. 2) Den preliminära slutavräkningen för 2011 uppgår till + 727 kr/inv.									
Not 6: Generella statsbidrag och utjämning									
Inkomstutjämning	961,6	977,6	961,6	977,6					
Kostnadsutjämning	30,5	-19,1	30,5	-19,1					
Införandetillägg	0,0	0,0	0,0	0,0					
Nivåjustering	34,3	138,6	34,3	138,6					
Utjämningsbidrag LSS	116,1	132,1	116,1	132,1					
Kommunal fastighetsavgift	190,5	193,9	190,5	193,9					
Konjunkturstöd	130,5	0,0	130,5	0,0					
Summa	1 463,5	1 423,1	1 463,5	1 423,1					
Not 7: Finansiella intäkter									
Placerade medel på penningmarkn.	1,0	0,0	1,0	0,0					
Aktier och obligationer	0,0	0,0	0,0	0,0					
Bankmedel	1,7	3,3	1,7	3,3					
Koncernbolag, kortfristig utlån.	0,5	0,7							
Räntebidrag	0,2	0,0							
Borgensavgifter	0,2	0,0							
Utlämnade lån, Örebro Rådhus	5,5	5,5							
Utlämnade lån, övriga	0,2	1,0	0,2	1,0					
Övriga	0,6	1,1	5,2	3,0					
Summa	9,9	11,6	8,1	7,3					
Finansiella intäkter finansiell samordning koncernen									
Långfristig utlåning, koncernbolag	11,2	67,9							
Räntetillägg och borgensavgifter, koncernbolag	14,8	18,0							
Summa	26,0	85,9							
Finansiella intäkter pensionsförvaltning									
Placerade medel på penningmarknaden	37,4	36,4	37,4	36,4					
Återföring av realiserade förluster	28,8	11,3	28,8	11,3					
Realiserad kursvinst, aktier och obligationer	6,9	12,0	6,9	12,0					
Summa	73,1	59,7	73,1	59,7					
Summa finansiella intäkter	109,0	157,2	81,2	67,0					
Not 8: Finansiella kostnader									
Koncernbolag, kortfristig inlåning	-1,4	-3,0							
Övriga långfristiga lån	-1,8	0,0	-176,8	-196,0					
Ränta under byggnadstid*	0,4	1,7	0,4	1,7					
Ränta avsättning anslutningsavgifter	-3,9	-4,3	-3,9	-4,3					
Ränta på pensionsavsättning	-4,2	-25,8	-4,2	-25,8					
Leasing	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2					
Nedskrivning finansiella tillgångar	-0,2	0,0	-0,2	0,0					
Summa	-11,3	-31,6	-184,9	-224,6					
* Kommunens genomsnittliga korta upplåningsränta, (Stibor 7+5 punkter). 0,72 % år 2010, 2,12 % år 2011.									
Finansiella kostnader finansiell samordning									
Långfristig inlåning, certifikat och lån	-5,5	-49,1							
Räntekostnader, justering marginal koncernbolag	-0,4	-2,3							
Bankavgifter, rating och certifikatsprogram	-1,1	-3,6							
Summa	-7,0	-55,0							
Finansiella kostnader pensionsförvaltning									
Realiserad kursförlust, aktier och obligationer	-8,8	-55,3	-8,8	-55,3					
Orealiserad kursförlust, aktier och obligationer	-6,0	0,0	-6,0	0,0					
Avgifter externa förvaltare	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5					
Summa	-15,3	-55,8	-15,3	-55,8					
Summa finansiella kostnader	-33,6	-142,4	-200,2	-280,4					

	Kommunen		Kommunkoncernen			Kommunen		Kommunkoncernen	
	2010	2011	2010	2011		2010	2011	2010	2011
Not 9: Jämförelsestörande poster i finansnettot									
Återförd nedskrivning av värdepapper	28,8	11,3							
Sänkt diskonteringsränta pensioner		-17,9							
Realiserad kursvinst/-förlust netto på värdepapper		-43,3							
Summa	28,8	-49,9							
Not 10: Skatt på årets resultat									
Aktuell skatt			-0,5	0,1					
Uppskjuten skatt enligt företagens årsredovisningar			21,9	-6,5					
Uppskjuten skatt, obeskattade reserver			-3,0						
Summa skatt på årets resultat			18,4	-6,4					
Not 11: Årets resultat i förhållande till balanskravet									
Årets resultat enligt resultaträkningen	233,9	107,6							
Avgår; realisationsvinster anläggningstillgångar	-26,8	-35,2							
Avgår; realisationsvinster finansella tillgångar	-6,9	-12,0							
Resultat enligt balanskravet	200,2	60,4							
Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5 §									
Tillägg; ianspråktagande av sparande									
Tillägg; realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet									
Tillägg; orealiserade förluster i värdepapper									
Justerat resultat	200,2	60,4							
Not 12: Justeringar för övriga ej likviditetspåverkande poster									
Justering för av- och nedskrivningar	220,5	230,5	419,6	449,3					
Justering gjorda avsättningar	14,8	56,8	55,6	52,3					
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-43,8	-30,4	-535,4	-23,5					
Summa	191,5	256,9	-60,2	478,1					
Not 13: Immateriella tillgångar									
Ingående bokfört värde		0,0		0,0					
Årets avskrivningar, avser endast dec. 2011		-0,1		-0,1					
Överföringar från/till annat tillgångsslag		1,7		1,7					
Utgående bokfört värde		1,6		1,6					
Bokfört värde totalt, immateriella tillgångar									
Anskaffningsvärde		2,8		2,8					
Årets avskrivningar		-1,2		-1,2					
Summa		1,6		1,6					
Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning. Tillämpad tid för avskrivning är mellan 3–5 år. Samtliga externt förvärvade.									
Not 14: Materiella anläggningstillgångar									
Bruttoinvesteringar	364,2	508,3							
- varav fastighetsförvärv	29,6	22,0							
- varav bostadsrätter		0,5							
Investeringsinkomster	-6,1	-12,1							
Periodiserade investeringsbidrag	-21,9	-3,0							
Summa	336,2	493,2							
Försäljningspris anläggningstillgångar	94,7	130,2							
- varav tomträtter	31,1	48,9							
Försäljningsomkostnader	4,4	1,1							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar									
Ingående bokfört värde	2 973,5	3 090,1	10 492,9	10 752,8					
Investeringar under året	318,0	318,7	759,3	770,2					
Försäljningar/utrangering	-51,5	-53,2	-187,3	-67,1					
Årets avskrivningar	-149,9	-156,9	-324,1	-339,4					
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,0	12,0	0,3					
Övriga förändringar	0,0	0,0	0,0	23,5					
Utgående bokfört värde	3 090,1	3 198,7	10 752,8	11 140,3					
Pågående arbeten									
Ingående bokfört värde	111,9	93,8	350,3	368,5					
Investeringar under året ej aktiverade	82,7	141,4	526,7	700,6					
Utrangeringar	-100,8	-78,7	-508,5	-522,0					
Utgående bokfört värde	93,8	156,5	368,5	547,1					
Bokfört värde totalt mark, byggnader och tekniska anläggningar									
Anskaffningsvärde	5 214,0	5 504,2	15 579,3	16 456,5					
Ackumulerade avskrivningar	-1 880,2	-1 992,1	-4 116,5	-4 429,7					
Årets avskrivning	-149,9	-156,9	-341,5	-339,4					
Summa	3 183,9	3 355,2	11 121,3	11 687,4					
Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning Tillämpad tid för avskrivning är 10–50 år Mark skrivs inte av. Med pågående arbete avses investeringar som ännu inte färdigställts och därmed inte aktiverats.									
Not 15: Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst									
Ingående bokfört värde	243,5	239,5	571,5	591,3					
Investeringar under året	72,5	119,5	137,8	187,0					
Försäljningar/utrangeringar	-6,4	-6,6	-7,2	-8,5					
Årets avskrivningar	-70,1	-72,4	-113,0	-119,7					
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	-1,7	4,9	-1,6					
Övriga förändringar	0,0	0,0	-2,7	6,0					
Utgående bokfört värde	239,5	278,3	591,3	654,5					
Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst									
Anskaffningsvärde	1 142,7	1 168,1	1 758,6	1 844,9					
Ackumulerade avskrivningar	-833,1	-817,4	-1 054,3	-1 070,7					
Årets avskrivningar	-70,1	-72,4	-113,0	-119,7					
Summa	239,5	278,3	591,3	654,5					
Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning. Tillämpad tid för avskrivning är 3–20 år. Konst skrivs inte av.									

	Kommunen		Kommunkoncernen			Kommunen		Kommunkoncernen	
	2010	2011	2010	2011		2010	2011	2010	2011
Not 16: Finansiella anläggningstillgångar					Not 18: Kortfristiga fordringar				
Värdepapper, andelar och bostadsrätter					Statsbidragsfordringar				
Aktier	105,1	105,1	25,7	50,8	Flyktingar	11,3	32,4		
Andelar och grundfonds-kapital	3,5	3,5	3,5	3,5	Fordran avseende särskild moms-kompensation	64,0	70,6		
Bostadsrätter	16,4	16,6	16,4	16,6	Övriga	39,1	24,0		
Summa	125,0	125,2	45,6	70,9	Summa	114,4	127,0		
Utlämnade anslagstäckta lån					Övriga omsättningstillgångar				
Ingående fordran	630,0	657,3	26,2	53,5	Interimsfordringar	186,8	157,9		
Ny utlåning under året	34,1	0,0	34,1		Upplupna ränteintäkter	25,9	32,6		
Inlösen av lån	-0,1	0,0	-0,1		Upplupna skatteintäkter, inbetald preliminär skatt	118,8	243,2		
Amorteringar nästkommande år	-6,7	-13,0	-6,7	-13,0	Nästkommande års amorteringar	8,2	14,4		
Summa	657,3	644,3	53,5	40,5	Övriga fordringar	24,7	8,0		
varav					Summa	364,4	456,1		
Kommunala bolag	603,8	603,8			Kortfristig fordran inom koncernkontot				
Staten	13,1	0,0	13,1	0,0	Örebro Rådhus AB	11,2	21,7		
Landsting	0,3	0,3	0,3	0,3	Futurum fastigheter i Örebro AB		0,0		
Föreningar och stiftelser	28,1	28,2	28,1	28,2	Stadsnät i Örebro AB	0,0	0,0		
Företag	12,0	12,0	12,0	12,0	Kilsbergen Örebro AB	9,8	12,0		
Summa	657,3	644,3	53,5	40,5	Summa	21,0	33,7		
Utlämnade lån finansiell samordning inom koncernen					Kundfordringar				
Ingående fordran	0,0	2 319,5			Summa	95,2	120,1		
Ny utlåning under året	3 652,5	1 381,8			Summa kortfristiga fordringar	595,0	736,9	574,1	680,1
Inlösen av lån	-1 333,0	0,0			Not 19: Kortfristiga placeringar, marknadsvärde inom parantes				
Amorteringar nästkommande år	0,0	0,0			Placerade medel kommunen	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	2 319,5	3 701,3			Pensionsförvaltning, SSV och certifikat (15,0/0,0)	15,0	0,0	15,0	0,0
varav					Pensionsförvaltning, obligationer (775,8/887,8)	775,8	860,2	775,8	860,2
Stadsnät i Örebro AB	170,0	170,0			Pensionsförvaltning, aktier (307,3/257,2)	296,5	258,1	296,5	258,1
Örebroporten Fastigheter AB	1 381,0	1 898,0			Placerade medel Nerikes brandkår			2,0	12,2
Örebro Fritidscenter AB	68,5	108,3			Summa	1 087,3	1 118,3	1 089,3	1 130,5
Örebrobostäder AB	700,0	1 525,0			Orealiserade kursförluster redovisas inom varje tillgångs-slag. Uppgår totalt till.	-11,3	0,0	-11,3	0,0
Summa	2 319,5	3 701,3			Not 20: Kassa och bank				
Övriga långfristiga fordringar					Bank och giro				
Ingående fordran	5,0	5,4	72,5	49,6	Bank och giro, pensionsförvaltning	30,4	3,9	30,4	3,9
Namn rättigheten Behrn arena	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	Summa	367,2	196,7	394,1	225,1
Övriga	1,4	3,7	-21,9	-24,7	Not 21: Eget kapital				
Summa	5,4	8,1	49,6	23,9	Eget kapital (IB)	4 594,5	4 828,4	5 176,1	5 653,5
Summa finansiella anläggningstillgångar					Direktbokning mot eget kapital	0,0	0,0	0,0	0,0
Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagets samtliga åtaganden. Detta borgens-åtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms utifrån medlemmens insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening.					Årets resultat	233,9	107,6	438,3	84,0
Örebro kommuns borgensåtagande i bokslut 2011 var totalt 5 469,9 mnkr dvs 2 539,5 plus 2 930,4. (5 820,6 mnkr 2010). Örebro kommuns borgensåtagande för Kommuninvests skulder beräknas till 2 930,4 mnkr per 2011-12-31. Detta är en ökning med 533,2 mnkr jämfört med bokslut 2010.					- varav konjunktur- och strukturbuffert	200,0	200,0		
Not 17: Förråd m.m.					- varav investering va-kväverening Reningsverket	21,4	13,1		
Förråd	5,2	5,4	10,2	10,8	Eget kapital (UB)	4 828,4	4 936,0	5 614,4	5 737,5
Exploateringsfastigheter	-23,1	-18,0	-23,1	-18,0					
Tomträttsfastigheter småhus	43,1	41,5	43,1	41,5					
Summa	25,2	28,9	30,2	34,3					

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2010	2011	2010	2011

Not 22: Avsättning till pensioner

Örebro kommun tillämpar den blandade modellen för redovisning av pensionsåtaganden fr.o.m. år 1998 enligt KPA:a beräkningar med RIPS07 som grund. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats fr.o.m. 1998-01-01 samt samtliga garanti- och visstids-pensioner. Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionsåtagandet har ökat med 293,6 mnkr mellan åren 2010 och 2011. Örebro kommun har beslutat att betala ut maximalt belopp av den avgiftbestämda ålderspensionen. För 2011 sker det i mars 2012 och beräknas till 146,9 mnkr och är bokförd som en kortfristig skuld. Beräkningarna baseras på uppgifter per 2011-12-22. Aktualiseringsgraden är 92 % (91 %).

Avtalspensioner	153,1	187,9		
KPA-plan	21,8	26,0		
Garanti- och visstidspensioner	17,4	18,8		
Löneskatt	46,6	56,4		
Summa	238,9	289,1	259,7	313,7
Ingående avsättning	169,8	170,6		
Reglering Lekebergs kommun	0,0	0,0		
Pensionsutbetalningar	-14,6	-14,5		
Nyintjänad pension	9,8	18,8		
Ränte- och beloppsuppräkn- ningar	3,6	6,9		
sänkt diskonteringsränta		17,9		
Löneskatt	46,6	56,4		
Arbetstagare som pensione- rats	2,8	8,5		
KPA-plan	21,8	26,0		
Ändringar på försäkringstek- niska grunder	0,2	-0,1		
Övrigt	-1,1	-1,4		
Utgående avsättning	238,9	289,1		

Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Avtalspensioner	2 396,2	2 632,4		
Förtroendevalda	5,7	5,8		
Löneskatt	582,7	640,0		
Summa	2 984,6	3 278,2		
Ingående avsättning	2 526,4	2 405,0		
Reglering Lekebergs kommun	-8,8	0,0*		
Pensionsutbetalningar	-89,7	-114,1		
Ränte- och beloppsuppräkn- ningar	31,6	73,6		
Sänkt diskonteringsränta		182,9		
Förtroendevalda	5,7	5,8		
Löneskatt	582,7	640,0		
Ändringar av försäkrings- tekniska grunder	-36,1	91,6		
Övrigt	-27,2	-6,6		
Utgående avsättning	2 984,6	3 278,2		

*Från och med 2011 regleras Lekeberg direkt av pensionsadministratören

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2010	2011	2010	2011

Not 23: Avsättning för återställande av deponi

Ingående bokfört värde	75,4	77,1		
Årets avsättning	2,3	1,4		
Uttag	-0,6	-0,5		
Utgående bokfört värde	77,1	78,0		

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan till miljödomstolen om att få fortsätta att deponera till år 2025 på nuvarande deponi beviljad 2007-12-06. Enligt den senaste fonderingskal-kylen uppgår kostnaderna för sluttäckning till 87,5 mnkr vid en diskonteringsränta på 3 %. Det innebär att det återstår 9,5 mnkr att fondera t.o.m. 2025. Arbetet med sluttäckningen pågår mellan 2008 och 2025.

Not 24: Avsättning för Citybanan

Ingående bokfört värde	98,8	103,6		
Årets avsättning Index- uppräknning	4,8	3,4		
Utgående bokfört värde	103,6	107,0		

Länstrafiken i Örebro AB:s andel i medfinansieringen är 185,4 mnkr under tidsperioden 2013–2017. Enligt beslut i kommunfullmäktige 2009-11-18 § 164. Ks 1164/2009. Örebro kommun har avsatt 50 % av den andel som Länstrafiken i Örebro AB har i medfinansieringen av Citybanan 92,7 mnkr jämte indexjustering enligt uppdragsavtalet. Årets uppräknning i bokslut 3,4 mnkr (4,8 mnkr).

Not 25: Övriga avsättningar**Avsättning för saneringsarbeten**

Ingående bokfört värde	0,0	2,3		
Årets avsättning	2,3			
Uttag saneringsarbete		-1,4		
Outnyttjat belopp som återförts		-0,9		
Utgående bokfört värde	2,3	0,0		

Miljösanering av fastigheten Bandybollen 1 (fd Nikolai 3:344) enligt överenskommelse fastighetsreglering mellan Örebro kommun och Örebro-porten Fastigheter AB daterad 2008-04-01. Har åtgärdats under 2011.

Avsättning för markarbeten

Årets avsättning Gullvivan 1	0,0	2,7		
Uttag				
Utgående bokfört värde	0,0	2,7		

Markarbeten enligt köpekontrakt Gulsippan 1 (f.d. Vasa skolan) 1,6 mnkr 2012 och 1,1 mnkr 2013.

Summa övriga avsättningar, utgående bokfört värde	2,3	2,7		
--	------------	------------	--	--

Summa avsättningar	421,9	476,8	758,1	812,8
---------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Not 26: Långfristiga lån**Låneskuld**

Ingående låneskuld	9,2	1 201,0		
Nyupplåning under året	2 558,9	7 412,2		
Nyupplåning under året, leasing	0,0	2,7		
Inlösen av lån under året	-874,1	-5 366,5		
Amorteringar nästkommande år	-490,0	0,0		
Amorteringar nästkommande år på leasing-skuld	-3,0	-2,6		
Summa	1 201,0	3 246,8*	5 154,1	6 242,2

* varav 3 240,6 avser upplåning till koncernbolagen

	Kommunen		Kommunkoncernen			Kommunen		Kommunkoncernen	
	2010	2011	2010	2011		2010	2011	2010	2011
Kommunens framtida åtaganden för finansiell leasing, mnkr					Not 28: Leverantörsskuld	317,8	308,3	530,3	549,8
År 2011–2012	2,2	2,2			Not 29: Kortfristig skuld inom koncernkontot				
År 2013–	0,0	0,0			Örebrobostäder AB	120,2	50,4		
Finansiella leasingavtal över 3 år					Örebroporten Fastigheter AB	30,7	109,4		
Fordon					Örebro Fritidscenter AB	4,4	35,7		
Totala minimileaseavgifter	13,3	12,4			Stadsnät AB	3,9	5,6		
Nuvärde minimileaseavgifter	5,1	4,9			Länsmusiken Örebro AB	3,3	1,7		
Därav förfall inom 1 år	2,9	2,6			Övriga	0,1	0,1		
Därav förfall inom 1–5 år	2,2	2,2			Summa	162,6	202,9		
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0			Not 30: Övriga kortfristiga lån				
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0			Nästkommande års amorteringar	490,0	0,0	491,1	0,9
I minimileaseavgiften ingår anskaffningspriset exkl. restvärdet samt 12,5 procent moms.					Nästkommande års amorteringar på leasingsskuld	2,9	2,6	2,9	2,6
Kreditgivare					Summa	492,9	2,6	494,0	3,5
Certifikatslån	1 194,8	2 040,6			Not 31: Interimsskulder				
Obligationsslån		200,0			Den del av de nyintjänade pensionsförmånerna för år 2011 som Örebro kommun har beslutat att betala ut som avgiftsbestämd ålderspension i mars 2012 beräknas till 146,9 mnkr och är bokförd som en kortfristig skuld.				
Kommuninvest	0,0	1 000,0			Semesterlöneskuld	302,8	298,4		
Övriga låneinstitut	0,0	0,0			Nyintjänade pensionsförmåner, avgiftsbestämd ålderspension	143,3	146,9		
Landsting	4,0	4,0			Upplupna löner	4,3	3,5		
Långfristig leasingsskuld	2,2	2,2			Upplupna sociala avgifter	172,6	181,3		
Summa	1 201,0	3 246,8			Upplupna räntekostnader	3,4	11,4		
Kreditlöften					Förutbetalda hyresintäkter	15,8	15,2		
Handelsbanken (ej utnyttjad)	750,0	750,0			Övriga interimsskulder	284,9	116,3		
Kommuninvest (ej utnyttjad)	250,0	250,0			Summa	927,1	773,0	1 107,6	949,1
SEB (ej utnyttjad)	250,0	250,0			Not 32: Övriga kortfristiga skulder				
Swedbank (ej utnyttjad)	250,0	250,0			Momsskuld	9,9	4,3		
Checkräkningskrediter					Avfallsskatt	0,9	1,0		
Swedbank (ej utnyttjad)	150,0	150,0			Personalens källskatt	64,7	63,5		
Låneskuldens struktur			*	*	Fastighetsskatt	4,0	3,9		
Kapitalbindningstid, år	2,5	3,4	1,7	2,7	Avr. gem. hushållskassor VFH	0,5	0,5		
Räntebindningstid, år	0,1	1,4	0,3	1,0	Övriga kortfristiga skulder	37,8	32,0		
Andel lån som förfaller inom ett år, %	28,9	17,0	55,0	29,0	Summa	117,8	105,2	149,2	447,0
Ränta i genomsnitt, %	1,6	2,6	2,0	2,8	Summa kortfristiga skulder	2 018,2	1 392,0	2 281,1	1 607,9
* Avser Örebro Rådhus AB koncernen					Not 33: Borgensåtaganden				
Not 27: Övriga långfristiga skulder					Majoritetsägda bolag	3 361,1	2 481,2		
Periodiserade anslutningsavgifter	101,0	107,4	101,0	107,4	- varav Örebrobostäder AB	2 719,4	2 196,2		
Periodiserade investeringsbidrag	30,6	32,2	30,6	32,2	- varav Örebro Rådhus AB	285,0	285,0		
ÖSK (Örebro Sportklubb)	2,8	2,4	2,8	2,4	- varav Örebroporten Fastigheter AB	316,9	0,0		
Övriga långfristiga skulder	1,4	1,1	6,9	6,4	- varav Örebro Fritidscenter AB	39,8	0,0		
Summa	135,8	143,1	141,3	148,4	Delägda bolag och stiftelser	4,0	4,0	4,0	4,0
Anslutningsavgiften ska främst täcka investeringskostnaden för valedningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader, som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras.					Förlustansvar, egna hem	2,4	2,0	2,4	2,0
Summa långfristiga skulder	1 336,8	3 389,9	5 295,4	6 390,6	Övriga bostadslån	37,2	34,6	37,2	34,6
					Föreningar och andra organisationer	18,7	17,7	18,7	17,7
					Summa	3 423,4	2 539,5	62,3	58,3

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2010	2011	2010	2011

Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagets samtliga åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms utifrån medlemmens insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening.

Örebro kommuns borgensåtagande för Kommuninvests skulder beräknas till 2 930,4 mnkr per 2011-12-31. Detta är en ökning med 533,2 mnkr jämfört med bokslut 2010.

Not 34: Övriga ansvarsförbindelser

Örebro kommun förvaltar egna medel åt privatpersoner motsvarande 0,1 mnkr. Kommunens förvaltning av hushållsskissor för boende i grupp-bostad, finns inom övriga kortfristiga skulder.

Ställda säkerheter	2010	2011	2010	2011
Fastigheteinteckningar	0,0	0,0	3,3	3,3
Företagsinteckningar	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	852,0	865,2

Övriga tilläggsupplysningar

Villkorat kapitaltillskott, mnkr	2010	2011
Örebro Rådhus AB	4,3	4,3
ÖSK (Örebro Sportklubb)	4,2	4,2
KIF Örebro Damfotbollsförening (DFF)		1,0

Kommunens framtida åtaganden för operationell leasing

Maskiner, fordon och inventarier, mnkr

	2010	2011
Redovisade kostnader innevarande år	12,7	12,8
Beräknade kostnader kommande 12 mån	10,5	13,5
Beräknade kostnader kommande 13–60 mån	9,7	13,0
Beräknade kostnader kommande 61– mån	0,0	0,0

Särskilda upplysningar om företagen i Rådhuskoncernen. Ägartillskott, koncernbidrag och utdelningar. Belopp i mnkr.

Företag	Ägartillskott	Koncernbidrag	Utdelning
Örebro kommun			
Örebro Rådhus AB		-2,9	10,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB		1,3	
Kilsbergen i Örebro AB		1,1	
Länsmusiken i Örebro AB		0,5	
Stadsnät i Örebro AB			
Örebrobostäder AB			
Örebroporten Fastigheter AB		0,8	-10,0
Fastighets AB Klädeshandlaren		-0,8	
Örebro Fritidscenter AB			
Driftbidrag, lån och borgen, mnkr			
Företag	Driftbidrag	Lån	Borgen
Örebro kommun	-34,9	4 317,1	2 481,2
Örebro Rådhus AB		-603,8	-285,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB			
Kilsbergen i Örebro AB		-12,0	
Länsmusiken i Örebro AB	22,8		
Stadsnät i Örebro AB		-170,0	
Örebrobostäder AB		-1 525,0	-2 196,2
Örebroporten Fastigheter AB	3,1	-1 898,0	
Fastighets AB Klädeshandlaren			
Örebro Fritidscenter AB	9,0	-108,3	

Nyckeltal	Jämförelse-kommuner 2009	Örebro kommun 2009	Jämförelse-kommuner 2010	Örebro kommun 2010	Jämförelse-kommuner 2011	Örebro kommun 2011
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringarna, %	151	170	136	135	108	69
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader, %	4,1	5,5	3,0	3,1	2,3	1,4
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens kostnader under de tre senaste åren, %	3,2	3,7	3,1	3,3	3,2	3,3
Soliditet inkl. hela pensionsskulden och löneskatt, % exkl. finansiell samordning med koncernbolagen	22	22	26	27	25	25
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader, %	18	23	19	22	18	21
Kassalikviditet, %	150	175	118	185	136	194
Primärkommunal skattesats, kr	21,15	21,22	21,15	21,22	21,15	21,22
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader, %	2,1	2,0	1,0	0,5	1,0	0,6

Verksamheten i Örebro kommuns företag

Örebro kommun har valt att bedriva en del av sin verksamhet i företagsform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser.

Företagsstruktur

Örebro kommun har en koncern för de majoritetsägda aktiebolagen med det helägda Örebro Rådhus AB som moderbolag. Kommunfullmäktige har fastställt särskilda ägardirektiv för dessa bolag. I koncernen ingår de fem rörelsedrivande dotterbolagen:

- Örebrobostäder AB
- Örebroporten Fastigheter AB
- Stadsnät i Örebro AB
- Kilsbergen i Örebro AB
- Länsmusiken i Örebro AB

Moderbolaget har den 1 juni överlåtit sina aktier i Örebro Fritidscenter AB till Örebroporten Fastigheter AB som i sin tur har sålt 49 procent av aktierna i Fritidscenter den 1 september till det privata bolaget Gustavsviks Intressenter AB.

Under hösten 2011 har dotterbolaget Örebro Jubileumsbolag AB namnändrats till Futurum Fastigheter i Örebro AB. Detta bolag ska från och med år 2012 äga och förvalta huvuddelen av kommunens rörelsefastigheter.

Kommunen har ekonomiska intressen i delägda företag som svarar för regional samverkan inom en viss verksamhet. Dessa

företag är Länsstrafiken Örebro AB, Läns-teatern i Örebro AB, kommunalförbundet Nerikes Brandkår och Regionförbundet Örebro. Kommunens aktier i Länsstrafiken överläts till landstinget den 1 januari 2012.

Kommunen har även ekonomiska intressen i andra företag som bedriver en verksamhet som är av särskild betydelse för kommunen, till exempel Kommuninvest ekonomisk förening och Örebrokompaniet AB.

Örebro Rådhuskoncernen Örebro Rådhus AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebro Rådhus AB ska utöva och samordna kommunens ägarroll för de majoritetsägda bolagen så att resurserna inom bolagskoncernen utnyttjas på ett optimalt sätt. Vi bedömer att årets resultat och verksamhet för Örebro Rådhus AB uppfyller de ändamål som anges i kommunens ägardirektiv.

Örebro Rådhus AB redovisar en förlust på 3 mnkr år 2011 (vinst på 1 mnkr år 2010). I samband med bokslutet får moderbolaget aktieutdelning på 10 mnkr från Örebroporten. Moderbolaget lämnar samtidigt koncernbidrag till Futurum Fastigheter på 1,3 mnkr, Kilsbergen på 1,1 mnkr och Länsmusiken på 0,5 mnkr för att återställa eget kapital i dessa dotterbolag. Vidare lämnar moderbolaget planerad avkastning till Örebro kommun på 5 mnkr i form av ränta på reverslån.

Resultatet för hela Örebro Rådhuskoncernen är en förlust på 25 mnkr efter skatt (vinst på 214 mnkr år 2010). I resultatet för år 2010 ingår realisationsvinster på 225 mnkr vid Örebrobostädernas försäljning av fastigheter.

Örebrobostäder AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebrobostäder ska stödja kommunens bostadspolitiska intentioner, främja tillgången på goda bostäder, verka för reellt hyresgästinflytande samt verka för god miljö och god ekonomisk hushållning.

Örebrobostäder förvaltar vid årsskiftet 481 fastigheter med 22 353 lägenheter. Antal outhyrda lägenheter var vid årsskiftet 56 eller 0,3 procent. Årets investeringar uppgick till 393 mnkr, varav 371 mnkr avsåg ny- och ombyggnadsåtgärder. Under året har en fastighet sålts för 10 mnkr med en realisationsvinst på 2 mnkr.

Bolagets fastigheter har ett bokfört värde på 5 945 mnkr i bokslut 2011. Marknadsvärdet på fastigheterna har internt beräknats till 13 939 mnkr. Utifrån denna värdering har nedskrivning gjorts med 14 mnkr och reversering av tidigare nedskrivning gjorts med 20 mnkr. Bolaget har under året genomfört fastighetsunderhåll för 376 mnkr.

Örebrobostäder har under 2011 fortsatt att arbeta aktivt för att minska koldioxidutsläppen inom bolagets verksamhet. Koloxidutsläppen har hittills minskat med

Kungsgatan efter ombyggnationen.

11 procent jämfört med basåret 2005 och målet är att minska utsläppen med minst 20 procent fram till år 2015.

Vi bedömer att årets ekonomiska resultat och verksamhet för Örebrobostäder överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Örebroporten Fastigheter AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebroporten ska förvärva, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter för att komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet. Bolaget ska även förvärva, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Örebroportens verksamhet ska bedrivas så att försäljning av fastigheter underlättas.

Örebroporten förvaltar vid årsskiftet fastigheter med en uthyrningsbar area på 306 550 kvm. Den vakanta uthyrbara arean uppgick till 4,2 procent.

Årets investeringar i fastigheter uppgick till 181 mnkr. Örebroporten har förvärvat Svampenterminalen från Örebro kommun samt genomfört ny- och ombyggnation av Ishallen, Idrottshuset, lagerbyggnad vid flygplatsen, Tambox och kök i Mellringe. Bolaget har sålt fastigheter för 14 mnkr med en realisationsvinst på 8 mnkr.

Örebroportens fastigheter har ett bokfört värde på 1 961 mnkr i bokslut 2010. Marknadsvärdet på fastigheterna har bedömts till 2 635 mnkr utifrån en extern värdering som gjordes i december 2010. Bolaget har under året genomfört fastighetsunderhåll för 80 mnkr.

Örebroporten har under år 2011 fortsatt att arbeta aktivt för att sänka energiförbrukningen och därmed minska koldioxidutsläppen inom bolagets verksamhet. Detta har i första hand skett genom förbättringar av styr- och reglerutrustning samt modernisering av system för övervakning av värme- och ventilationssystem.

Vi bedömer att årets ekonomiska resultat och verksamhet för Örebroporten överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Stadsnät i Örebro AB

Kommunens ägardirektiv anger att Stadsnät ska bygga, äga och förvalta ett operatörsoberoende bredbandsnät inom

Örebro kommun för såväl kommunens förvaltningar som för företag och hushåll. Bolaget ska verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Verksamheten ska bedrivas så att försäljning av hela eller delar av bolaget underlättas.

Stadsnät äger och förvaltar vid årsskiftet ett bredbandsnät på totalt 586 km med 401 kommunala anslutningar. Utbyggnaden under året har inriktats på att ansluta ytterligare cirka 3 000 av Örebrobostädernas bostadslägenheter, att skaffa nya svartfiberkunder samt att bygga ut bredbandsnätet till mindre orter utanför tätorten. Totalt redovisar Stadsnät investeringar på 27 mnkr under år 2011.

Stadsnät har samarbets- och nyttjandearrangeringar med stadsnätbolagen i Kumla och Lindesberg. Sedan oktober 2007 har Stadsnät ett avtal med Opennet som kommunikationsoperatör.

Vi bedömer att årets resultat och verksamhet för Stadsnät i Örebro AB överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Kilsbergen i Örebro AB

Kommunens ägardirektiv anger att Kilsbergen i Örebro AB ska driva och utveckla konferens- och turistanläggningar i Kilsbergen för såväl örebroare som turister. Bolaget ska samverka med övrig fritids- och turistverksamhet i Örebro kommun genom information och marknadsföring. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Verksamheten ska bedrivas så att försäljning av bolaget underlättas.

Rörelseintäkterna för Kilsbergen har ökat med 3 procent jämfört med föregående år. Bolaget har inte gjort några större investeringar under året.

Vi bedömer att årets resultat och verksamhet för Kilsbergen i Örebro AB överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Länsmusiken i Örebro AB

Länsmusiken i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musik- och dansverksamhet inom kommunen och länet.

Under år 2011 arrangerades 224 musikevenemang med en samlad publik på 141 000 personer.

Kommunägda regionala företag

Länstrafiken Örebro AB

Länstrafiken Örebro AB har till ändamål att skapa attraktiv kollektivtrafik så att människorna i länet får en enklare och bättre vardag. Trafiken ska utmärkas av att den är enkel, trygg och miljövänlig.

Bolaget utgör en koncern med fyra helägda dotterbolag, nämligen Scantec AB, Örebro Läns Flygplats AB, Transam AB och Länstrafiken i T-län Förvaltnings AB.

Under år 2011 gjordes totalt 12,0 miljoner resor med bussarna i länet. Detta är en ökning med 2,9 procent jämfört med år 2010. Antal resande i stadstrafiken i Örebro har ökat med 5 procent. Antal tågresor inom länet med länstrafikens färdbevis har ökat med 11 procent och antal sjuk- och färdtjänstresor har ökat med 2 procent jämfört med föregående år. Årets investeringar uppgår till 13 mnkr. Av dessa avser 3 mnkr fastigheter, medan 10 mnkr avser fordon och inventarier.

Utifrån Länstrafikens miljöpolicy har ett flertal aktiviteter genomförts under året för att minska verksamhetens miljöpåverkan. Den största enskilda miljöeffekten är minskade utsläpp från bussarna genom övergång till fordonsgas för stadstrafiken i Örebro och övergång till biodiesel för delar av regiontrafiken.

Länsteatern i Örebro AB

Länsteatern i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet, samt att vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer och amatörteateraktörer som för skolorna.

Under år 2011 gav Länsteatern 245 teaterföreställningar med en samlad publik på 24 415 personer, varav 8 831 var barn och ungdomar.

Nerikes Brandkår

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som har till uppgift att svara för räddningstjänsten för de åtta kommunerna Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå, Lekeberg, Lindesberg, Nora och Örebro.

Antalet utryckningar inom Nerikes Brandkår var 2 993 under år 2011, en minskning med 79 utryckningar eller med 3 procent jämfört med föregående år.

Nerikes Brandkår har år 2011 gjort investeringar på totalt 11 mnkr.

Regionförbundet Örebro

Regionförbundet är ett samverkansorgan för kommunerna i länet och landstinget. Förbundet har till uppgift att gemensamt öka förutsättningarna för hållbar tillväxt i regionen och att bidra till en så god livskvalitet som möjligt i hela länet.

Övriga delägda företag**Kommuninvest**

Kommuninvest ekonomisk förening ägs idag av 267 kommuner och landsting. Föreningen har till uppgift att organisera ett finansiellt samarbete mellan medlemmarna. Den operativa verksamheten sköts av det helägda kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB. Detta bolag

ska genom utlåning och rådgivning uppnå långfristigt goda villkor för medlemmarnas lånefinansiering av investeringar.

Stiftelsen Activa

Stiftelsen Activa har till uppgift att stödja arbetslösa funktionshindrade personer i Örebro län genom att förbereda dem för varaktigt arbete, sysselsättning eller vidare studier.

Örebrokompaniet AB

Örebrokompaniet AB har till uppgift att bedriva marknadsföring av Örebro kommun och Örebroregionen samt svara för turistbyrå och biljettbutik.

Mål och inriktning på marknads-

föringen ska beslutas i samverkan mellan näringsliv och kommun. Därför är ägandet av Örebrokompaniet uppdelat mellan Örebro kommun med 50 procent av aktierna, Handelskammaren med 25 procent av aktierna samt Föreningen Förnya Örebro och City Örebro med vardera 12,5 procent av aktierna.

Örebro Läns Trädgårds AB

Örebro Läns Trädgårds AB har enligt kommunens ägardirektiv till uppgift att förvärva, äga och underhålla konstverk i Stadsparken, Skytteparken och Stora Holmen i Örebro.

Kommunens företag i siffror (mnkr)

Företag Belopp i mnkr.	Ägar- andel	Rörelse- intäkter	Årets resultat	Balans- omslutning	Eget kapital	Soliditet i %
Örebro Rådhuskoncernen						
Örebro Rådhus AB	100,0 %	17,0	-3,1	1 513,1	612,2	40,5
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100,0 %	0,0	0,0	1,6	0,1	6,3
Kilsbergen i Örebro AB	100,0 %	14,0	0,0	19,0	4,8	25,3
Länsmusiken i Örebro AB	91,0 %	54,9	-0,1	10,7	3,1	29,0
Stadsnät i Örebro AB	100,0 %	35,1	0,0	208,5	12,4	5,9
Örebrobostäder AB	100,0 %	1 369,5	-27,9	6 451,2	1 622,0	25,1
Bixia Gryningsvind AB	40,0 %	13,4	0,0	119,3	47,5	39,8
Örebroporten Fastigheter AB	100,0 %	261,0	15,8	2 323,1	213,5	9,2
Fastighets AB Klädeshandlaren	100,0 %	5,2	0,7	46,0	5,8	12,6
Örebro Fritidscenter AB	51,0 %	53,5	1,9	169,5	48,7	28,7
Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	51,0 %	Vilande				
Örebroläktaren AB	45,0 %	2,8	0,4	3,6	1,1	30,6
Central Sweden-Bryssel AB	100,0 %	Vilande		0,3	0,3	
Regionala företag						
Länsteatern i Örebro AB	9,0 %	35,0	1,0	12,9	7,7	59,7
Länstrafiken Örebro AB	21,3 %	807,3	-6,9	226,7	53,0	23,4
Nerikes Brandkår (kommunalförbund)	49,0 %	148,7	0,0	92,3	11,7	12,7
Regionförbundet Örebro	15,8 %	107,2	0,7	76,7	8,1	10,6
Övriga företag						
Kommuninvest	1,1 %					
Stiftelsen Activa	50,0 %					
Örebrokompaniet AB	50,0 %	16,4	0,1	13,6	0,2	1,5
Örebro läns Trädgårds AB	74,3 %					

Revisionsberättelse för år 2011

Stadsrevisionen har under år 2011 granskat den verksamhet som bedrivits av kommunstyrelsen och nämnderna och genom de utsedda lekmannearevisorerna verksamheterna i Örebro Rådhus AB, Örebro bostäder AB, Örebroporten Fastigheter AB, Fastighets AB Klädeshandlaren, Örebro Fritidscenter AB, Stadsnät i Örebro AB, Kilsbergen i Örebro AB, Länsmusiken i Örebro AB, Örebro Läns Trädgårds AB och Länsteatern i Örebro AB. Vi har också, genom revisorerna i Örebro läns landsting, översiktligt granskat verksamheten i den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översätterservice.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och för återredovisningen till fullmäktige av hur de fullgjort uppdraget.

Stadsrevisionens ansvar är att granska verksamhet, redovisning, intern kontroll och att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har såvitt avser kommunen utförts enligt kommunallag, enligt av kommunfullmäktige fastställt revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Granskningsinsatserna har prioriterats utifrån en bedömning av risk och väsentlighet.

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedömer vi sammantaget att kommunstyrelsen och nämnderna har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Som en del i vår årliga granskning av all verksamhet och i syfte att granska nämndernas övergripande ansvarsutövande har vi haft sammanträffanden med samtliga programnämnder och samtliga driftnämnder.

I förvaltningsberättelsen redovisas sammanfattande resultat och utveckling av verksamhetsmål av särskild betydelse för

god ekonomisk hushållning och de finansiella mål som år 2011 legat till grund för nämndernas verksamhet.

Enligt kommunstyrelsens redovisning och bedömning i årsredovisningen nås, på kommuntotal nivå, de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning helt för fyra av de åtta målen för år 2011.

Målen som avser att sjukfrånvaron ska minska, att andelen elever som lämnar skolan som ger behörighet till studier på nästa nivå ska öka, att tiden hos brukarna ska utgöra 60 procent av den totala tiden i hemvården samt att kostnadsökningen för vård och behandling inte bör överstiga motsvarande kostnad i jämförbara kommuner har inte nåtts.

Även om mål nås eller inte på kommuntotal nivå finns skillnader i måluppfyllelsen mellan enskilda nämnder/enheter.

Måluppfyllelsen per nämnd framgår av bilaga till årsredovisningen.

Tydligheten i återredovisningen har från och med i år ökat genom att riktvärden för de nivåer som eftersträvas framgår.

Fullmäktige har beslutat om finansiella mål för årets resultat och för nivån på självfinansieringsgraden för de skattefinansierade investeringarna.

Årets resultat uppgår till 108 mnkr (inkl. jämförelsestörande kostnader med -19 mnkr). Resultatet för kommunens ordinarie verksamhet (exkl. de jämförelsestörande posterna) uppgår till cirka 127 mnkr.

Kommunen uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans och det finansiella målet för årets resultat har uppnåtts.

Den långfristiga upplåningen för kommunens egen verksamhet uppgår till 6 mnkr.

För år 2011 beslutades att självfinansieringsgraden för de skattefinansierade investeringarna ska vara minst 80 procent. Eftersom självfinansieringsgraden uppgick till 73 procent (69 procent inkl. taxefinansierad verksamhet) nåddes inte detta finansiella mål. Kommunens totala låneskuld för egen verksamhet har inte ökat och utfallet visar därför att en del av investeringarna kunnat finansieras på annat sätt, främst genom tidigare års goda driftsresultat.

Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har även denna gång analyserats och kommenterats i mycket begränsad utsträckning i de olika programrådenas redovisning i förvaltningsberättelsen.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande även om det finns förbättringsmöjligheter.

Vi har fortsatt med att årligen översiktligt granska nämndernas arbete med att åstadkomma en tillräcklig intern kontroll av den verksamhet som bedrivs.

Enligt riktlinjerna ska nämnderna genomföra en dokumenterad riskbedömning av verksamheten som grund för planering och prioritering av internkontrollens omfattning och inriktning. Varje nämnd ska överlämna en granskningsrapport till kommunstyrelsen senast i december under verksamhetsåret tillsammans med ett protokollsutdrag.

Vad som granskningsplanen och granskningsrapporten ska innehålla framgår av tillämpningsanvisningarna och särskilda beslut av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen sammanställer där efter en rapport över samtliga nämnders granskningsrapporter och gör en samlad utvärdering av systemet för intern kontroll. Kommunstyrelsen ansvarar också för rapporteringen till stadsrevisionen.

Vi bedömer att följsamheten till kommunstyrelsens riktlinjer och tillämpningsanvisningar behöver förbättras hos flera av nämnderna. Förhållandet är fortsatt otillfredsställande trots att vi i tidigare års revisionsberättelser har påtalat bristerna i nämndernas arbete med att åstadkomma en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån den dokumentation vi erhållit har någon form av dokumenterad, systematisk, riskbedömning inför eventuellt val av egna internkontrollåtgärder inte genomförts av kommunstyrelsen, de tre programnämnderna, Tysslinge lokala nämnd, Glanshammars lokala nämnd, Kultur- och medborgarnämnden, Fritids- och turistnämnden, Överförmyndarnämnden samt Nämnden för funktionshinder.

Nämnderna har i varierande utsträckning beslutat om eller genomfört egna val av kontrollåtgärder. Kommunstyrelsen, de tre programnämnderna, Tekniska näm-

den, Glanshammars lokala nämnd och Tysslinge lokala nämnd har inte genomfört någon nämndspecifik granskningsåtgärd. Som skäl har kommunstyrelsen, programnämnderna Barn och utbildning och Samhällsbyggnad angett att de kommundemensamma granskningsåtgärderna är omfattande, ett skäl som samtliga nämnder kunnat hänvisa till.

Endast Gymnasienämnden, Byggnadsnämnden, Fritids- och turistnämnden, Kultur- och medborgarnämnden samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden återrapporterar en uppföljning av föregående års granskningsåtgärder, trots att kommunstyrelsen beslutat att samtliga nämnder skulle göra en uppföljning.

Enligt riktlinjerna ska kommunstyrelsen även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala bolagen. För att få en helhetsbild bör återrapporteringen till kommunstyrelsen därför från och med år 2012 också omfatta den verksamhet som bedrivs i de kommunala företagen.

Vi vill med anledning av genomförda granskningsinsatser särskilt framhålla att det är klädsamt om också kommunstyrelsen efterlever de riktlinjer som styrelsen själv beslutar om och som ska tillämpas för den verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.

Vi föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag, utifrån styrelsens ansvar för ledning och samordning för verksamheten samt uppsiktsplikten, att under år 2012 närmare utreda och analysera orsakerna till den bristande följsamheten till riktlinjerna. Vi föreslår vidare att styrelsen vidtar de åtgärder som, utifrån fullmäktiges beslut i frågan, bedöms vara nödvändiga för att åstadkomma förutsättningar för en tillräcklig intern kontroll i nämndernas och de kommunala företagens verksamhet, senast från och med redovisningen av verksamhetens interna kontroll för år 2012.

I samband med de sammanträffanden vi genomfört med de olika nämnderna har vi återigen noterat att det råder osäkerhet omkring styrelsens och nämndernas uppdrag och ansvarsfördelning. Vi föreslår därför att fullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att under år 2012 utvärdera den i praktiken faktiskt tillämpade ansvars- och befogenhetsfördelningen mellan kommunstyrelsen, programnämnderna och driftnämnderna och att, inför fullmäktiges ställningstagande, föreslå erforderliga förändringar i bl. a. reglementen och andra styrdokument för verksamheten med beaktande av gällande lagstiftning.

Vi har under året fortsatt att följa upp en tidigare genomförd översiktlig gransk-

ning av rutinen för hantering av inventarieförteckningar och denna uppföljning kommer att fortsätta och slutföras under år 2012.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2011 godkänns.

Mot bakgrund av vår samlade bedömning och trots vår framförda kritik tillstyrker vi också att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ för 2011 års verksamhet.

Undantag på grund av valbarhets hinder och jäv

Leif Lewin är vald med undantag år 2011 av kommunstyrelsen, programnämnd Samhällsbyggnad samt programnämnd Social välfärd och har inte deltagit i granskningar som berör kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet.

Anders Sandberg är vald med undantag av Tekniska nämnden och har inte deltagit i granskningar som berör nämndens verksamhet.

Göran Öhlin är vald med undantag av Socialnämnd öster och har inte deltagit i granskningar som berör nämndens verksamhet.

Örebro 2012-04-17

Gudrun Norberg

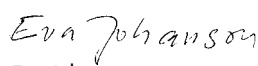

Gunvor Lindkvist

Anders Sandberg

Lars Östring

Mamdoh Gaber

Ingemar Karlsson

Eva Johansson

Anna-Bella Eklund

Arne Christianson

Leif Lewin

Erik Johansson

Göran Öhlin

Carin Melin

Jan Rohlén

Agneta Åsgård

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna: Revisorernas redogörelse (nr 1), De sakkunnigas revisionsrapporter (nr 2–10), Granskningsrapporter från lekmanne revisorerna i de kommunala bolagen (nr 11–20), Revisionsberättelser från revisorerna i de kommunala bolagen (nr 21–30), Revisionsberättelse från revisorerna i Regionförbundet Örebro län (nr 31), Revisionsberättelse från revisorerna i Stiftelsen Activa (nr 32)

Bilaga 1 Driftsredovisning per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhetsblock SCB:s definition	Intäkt totalt	Kostnad				Netto- kostnader	Netto kr/invånare		
		totalt	personal	lokal/kapital	övrigt		2011	2010	10–11 %
POLITISK VERKSAMHET	3 081	75 820	52 315	336	23 169	72 739	530	503	5,4 %
INFRASTRUKTUR OCH SKYDD	369 822	681 193	134 413	67 378	479 402	311 371	2 271	2 472	-8,1 %
Fysisk och teknisk planering	160 785	172 707	37 973	17 642	117 093	11 922	87	267	-67,5 %
Gator, vägar och parkering	142 736	282 245	40 902	42 478	198 865	139 509	1 017	1 035	-1,7 %
Parker	44 047	89 298	26 110	6 065	57 123	45 251	330	248	33,0 %
Miljö- och hälsoskydd	16 993	34 989	21 140	1 063	12 786	17 996	131	159	-17,6 %
Räddningstjänst	0	65 960	0	0	65 960	65 960	481	472	1,9 %
Övrigt	5 261	35 993	8 288	131	27 574	30 732	224	290	-22,7 %
FRITID OCH KULTUR	56 936	379 454	118 882	97 408	163 164	322 518	2 352	2 317	1,5 %
Bibliotek	7 531	55 737	29 670	11 088	14 978	48 206	352	329	7,0 %
Kulturskola	6 780	43 908	31 541	6 100	6 268	37 128	271	253	6,9 %
Idrotts- och fritidsanläggning	24 480	129 458	18 887	68 787	41 784	104 978	766	725	5,6 %
Övrig fritid och kultur	18 145	150 352	38 784	11 434	100 135	132 207	964	1 010	-4,5 %
PEDAGOGISK VERKSAMHET	719 454	3 408 161	1 904 369	419 732	1 084 060	2 688 707	19 608	19 367	1,2 %
Förskola m.m. 1–5 år	87 460	901 003	563 558	88 307	249 137	813 543	5 933	5 109	16,1 %
Förskoleklass, grundskola, fritidshem	176 993	1 382 665	741 291	184 398	456 976	1 205 672	8 793	9 125	-3,6 %
Obligatorisk särskola	7 530	79 805	54 520	5 409	19 876	72 275	527	568	-7,2 %
Gymnasieskola	354 629	830 947	427 907	122 536	280 504	476 318	3 474	3 403	2,1 %
Gymnasiesärskola	33 100	58 938	37 353	6 311	15 275	25 838	188	181	4,1 %
Vuxenutbildning	57 389	120 497	53 855	9 503	57 140	63 108	460	675	-31,8 %
Uppdragsutbildning	1 622	1 617	1 076	225	315	-5	0	-1	-92,3 %
Svenska för invandrare	731	32 688	24 810	3 041	4 837	31 957	233	307	-24,0 %
VÅRD OCH OMSORG	447 726	3 109 907	1 744 377	137 461	1 228 069	2 662 181	19 415	18 531	4,8 %
Äldre och funktionshindrade	404 593	2 426 299	1 527 502	111 322	787 475	2 021 706	14 744	14 051	4,9 %
– Äldreomsorg	253 606	1 521 831	959 166	71 703	490 962	1 268 225	9 249	8 880	4,1 %
– Insats till personer med funktionsnedsättning	4 015	38 400	25 085	2 242	11 073	34 385	251	383	-34,6 %
– Insatser inom LSS/LASS	142 855	822 298	543 251	37 376	241 670	679 443	4 955	4 505	10,0 %
– Färdtjänst	4 117	43 771	0	0	43 771	39 654	289	282	2,6 %
Socialtjänst	43 133	683 607	216 875	26 138	440 594	640 475	4 671	4 479	4,3 %
– Vård, råd och behandling	37 028	434 069	176 798	22 199	235 072	397 041	2 896	2 849	1,6 %
– Ekonomiskt bistånd	6 105	249 539	40 077	3 940	205 522	243 434	1 775	1 631	8,9 %
ARBETSMARKNAD, FLYKTINGAR	157 160	255 991	171 600	11 834	72 557	98 831	721	744	-3,1 %
Arbetsmarknadsåtgärder	84 598	189 813	139 196	8 158	42 459	105 215	767	829	-7,5 %
Flyktningmottagning inkl. bistånd	72 562	66 179	32 404	3 676	30 098	-6 384	-47	-85	-45,4 %
AFFÄRSVERKSAMHET	484 456	662 325	98 217	89 483	474 625	177 869	1 297	1 042	24,4 %
Kollektivtrafik	31 344	212 105	1 577	6 912	203 616	180 761	1 318	1 137	15,9 %
Vatten och avlopp	235 115	253 147	50 301	46 993	155 853	18 032	132	22	499,2 %
Avfall	151 366	141 223	27 980	13 476	99 767	-10 143	-74	-46	59,6 %
Fordonsgas	7 086	7 986	0	2 463	5 522	900	7	9	-29,2 %
Övrigt	59 545	47 865	18 359	19 640	9 866	-11 680	-85	-80	7,1 %
NÄMNDERNAS INTÄKTER/ KOSTNADER	2 238 635	8 572 852	4 224 173	823 632	3 525 047	6 334 217	46 194	45 224	2,1 %
GEM FÖRDELAT, INTERNT M.M.	1 209 884	895 555	462 037	-51 039	484 557	-314 329	-2 292	-2 450	-6,5 %
S:A INTÄKTER OCH KOSTNADER	3 448 519	9 468 407	4 686 210	772 593	4 009 604	6 019 888	43 902	42 773	2,6 %

Bilaga 2 Slutredovisning av större investeringsobjekt som färdigställt under 2011 (tkr)

Objekt	Åtgärd	Totalt anslag	Total kostnad	Avvikelse
Fastighetsinvesteringar				
Södermalms hemmet	Ombyggnad gruppboende	2 250	2 620	-370
Karlslundsskolan	Samlad dagvård Väster	4 427	3 900	527
Mossen gruppboende	Nytt boende	3 406	3 600	-194
Bista stödboende	Byggnation av ett stödboende	630	655	-25
Ekängens förskola	Ny förskola i kvarteret Purjolöken	20 300	18 957	1 343
Ringblommans förskola	Byggnation av ny förskola	25 930	20 803	5 127
Kristinaskolan	Anpassning till förskola	5 100	5 027	73
Varbergaskolan	Anpassning till förskola	2 000	2 312	-312
Askers skola	Ombyggnad till förskola	4 300	3 835	465
Sörbyskolan	Invändig renovering	1 500	1 406	94
Odenskolan	Anpassning till tillagningskök	1 506	1 705	-199
Odenskolan	Läktare gymnastiksal	1 500	1 836	-336
Tullängsskolan	Ombyggnad skolrestaurang	3 350	3 676	-326
Kvinnerstaskolan	Gödselhantering	3 700	3 622	78
Trängen	Konstgräs	1 395	975	420
Miljö- och naturvårdsåtgärder				
Södra vägen samt åtg till Adolfsbergsv.	Ny gata	9 300	9 423	-123
CV-gatan	Ny gata	3 500	3 645	-145
Aspholmen dubbelfältig cirkulation	Byggnation av dubbla körfält i cirkulationsplatsen	1 500	1 851	-351
Utfart till/från södra infartsleden vid Radiatorvägen		500	621	-121
Fiskkanal vid Slottet	Byggnation av fiskkanal för att möjliggöra fria vandringsvägar	2 400	3 777	-1 377
Övrigt				
Lekplatser		3 058	3 060	-2
Tillgänglighetsåtgärder		964	1 035	-71
Trädplantering		800	618	182

Uppföljning av tillgänglighetsplan – enkelt avhjälpna hinder

Tillgänglighet och användbarhet i inne- och utemiljö, procent				
Publika lokaler	2009	2010	2011	
158 byggnader varav 79 externt förhärda				
Nivåskillnader				
Komma in i byggnad utan hinder	73	91	94	
Kontrastmarkerad trappa	-	67	76	
Tillgänglighetsanpassad hiss	-	84	90	
Dörrar				
Automatiska dörröppnare	58	58	63	
Kontrastmarkerade dörrar	41	41	47	
Porttelefon	-	17	25	
Hygienrum				
RWC	-	63	65	
- varav skyltad	-	52	69	
- varav med kontrastmarkerad dörr	-	65	77	
Skyltning				
Skyltar vid entré	45	46	48	
Orienteringstavla för området	-	53	61	
Allmänna platser				
600 övergångsställen/passager	38	53	92	
40 trappor	-	-	25	

Källa: Örebro kommuns interna statistik

Tillgänglighet	Social välfärd Vård och stöd	Barn och utbildning Skolor	Samhällsbyggnad Kultur, fritid	Vuxenutbildning och arbetsmarknad	Totalt
Publika lokaler					
Nivåskillnader	87 %	86 %	89 %	72 %	87 %
Dörrar	57 %	51 %	20 %	50 %	45 %
Hygienrum	48 %	72 %	33 %	61 %	53 %
Skyltning	87 %	39 %	17 %	83 %	55 %
Antal inventerade objekt	55	56	41	6	158

Bilaga 3 Mål för god ekonomisk hushållning (GEH) 2011

Här redovisas en värdering av måluppfyllelse för 2011. Uppföljningen görs för samtliga åtta angivna mål enligt Örebro kommuns budget för år 2011 och ekonomisk plan för åren 2012–2013

Bedömningen anger om utvecklingen mot god ekonomisk hushållning uppnås och om kommunen utför sin verksamhet väl för året, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För Örebro kommun innebär det att medborgaren sätts i centrum, den kommunala servicen infriar kommuninnevånarnas behov och förväntningar samt bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Bedömningen visar utvecklingen för och uppfyllelsen av målen

När målen nåtts och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat.....

Grönt

När utveckling skett men målet inte har uppnåtts.....

Gult

När mer behöver göras för utveckling i önskad riktning.....

Rött

När uppgift saknas eller inte kan bedömas.....

Vitt

1. Verksamheten drivs inom ekonomisk ram, avvikelser från ram, mnkr	2009	2010	2011		Bedömning
			totalt	Riktvärde	
Kommunen totalt	78	2	41	0/+	Grönt
Kommunstyrelsens verksamheter, avser kommunledningskontoret	5	3	10	0/+	Grönt
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	13	-1	6	0/+	Grönt
Barn och utbildning totalt	17	5	-8	0/+	Rött
Skolnämnd nordost	7	8	7	0/+	Grönt
Skolnämnd nordväst	6	2	-1	0/+	Rött
Skolnämnd sydost	4	7	0	0/+	Grönt
Skolnämnd sydväst	6	4	-1	0/+	Rött
Gymnasienämnden	6	2	-16	0/+	Rött
Östernärke områdesnämnd	0	1	-1	0/+	Rött
Social välfärd totalt	9	24	3	0/+	Grönt
Socialnämnd väster	-19	-1	1	0/+	Grönt
Socialnämnd öster	0	2	0	0/+	Grönt
Vård- och omsorgsnämnd väster	9	9	0	0/+	Grönt
Vård- och omsorgsnämnd öster	3	-10	-10	0/+	Rött
Nämnden för funktionshindrade	12	19	1	0/+	Grönt
Överförmyndarnämnden	0	0	1	0/+	Grönt
Samhällsbyggnad totalt	24	-18	25	0/+	Grönt
Fastighetsnämnden	2	1	0	0/+	Grönt
Miljönämnden	4	3	3	0/+	Grönt
Tekniska nämnden exkl. va och avfall	5	-24	-6	0/+	Grönt
Byggnadsnämnden	0	2	3	0/+	Grönt
Kultur- och medborgarnämnden	6	0	1	0/+	Grönt
Fritids- och turismnämnden	-1	0	2	0/+	Grönt
Glanshammars lokala nämnd	0	0	0	0/+	Grönt
Tysslinge lokala nämnd	0	0	0	0/+	Grönt
Östernärke områdesnämnd	0	0	1	0/+	Grönt
Kollektivtrafik	1	-10	-10	0/+	Rött

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

Det ekonomiska resultatet visar ett överskott. Att utbetalningarna av försörjningsstöd inte ökade så mycket som planerat samt en god anpassning till ändrade förutsättningar inom vuxenutbildningen, är huvudorsakerna till resultatet.

Åtgärdsförslag Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

Utvecklingen på försörjningsstödsverksamheten följs och insatser för att dämpa/helt bromsa upp kostnadsutvecklingen fortsätter. Kostnader för försörjningsstöd kan enbart reduceras genom aktiva insatser för att människor ska kunna försörja sig.

Kommentar Barn och utbildning: Programrådets samlade resultat visar ett underskott på 8 mnkr. Intraprenaderna redovisar ett överskott på 5,8 mnkr, Det innebär att nämndernas verksamheter i övrigt svarar för ett underskott på 13,9 mnkr. Gymnasienämnden har inte lyckats ställa om organisationen utifrån minskat elevantal vilket medfört underskott på 16 mnkr.

Åtgärdsförslag Barn och utbildning: De driftnämnder som redovisar underskott får i uppdrag att komma in med konsekvensbeskrivningar och åtgärdsförslag för att klara en ekonomi i balans under 2012.

Kommentar Samhällsbyggnad:

Programrådets samlade resultat visar ett överskott på 25 mnkr. Bedömningen görs utifrån att Tekniska nämndens kostnader för vinterväghållningen blir kompenserade. Kollektivtrafiken redovisar underskott beroende på ökade drivmedelskostnader samt ökade volymer inom färdtjänsten. Programrådets resultat vägs upp av stora överskott inom markreserven.

Åtgärdsförslag Samhällsbyggnad: Ansvar för stadstrafiken inom kollektivtrafiken övergår i och med årsskiftet till landstinget. För färdtjänsten får kollektivtrafikenheten till uppgift att ta fram åtgärder för en ekonomi i balans för beslut i programråd 2012.

Kommentar Social välfärd: Det ekonomiska resultatet för programområdet totalt visar ett överskott. Därmed klaras det första målet för god ekonomisk hushållning. Den enda nämnd som redovisar underskott är Vård- och omsorgsnämnd öster.

Åtgärdsförslag Social välfärd: Vård- och omsorgsnämnderna arbetar med att anpassa verksamheten till tilldelade ramar för 2012.

2. Sjukfrånvaron för anställda uppgår till högst 4,5 procent, andel av arbetstiden	2009	2010	2011			Bedömning	
			kvinnor	män	totalt		Riktvärde*
Kommunen totalt	5,5	4,8	5,4	3,3	4,8	4,5	Rött
Kommunstyrelsens verksamheter, avser kommunledningskontoret	3,1	2,8	4,3	1,8	3,7	4,5	Grönt
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	4,5	4,9	4,8	3,0	4,2	4,5	Grönt
Barn och utbildning totalt	4,8	4,1	4,8	2,5	4,3	4,5	Grönt
Skolnämnd nordost	5,0	4,3	4,3	2,8	4,1	4,5	Grönt
Skolnämnd nordväst	5,4	4,5	5,2	2,5	4,7	4,5	Rött
Skolnämnd sydost	5,2	4,2	4,4	3,1	4,2	4,5	Grönt
Skolnämnd sydväst	5,6	5,2	6,0	3,2	5,5	4,5	Rött
Gymnasienämnden	3,2	2,9	4,1	2,1	3,3	4,5	Grönt
Östernärke områdesnämnd	5,8	4,3	5,5	1,3	4,6	4,5	Rött
Social välfärd totalt	7,7	6,0	6,3	4,0	5,9	4,5	Gult
Socialnämnd väster	5,6	3,8	4,3	2,2	3,0	4,5	Grönt
Socialnämnd öster	5,6	5,0	4,8	5,0	4,9	4,5	Gult
Vård- och omsorgsnämnd väster	8,1	6,8	7,0	4,4	6,7	4,5	Gult
Vård- och omsorgsnämnd öster	7,4	7,0	6,6	5,6	6,6	4,5	Gult
Nämnden för funktionshindrade	5,9	5,0	5,7	3,6	5,2	4,5	Gult
Överförmyndarnämnden	2,4	1,3	-	-	3,9	4,5	Grönt
Samhällsbyggnad totalt	3,7	3,9	4,3	3,0	3,5	4,5	Grönt
Fastighetsnämnden	4,2	4,1	7,4	3,4	4,4	4,5	Grönt
Miljönämnden	2,5	2,0	1,6	0,9	1,4	4,5	Grönt
Tekniska nämnden exkl. va och avfall	4,0	4,5	4,2	3,3	3,6	4,5	Grönt
Byggnadsnämnden	1,6	1,2	4,5	1,6	3,0	4,5	Grönt
Kultur- och medborgarnämnden	4,2	4,3	4,2	3,0	3,7	4,5	Grönt
Fritids- och turistnämnden	2,0	2,7	2,1	1,7	1,9	4,5	Grönt
Glanshammars lokala nämnd	1,7	1,6	-	-	<2	4,5	Grönt
Tysslinge lokala nämnd	1,7	-	-	-	<4,5	4,5	Grönt
Östernärke områdesnämnd							se redovisning under barn och utbildning

*Programnämnderna beslutade inte om särskilda målnivåer till driftnämnderna under 2011.

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: Sjukfrånvaron i procent av arbetstiden fortsätter att minska vilket delvis beror på sjukförsäkringsreglerna om fasta tidpunkter i rehabiliteringskedjan. Målet klaras för 2011 då riktvärdet ligger 3 procentenheter över utfall.

Åtgärdsförslag Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: Förvaltningen fortsätter att arbeta med riktade och tidiga insatser för att kontinuerligt minska sjukfrånvaron.

Kommentar Barn och utbildning: Personalens sjukfrånvaro har ökat marginellt mot tidigare år och utfallet ligger under riktvärdet 2011 för programområdet. Kvinnor har totalt och i alla verksamheter förutom förskolan en högre sjukfrånvaro än männen. Totalt har männens sjukfrånvaro ökat mer än kvinnornas det senaste året. Gymnasieförvaltningen har den lägsta sjukfrånvaron.

Åtgärdsförslag Barn och utbildning: Östernärke områdesnämnd, Skolnämnd sydväst samt Skolnämnd nordväst uppdras att vidta ytterligare åtgärder för att minska sjukfrånvaron.

Kommentar Samhällsbyggnad: Sjukfrånvaron för programområdet visar en fortsatt låg nivå. En viss ökning finns för några av nämnderna men samtliga nivåer redovisas inom kommunens målsättning för året.

Åtgärdsförslag Samhällsbyggnad: Samtliga nämnder inom programområdet har till uppgift att fortsatt aktivt arbeta för att sänka eller behålla sina nivåer för sjukfrånvaron.

Kommentar Social välfärd: Sjukfrånvaron för programområdet fortsätter att minska något även 2011. Programnämnden beslutade inte om några andra riktvärden för nämnderna än kommunivån. Det innebär att Social välfärd som helhet och huvuddelen av driftnämnderna inte klarar riktvärdet. Två av nämnderna har en sjukfrånvaro för personalen som understiger riktvärdet. Nämnden för funktionshindrade har förutom att ha en högre sjukfrånvaro dessutom ökat den under 2011. Övriga tre nämnder har minskat den totala sjukfrånvaron men inte nått ända fram. För vård- och omsorgsnämnderna och Nämnden för funktionshindrade har effekterna av situationen runt korttidsvikarier påverka sjukfrånvaron för den ordinarie personalen negativt.

Åtgärdsförslag Social välfärd: Arbetet inom programområdet behöver fortsätta för att minska sjukfrånvaron. Korttidsrekrytering- en omorganiserar och bemanningscentrum avvecklas.

3. Kommunens omställningsyta i fastighetsbeståndet uppgår till högst 3 procent av totala fastighetsytan	2009	2010	2011		Bedömning
			totalt	Riktvärde	
Kommunen totalt	1,9	2,6	saknas	3	Grönt
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-	-	0,0	3	Grönt
Samhällsbyggnad totalt, Fastighetsnämnden	1,9	2,6	0,8	3	Grönt

Programnämnderna beslutade inte om särskilda krav mot övriga driftnämnder för året. Detta dels utifrån förberedelser för överföring av lokalbestånd till bolagen, dels utifrån programgemensam översyn för internhyresmodell och lokalpool som planeras för 2012.

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: Inventering av verksamhetens lokalytor har genomförts under hösten. Inga ytor bedöms som omställningsyta.

Kommentar Samhällsbyggnad: I och med att försäljningen av Vasaskolans fastighet verkställdes i början av året minskade ytorna i lokalpoolen väsentligt. Detta gör att målet uppnås för denna del av omställningsytan under 2011. Omställningsytor i övriga delar av verksamheten behöver inventeras och en översyn av regelverket för lokalomställning har påbörjats.

Åtgärdsförslag Samhällsbyggnad: Förvaltningarna kommer att inventera omställningsytor utifrån utformningen av ev. nya riktlinjer under 2012.

4. Andelen elever som lämnar skolan med kunskaper som ger behörighet till studier på nästa nivå uppgår till angivna värden för respektive skolform	2009	2010	2011			Bedömning	
			flickor	pojkar	totalt		Riktvärde
Barn och utbildning, grundskola exkl. friskolor totalt	79	83	83	78	80	85	Rött
Fristående grundskolor	96	96	96	97	97	85	Grönt
Skolnämnd nordost		91	92	85	89	*	Rött
Skolnämnd nordväst		76	70	67	69	*	Rött
Skolnämnd sydost		86	88	83	86	*	Rött
Skolnämnd sydväst		83	82	81	81	*	Rött
Östernärke områdesnämnd		85	71	78	75	*	Rött
Andel elever som lämnar grundskolan med godkända betyg i alla ämnen**	72	76	79	71	75		Vitt
Barn och utbildning, gymnasieskola exkl. friskolor totalt	91	92**	95	91	93	95	Gult
Fristående gymnasieskolor			Uppgift saknas			95	Vitt
Gymnasienämnden	91	92**	95	91	93	95	Gult

* Programnämnden beslutade om riktvärden för nämnderna på 2 procentenheter över 2010 års utfall för respektive skola.

**Tidigare årsutfall korrigerat.

Kommentar Barn och utbildning: Behörighetskraven till gymnasiet är från och med hösten 2011 ändrade. Beroende på vilket gymnasieprogram som eleven väljer krävs 8 eller 12 godkända betyg. Till vissa program krävs godkända betyg i särskilda ämnen. För 2011 är drygt 83 procent av samtliga elever behöriga till gymnasiestudier enligt de nya antagningskraven. Genomsnittet i riket är knappt 88 procent. I den kommunala grundskolan är drygt 80 procent av eleverna behöriga för studier på nästa skolnivå. Detta är en minskning med cirka 3 procentenheter mot 2010. Resultaten i de fristående skolorna visar att cirka 96 procent av eleverna är behöriga till gymnasiestudier. Andel elever som erhållit slutbetyg

från gymnasieskolan och som uppnår grundläggande behörighet för högskolestudier, har minskat med en procentenhet sedan förra läsåret och uppgår nu till sammanlagt 93 procent. Det är lägre än kommunens mål men för flickorna uppnås riktvärdet.

Åtgärdsförslag Barn och utbildning: Fokuseringen på ökad måluppfyllelse behöver betonas ytterligare så att åtgärder vidtas för att förbättra måluppfyllelsen på såväl kort som lång sikt. En utvecklingsorganisation kommer att skapas under 2012 för programområdet, som har till syfte att ge fler elever rätt förutsättningar att nå kunskapsmålen.

5. Tiden hos brukarna utgör 60 procent av den totala tiden i hemvården, procent	2009	2010	2011			Bedömning	
			kvinnor	män	totalt		Riktvärde
Social välfärd totalt	45	44			47	60	Gult
Vård- och omsorgsnämnd väster	46	43			47	60	
Vård- och omsorgsnämnd öster	45	45			46	60	

Kommentar Social välfärd: Målsättningen 2011 visar en nivå som endast kan nås på längre sikt. Brukartiden ökar för båda nämnderna och i december var den totalt 3 procentenheter högre än tidigare. Även om inte riktvärdet uppnås så bedöms utvecklingen som positiv.

Åtgärdsförslag Social välfärd: För 2012 har riktvärdet förändrats till 50 procent brukartid, vilket innebär att med fortsatta åtgärder bedöms förutsättningarna goda att klara nivån.

6. Kostnadsökningen för vård och behandling bör inte överstiga motsvarande kostnad i jämförbara kommuner	2009	2010	2011			Bedömning	
			kvinnor	män	totalt		Riktvärde
Social välfärd totalt	i nivå	lägre			delvis i nivå	i nivå	Gult
Socialnämnd väster och Socialnämnd öster	i nivå	lägre			delvis i nivå	i nivå	

Kommentar Social välfärd: En kraftig minskning av den dyrare vårdformen institutionsplaceringar har skett under 2011 och i stället har många barn och ungdomar placerats i den billigare vårdformen familjehem. Detta ger gynnsamma effekter vid jämförelser med andra kommuners kostnadsökningar. Samtliga uppsatta jämförelser

kan ännu inte bedömas men de jämförelser som är klara visar på en bra utveckling mot riktvärdet.

Åtgärdsförslag Social välfärd: Djupare analyser och jämförelser med andra kommuner görs under 2012.

7. Andel hushåll med försörjningsstöd ska minska, procent	2009	2010	2011			Bedömning	
			kvinnor	män	totalt		Riktvärde
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-	3,1			3,09	lägre än 3,1	Grönt

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: I jämförelse med Linköping, Norrköping och Västerås ligger Örebro kommun under genomsnittet på 3,4 procent och endast en kommun, Linköping, ligger lägre än oss för indikatorn andel hushåll med försörjningsstöd.

Åtgärdsförslag Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: Försörjningsstöd fortsätter det systematiska arbetet med olika utvecklingsområden som tillsammans bidrar till att antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd kan minska och bidragstidens längd kortas.

8. Andel personer som har gått vidare till studier respektive arbete efter avslutade arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 35 procent	2009	2010	2011			Bedömning	
			kvinnor	män	totalt		Riktvärde
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	32	27	35	35	35,0	35	Grönt

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: Jämfört med tidigare år är det fler av de som fått insats som går vidare ut i arbete eller utbildning efter avslutad insats. 2011 uppnås riktvärdet för målet.

Åtgärdsförslag Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: Antalet personer i arbetsmarknadsåtgärder har ökat kraftigt och för att nå fortsatt utveckling behövs fortsatta insatser. Måluppfyllelsen är mycket konjunkturkänslig och gynnas av konjunkturuppgång.

Bilaga 4 Resultatbedömning för driftnämnderna 2011

Nämndernas resultat sammanfattas och redovisas utifrån de styrande faktorer som gäller för verksamheten, enligt fastställd budget för Örebro kommun 2011. Matrisen visar bedömningen av nämndens resultat utifrån effekter för kommunens resultat som helhet.

Under mål för god ekonomisk hushållning (GEH) anges bedömning av resultaten för de mål som respektive nämnd omfattas av. Ramavvikelse anger bedömning av det ekonomiska utfallet enligt prognosen för 2011. Verksamhet i intraprenadform bedöms separat. Medborgaren i centrum anger bedömning av nämndens utfall och utveckling för de strategiska områden som angetts för delarna i uppföljningsmodellen (verksamhetens processer, brukarnas nöjdhet,

ekonomi/effektivitet samt medarbetare). Fokusområden anger de områden som genom beslut prioriterats för kommunens utveckling. Bedömningen för dessa områden görs utifrån uppbyggd struktur och redovisade resultat.

När vi bedömer att målen uppnås för året och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat är markeringen **Grönt**. När utveckling skett men vår bedömning är att målet inte helt uppnås är markeringen **Gult**. När målen inte uppnås och utvecklingen inte bidrar till kommunens helhetsresultat i önskad riktning är markeringen **Rött**. När uppgift saknas eller inte kan bedömas är markeringen **Vitt**.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)						Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3, 7 och 8									
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Färre hushåll m. försörjningsstöd	Fler gått vidare till studier/arbete	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Rött	Grönt	Gult

Nämnden redovisar ett ekonomiskt överskott, sjukfrånvaron ligger under riktvärdet och inga lokalytor finns i omställning. Andel hushåll med försörjningsstöd ligger strax under målvärdet. Andel personer som går vidare till studier eller arbete efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd är i nivå med målvärdet. Uppfyllelsen av servicegarantierna är god i likhet med brukarnöjdheten. Ekonomiska nyckeltal är att betrakta som uppnådda i de flesta fall.

Nämnden har ett bra internkontrollarbete. Volymer visas i många delar fördelade på män respektive kvinnor. Fler analyser av skillnader och likheter i resultaten för kvinnor respektive män är ett utvecklingsområde. Nämndens stora utvecklingsområde är en högre nöjdhet bland medarbetarna samt analyser av genusredovisningen. Medarbetarnas nöjdhet visar på ett värde som ligger under kommungenomsnittet och värdet har försämrats.

PROGRAMOMRÅDE SAMHÄLLSBYGGNAD

Byggnadsnämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Gult	Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Gult

Byggnadsnämndens ekonomiska resultat visar på överskott och medarbetarnas sjukfrånvaro ligger på en låg nivå med god marginal till kommunens riktvärde. Flera av nyckeltalen visar att förvaltningen jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet som är god. Ett utvecklingsområde är att uppfylla servicegarantierna i högre grad. Den ekonomiska effektiviteten är också god. Medarbetarna nöjdhet

ligger något under kommunens snitt och har inte utvecklats i rätt riktning. Nämnden har ett bra internkontrollarbete. Resultaten för kvinnor respektive män redovisas inte men beslutsunderlagen tas fram utifrån en checklista som beaktar genusperspektivet. Detta är ett utvecklingsområde för nämnden, att redovisa resultaten och effekterna av genusbedömningen i beslutsunderlagen. Ett annat utvecklingsområde är att förbättra medarbetarnas nöjdhet.

Fritids- och turistnämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Nämnden klarar sitt ekonomiska resultat och redovisar överskott. Även målet för medarbetarnas sjukfrånvaro klaras med god marginal, då sjukfrånvaron är bland de lägsta i kommunen. Flera av nyckeltalen visar att verksamheten jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet som är god. Ett utvecklingsområde är att uppfylla de kommungenorella servicegarantierna i högre grad. Den ekonomiska effektivite-

teten är god. Medarbetarnas nöjdhet ligger kvar på en nivå över kommunens snitt. Nämnden har utvecklat sitt internkontrollarbete till en bra nivå och har också utvecklat redovisningen utifrån flickor-pojkar, kvinnor-män. Nämndens förbättringsområde är främst att fortsätta utveckla redovisningen för servicegarantierna och uppnå resultatnivåerna.

Kultur- och medborgarnämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Kultur- och medborgarnämnden klarar det ekonomiska resultatmålet och redovisar överskott. Medarbetarnas sjukfrånvaro minskar och klarar med god marginal kommunens riktvärde. Flera av nyckeltalen visar att verksamheten jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet som är god. Ett utvecklingsområde är att uppfylla de kommungenorella servicegarantierna i högre grad. Den ekonomiska effektivite-

teten är god. Medarbetarnas nöjdhet ligger kvar på en högre nivå än kommunens snitt. Nämnden har utvecklat sitt internkontrollarbete till en bra nivå och har också utvecklat redovisningen utifrån flickor-pojkar, kvinnor-män. Nämndens förbättringsområde är främst att fortsätta utveckla redovisningen för servicegarantierna och uppnå resultatnivåerna.

Miljönämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Miljönämnden klarar hela sitt uppdrag för verksamhetsåret. Det ekonomiska resultatet visar på överskott som möjligen är i största laget. Medarbetarnas sjukfrånvaro har fortsatt att minska trots att den redan ligger på kommunens lägsta nivå. I stort sett samtliga nyckeltal visar att verksamheten jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet som är god och som också har förbättrats. Servicegarantierna

uppfylls genomgående i hög grad. Den ekonomiska effektiviteten är god. Medarbetarnas nöjdhet ligger kvar på en högre nivå än kommunens snitt. Nämnden har utvecklat sitt internkontrollarbete till en bra nivå. Struktur finns för utveckling av könsuppdelad redovisning för främst brukarnöjdheten. Nämndens utmaning är att behålla resultaten även kommande år.

Fastighetsnämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)				Fokusområden	
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Rött

Nämnden redovisar ett ekonomiskt underskott inom den skattefinansierade verksamheten samtidigt som fastighetsverksamheten visar överskott så nämndens resultat klaras totalt. Medarbetarnas sjukfrånvaro har ökat men redovisas totalt till nivån inom kommunens riktvärde. Kommunens omställningsyta i fastighetsbeståndet klaras med marginal till riktvärdet. Resultaten för nyckeltalen inom verksamhetens processer har i många fall påverkats av organisationsförändringarna och visar på utvecklingsbehov för att bland annat uppnå service-garantierna fullt ut. Även uppföljning av

brukarnas nöjdhet visade på vissa åtgärdsbehov. Effektiviteten i verksamheten utifrån ekonomiska nyckeltal visar på god utveckling. Medarbetarnas nöjdhet har ökat till högre nivå än kommunsnittet för den större delen av verksamheten men för IT-verksamheten har nöjdheten minskat kraftigt till långt under kommunens snitt. Internkontrollarbetet genomförs väl men visar på en del utvecklingsbehov. Nämndens eftersatta utvecklingsområde är att kartlägga, utveckla och säkra likvärdiga tjänster till kvinnor och män.

Tekniska nämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)				Fokusområden	
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Grönt	Grönt	Grönt	Vitt	Grönt	Gult	Grön	Gul	Grön	Gult

Nämndens ekonomiska resultat klaras för såväl den avgiftsfinansierade som för den övriga verksamheten. Sjukfrånvaron hos medarbetarna har minskat och ligger lägre än kommunens mål. I stort sett samtliga nyckeltal visar att verksamheten jobbar på rätt sätt för att ge brukarna och medborgarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet med den avgiftsfinansierade verksamheten som är god och som också har förbättrats. Medborgarnas nöjdhet med gång- och cykelvägarna har däremot minskat något. Servicegarantierna uppfylls genomgående i hög grad. Den ekono-

miska effektiviteten är god. Medarbetarnas nöjdhet har minskat till en nivå under kommunens genomsnitt. Nämndens internkontrollarbete visar på en god nivå i verksamheterna. Struktur utvecklas för en konsupplad redovisning för främst brukarnöjdheten. Nämndens utvecklingsområden är att arbeta för en ökad nöjdhet hos medborgarna samt medarbetarna. Dessutom har nämnden i uppdrag att fullfölja sina påbörjade strategier för att kartlägga, utveckla och säkra likvärdiga tjänster till kvinnor och män.

Glanshammars lokala nämnd

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)				Fokusområden	
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Rött

Den lokala nämnden i Glanshammar redovisar positivt ekonomiskt resultat och en låg sjukfrånvaro för medarbetarna. Verksamheten jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet som är god. Servicegarantierna uppfylls i hög grad. Den ekonomiska effektiviteten är god. Medarbetar-

nas nöjdhet ligger kvar på en hög nivå. Nämnden har utvecklat sitt internkontrollarbete till en bra nivå. Nämndens eftersatta utvecklingsområde är att kartlägga, utveckla och säkra likvärdiga tjänster till kvinnor och män.

Tysslinge lokala nämnd

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Vitt	Gult	Grönt	Vitt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Den lokala nämnden i Tysslinge redovisar ett litet negativt ekonomiskt resultat. Sjukfrånvaron för medarbetarna har ökat något men ligger under kommunens riktvärde. Verksamheten har haft vissa svårigheter under året med att bland annat klara servicegarantierna fullt ut. Nöjdheten med verksamheten är god i likhet med den

ekonomiska effektiviteten. Medarbetarnas nöjdhet ligger på en hög nivå. Nämnden har utvecklat sitt internkontrollarbete till en bra nivå. Resultat visas fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män. Nämndens utvecklingsområden är att uppnå samtliga servicegarantier och att hålla ekonomin i balans.

Östernärkes områdesnämnd – samhällsbyggnad

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Vitt	Grönt	Vitt	Vitt	Gult	Grönt	Vitt	Vitt	Vitt	Vitt

Områdesnämnden redovisar positivt ekonomiskt resultat för den del som avser samhällsbyggnadsverksamheten. Ett utvecklingsområde är att uppfylla servicegarantierna i högre grad. Brukarnas

nöjdhet med verksamheten är god. Övriga resultat redovisas inom programområde Barn och utbildning.

PROGRAMOMRÅDE BARN OCH UTBILDNING

Gymnasienämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 4								
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Andel med högskolebehörighet	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Vitt	Rött	Grönt	Vitt	Gult	Rött	Gult	Rött	Rött	Grönt	Gult

Nämndens ekonomiska resultat visar ett kraftigt underskott. Flera faktorer, bl.a. för stora lokalytor, bidrar negativt till resultatet. Sjukfrånvaron ligger på en fortsatt låg nivå och under kommunens riktvärde även om den ökat något. Målet för andel elever med grundläggande behörighet till högskolestudier har uppnåtts för flickor men inte för pojkar. Andel elever med slutbetyg har totalt sett minskat, pojkarnas resultat har dock förbättrats. Resultat för servicegarantierna redovisas inte. Skolinspektionens bedömning anger ett antal förbättringsområden. Brukarnas nöjdhet har inte

följts upp under året. Medarbetarindex visar på lägre resultat än kommungenomsnittet. Nämnden har en bra internkontroll. Resultat visas fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män, men analyser av skillnader och likheter saknas. Nämndens utvecklingsområden är högre målfyllelse det vill säga kvalitetssäkring av verksamhetens processer, rutiner för uppföljning av brukarnas nöjdhet och av servicegarantierna, en ekonomi i balans samt en högre nöjdhet bland medarbetarna.

Skolnämnd nordost

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)				Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 4									
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Andel med gymnasiebehörighet	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning	
Grönt	Grönt	Grönt	Vitt	Rött	Rött	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	

Nämnden redovisar ett ekonomiskt överskott och sjukfrånvaron har totalt sett minskat vilket är i enlighet med riktvärdena. Andel elever med behörighet till gymnasieskolan har minskat. Uppfyllelsen av servicegarantierna är god för den mindre del som är redovisad. Skolinspektionen har angett ett antal förbättringsområden. Brukarnas nöjdhet har endast delvis följts upp under året och det saknas redovisning för hur man arbetar med förbättringar utifrån resultaten

föregående år. Ekonomiska nyckeltal uppnås delvis. Medarbetarnas nöjdhet är högre än kommungenomsnittet. Nämnden har en bra internkontroll. Resultat visas fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män. Nämndens utvecklingsområden är högre måluppfyllelse/kunskapsutveckling, rutiner för uppföljning av brukarnöjdheten, samt att uppfylla servicegarantierna.

Skolnämnd nordväst

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)				Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 4									
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Andel med gymnasiebehörighet	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning	
Grönt	Rött	Rött	Vitt	Rött	Rött	Gult	Rött	Grönt	Grönt	Grönt	

Nämnden redovisar ett ekonomiskt underskott, men intraprenaden redovisar överskott. Målet för sjukfrånvaro nås inte. Andel elever med behörighet till gymnasieskolan har minskat och ligger under riktvärdet. Det är stora skillnader mellan skolorna och en förklaring är andelen nyanlända elever med annat modersmål. En utredning med syftet att ytterligare klargöra orsakerna pågår. Uppfyllelsen av servicegarantierna är god för den mindre del som redovisas.

Brukarnöjdheten har endast delvis följts upp under året. Riktvärden för ekonomiska nyckeltal har inte uppnåtts. Medarbetarindex visar på ett värde som ligger strax över kommungenomsnittet. Nämnden har bra internkontroll. Resultat visas fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män. Nämndens utvecklingsområden är högre måluppfyllelse/kunskapsutveckling, rutiner för uppföljning av brukarnas nöjdhet och för servicegarantierna samt en ekonomi i balans.

Skolnämnd sydost

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)				Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 4									
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Andel med gymnasiebehörighet	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning	
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Rött	Rött	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	

Nämnden har en ekonomi i balans och målet för medarbetarnas sjukfrånvaro nås. Andel elever med behörighet till gymnasieskolan har minskat. Resultat för servicegarantierna redovisas endast delvis. Skolinspektionens bedömning anger ett antal förbättringsområden. Brukarnas nöjdhet har endast delvis följts upp under året. Ekonomiska nyckeltal uppnås delvis. Medarbetarindex visar på ett

värde som ligger över kommungenomsnittet. Nämnden har en bra internkontroll. Resultat visas fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män. Nämndens utvecklingsområden är högre måluppfyllelse/kunskapsutveckling, rutiner för mätning av brukarnöjdhet och för servicegarantierna.

Skolnämnd sydväst

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 4								
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Andel med gymnasiebehörighet	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Grönt	Rött	Rött	Vitt	Rött	Rött	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt

Nämnden redovisar ett ekonomiskt underskott, men intraprenaden har ett överskott. Målet för sjukfrånvaro nås inte. Andel elever med behörighet till gymnasieskolan har minskat. Uppfyllelsen av servicegarantierna är enbart till en mindre del redovisad. Skolinspektionens bedömning anger ett antal förbättringsområden, dock klarade sig två av skolorna helt utan anmärkningar. Brukarnöjdheten har endast delvis följts upp under året. Riktvärden för ekonomiska nyckel-

tal har inte uppnåtts. Medarbetarnas nöjdhet ligger i nivå med kommunens genomsnitt. Nämnden har ett bra internkontrollarbete. Resultat visas fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män. Nämndens utvecklingsområden är högre måluppfyllelse/kunskapsutveckling, minskad sjukfrånvaro, rutiner för mätning av brukarnas nöjdhet och för servicegarantierna.

Östernärke områdesnämnd

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 4								
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Andel med gymnasiebehörighet	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Grönt	Rött	Rött	Vitt	Rött	Rött	Gult	Rött	Rött	Grönt	Grönt

Nämnden redovisar ett samlat överskott men det är intraprenaden som svarar för det positiva utfallet. Övrig del av nämndens resultat visar underskott. Målet för medarbetarnas sjukfrånvaro klaras inte. Andel elever med behörighet till gymnasieskolan har kraftigt minskat. Uppfyllelsen av servicegarantierna är enbart till en mindre del redovisad. Skolinspektionens bedömning pekar på ett antal förbättringsområden. Brukarnöjdheten visar på en del förbättringsområden. Riktvärden för ekonomiska nyckeltal har inte uppnåtts.

Medarbetarnas nöjdhet visar ett värde strax under kommunens riktvärde, men är en ganska kraftig försämring mot tidigare år. Nämnden har en bra internkontroll. Resultat visas fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män. Nämndens utvecklingsområden är högre måluppfyllelse/kunskapsutveckling, minskad sjukfrånvaro för medarbetarna, rutiner för mätning av brukarnas nöjdhet och för servicegarantierna, en ökad nöjdhet bland medarbetarna samt en ekonomi i balans.

PROGRAMOMRÅDE SOCIAL VÄLFÄRD

Socialnämnd öster

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 6								
Intra-prenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Vård- och behandlingskostnader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Vitt	Grönt	Gult	Vitt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt

Socialnämnd öster redovisar ett ekonomiskt resultat med visst överskott och en något högre nivå än kommunens mål för medarbetarnas sjukfrånvaro. Utvecklingen för vård- och behandlingskostnaderna jämfört med andra kommuner har delvis uppnåtts. I stort sett samtliga nyckeltal visar att verksamheten jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet som är god och som också har förbättrats. Servicegarantierna uppfylls genomgående i hög grad. Den ekonomiska effektiviteten är

god. Ett utvecklingsområde inom verksamheten är den ökade stress som medarbetarna känner, som också går ger utslag i medarbetarnas nöjdhet. Nämnden har en bra internkontroll. Resultaten fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män är väl utvecklat. Nämndens utvecklingsområden är jämförelse för utvecklingen av vård- och behandlingskostnaderna samt att arbeta för högre nöjdhet hos medarbetarna.

Socialnämnd väster

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 6								
Intraprenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Vård- och behandlingskostnader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt

Socialnämnd väster redovisar ett ekonomiskt resultat med överskott och en lägre nivå än kommunens mål för medarbetarnas sjukfrånvaro. Utvecklingen för vård- och behandlingskostnaderna jämfört med andra kommuner har delvis uppnåtts. I stort sett samtliga nyckeltal visar att verksamheten jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver. Detta visar sig också i brukarnas nöjdhet som är god och som också har förbättrats. Servicegarantierna uppfylls genomgående i hög grad. Den ekonomiska effektiviteten

är god. Ett utvecklingsområde inom verksamheten är den ökade stress som medarbetarna känner, som också ger utslag i medarbetarnas nöjdhet. Nämnden har en bra internkontroll. Resultaten fördelat på flickor–pojkar, kvinnor–män är väl utvecklat. Nämndens utvecklingsområden är jämförelse för utvecklingen av vård- och behandlingskostnaderna samt att arbeta för högre nöjdhet hos medarbetarna.

Vård- och omsorgsnämnd öster

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 6								
Intraprenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Brukartid hemvård	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Grönt	Rött	Gult	Vitt	Gult	Gult	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt

Målet för en ekonomi i balans har inte nåtts då nämnden redovisar ett underskott trots att intraprenaderna redovisar överskott. Medarbetarnas sjukfrånvaro minskar men inte i den höga grad som kommunens mål kräver. Hemvärden ökar brukartiden, men inte i den omfattning som målet kräver. Verksamhetens huvudprocess, vård- och omsorgskedjan, fungerar till stora delar tillfredsställande och servicegarantierna klaras i allt högre grad. Nöjdheten hos brukarna har förbättrats inom flera områden, men når inte upp i godkända nivåer generellt. Den ekonomiska effektiviteten

uppnås delvis. Medarbetarnas nöjdhet har förbättrats och ligger nu över kommunens snitt. Nämnden har ett bra internkontrollarbete. Resultat visas fördelat på kvinnor och män. Några av nämndens utvecklingsområden är att tiden hos brukarna ökar och att brukarnas nöjdhet ökar, att arbeta för en ekonomi i balans och nå högre ekonomisk effektivitet. Andra viktiga utvecklingsområden är att klara servicegarantierna fullt ut, samt att fortsätta arbetet med att minska medarbetarnas sjukfrånvaro.

Vård- och omsorgsnämnd väster

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)					Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2, 3 och 5								
Intraprenad	Övrig verksamhet	Sjukfrånvaro	Lokaler i omställning	Brukartid hemvård	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal	Medarbetare	Internkontroll	Genusredovisning
Grönt	Rött	Gult	Vitt	Gult	Gult	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt

Målet för en ekonomi i balans har uppnåtts då nämnden redovisar ett överskott och då intraprenaderna redovisar överskott. Utan dessa resultat visar nämnden underskott. Medarbetarnas sjukfrånvaro minskar men inte i den höga grad som kommunens mål kräver. Hemvärden ökar brukartiden, men inte i den omfattning som målet kräver. Verksamhetens huvudprocess, vård- och omsorgskedjan, fungerar till stora delar tillfredsställande och servicegarantierna klaras i allt högre grad. Nöjdheten hos brukarna har förbättrats inom flera områden, men når inte upp i godkända

nivåer generellt. Den ekonomiska effektiviteten uppnås delvis. Medarbetarnas nöjdhet har förbättrats och ligger nu över kommunens snitt. Nämnden har ett bra internkontrollarbete. Resultat visas fördelat på kvinnor och män. Några av nämndens utvecklingsområden är att tiden hos brukarna ökar och att brukarnas nöjdhet ökar, att arbeta för en ekonomi i balans och nå högre ekonomisk effektivitet. Andra viktiga utvecklingsområden är att klara servicegarantierna fullt ut, samt att fortsätta arbetet med att minska medarbetarnas sjukfrånvaro.

Nämnden för funktionshindrade

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Grönt	Gult	Gult	Vitt	Gult	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt

Nämnden för funktionshindrade redovisar ett överskott med stöd av intraprenaden, men den övriga verksamheten redovisar underskott. Medarbetarnas sjukfrånvaro har ökat något och ligger högre än kommunens riktvärde. De kommunövergripande problemen för korttidsrekryteringen under året bedöms vara en orsak till den ökade sjukfrånvaron i verksamheten. Målet med att minska väntetiden för bostäder och att skapa nya boenden för att minska bostadskön har inte uppfyllts. Förklaringen finns i en försenad

byggprocess av nya gruppboendestäder. Servicegarantierna klaras i allt högre grad, men når inte upp i helt godtagbara nivåer. Brukarnas nöjdhet och medarbetarnas nöjdhet är god och ökar. Nämnden har ett bra internkontrollarbete. Resultat visas fördelat på kvinnor och män. Några av nämndens utvecklingsområden är att arbeta för en ekonomi i balans och att klara servicegarantierna fullt ut, och säkra verksamhetens kvalitet samt den ekonomiska effektiviteten i verksamheten.

Överförmyndarnämnden

Mål för god ekonomisk hushållning (GEH)				Medborgaren i centrum (MIC)			Fokusområden		
1. Ramavvikelse		Mål 2 och 3							
Intra- prenad	Övrig verk- samhet	Sjuk- frånvaro	Lokaler i omställning	Verksam- hetens processer	Brukare/ med- borgare	Ekono- miska nyckeltal	Medar- betare	Intern- kontroll	Genus- redovis- ning
Vitt	Grönt	Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Verksamheten klarar uppdraget fullt ut för 2011. Överförmyndarnämndens verksamhet visar ett positivt resultat. Sjukfrånvaron uppvisar ett värde som ligger klart över målet i kommunen. Verksamheten klarar att uppnå uppsatta riktvärden och har god uppfyllandegrad av servicegarantierna. Brukarundersökningen

visar på högre nöjdhet och verksamheten har en god ekonomisk effektivitet. Medarbetarna är nöjda och nivån är betydligt högre än kommunens snitt. Nämnden har ett bra internkontrollarbete. Resultat visas fördelat på kvinnor och män. Nämndens utmaning är att behålla resultaten även kommande år.

Bilaga 5 Medborgaren i centrum

SOCIAL VÄLFÄRD – SOCIALTJÄNST

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andelen personer med öppenvårdsinsats i relation till samtliga personer med insats, %	72	74	78
Antal unika personer som utretts på socialkontor	1 906	1 927	1 926
Andel vård dygn av totala antalet vård dygn för barn, unga och vuxna, %			
- på institution	41	36	31
- i familjehem	59	64	69
Fördelning av vård dygn på institution, %			
- barn	6	8	10
- unga	55	56	68
- vuxna	39	36	22
Fördelning av vård dygn i familjehem, %			
- barn	42	42	44
- unga	54	56	54
- vuxna	4	2	2
Andel belagda vård dygn på egna behandlingsenheter, %	87	84	91
Antal pers. som fått eget hyreskontrakt, %	18	20	16
Antal ej verkställda beslut enligt SoL	128	134	120
- kvinnor			33
- män			87
Servicegarantier unika, %	74-99	78-79	75-94
Servicegaranti generella, %*	72	85	<90
* Tillgänglighet på telefon och e-post (samlat värde)			
Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Medborgarundersökningen, index av 100 varav 40 är lägsta godkända nivå	45	45	47
Brukarundersökning			
Bemötande, %			
- Myndighetsutövning		Ej mätt	81
- Barn- och familjebehandling, andel nöjda brukare	85	84	-
Tillgänglighet, %			
- Myndighetsutövning		77	ca 90
- Barn- och familjebehandling	83	86	-
Antal inrapporterade klagomål	63	12	18
Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	-18,9	1,8	1,5
Nettokostnad för vård och behandling ska ej vara högre än jämförbara kommuner GEH-mål	-	I nivå	Lägre
Kostnad per vård dygn för vård- och behandling på institution, externa köp, tkr	3,8	3,7	3,1
- barn	4,6	3,9	3,5
- unga	3,6	3,8	3,9
- vuxna	1,7	1,9	1,9
Kostnad per vård dygn i familjehem, konsulentstödda, tkr			
- barn		1,3	1,5
- unga		1,5	1,5
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	377	305	330
Antal, visstidsanställda årsarbetare	75	79	68
Antal timavlönade, årsarbetare	15	15	15
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, %	97,6	97,9	98,2
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	5,6	4,4	3,8
- kvinnor	6,4	4,5	4,1
- män	3,1	4,0	3,1
Korttidsjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	4,8	3,8	4,0

Karriärindex*	0,8	0,7	0,7
Andelen anställda män i % av tillsvidareanställda	23,5	25,7	27,0
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex väster (kommunsnitt 63/63/62)	60	63	57
Medarbetarindex öster	57	58	59
*Andel kvinnliga chefer/andel kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.			

SOCIAL VÄLFÄRD – STÖD TILL PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andel personer med personlig assistans av samtliga beslut om pers. ass, %			
- enligt LASS	78	76	69
- enligt LSS	22	24	31
Andel personer som valt kommunen som assistansamordnare, %	26	22	19
Antal personer med ej verkställda beslut om boende enl. LSS och SoL	26	15	17
Genomsnittlig väntetid till bostad med särskild service enl. LSS, antal månader	16	8	9
Andel brukare inom socialpsykiatri som har en komplett insatsplanering, %	60	76	76
Servicegarantier unika, %			
- andel brukare inom boende/boendestöd med individuell arbetsplan, %	100	100	100
- andel brukare som har en fadder, %	100	100	100
Servicegarantier generella, %*	62	70	<95
Antal inrapporterade klagomål	25	17	-
* Tillgänglighet på telefon och e-post (samlat värde)			
Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Brukarundersökning			
Bemötande, andel nöjda, %	93	93	95
- kvinnor	92	91	94
- män	94	95	98
Tillgänglighet, andel nöjda, %	89	89	91
- kvinnor	87	88	90
- män	91	91	97
Inflytande, andel nöjda, %	89	89	87
- kvinnor	89	86	86
- män	88	92	93
Trygghet, andel nöjda, %	92	92	92
- kvinnor	90	90	92
- män	94	93	98
Serviceinsats - Andel nöjda, %	94	92	91
- kvinnor	93	91	89
- män	95	93	97

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	11,9	18,6	1,1
Genomsnittlig kostnad per person med personlig assistans, tkr	309	328	saknas
Nettotimkostnad för personlig assistans i egen regi*, kr	45		saknas
Genomsnittlig kostnad per plats i bostad med särskild service, tkr	761	760	saknas
Kostnad per dygn i boende enl LSS*, kr	1 863		saknas
Genomsnittlig kostnad per person med korttidsvistelse, tkr	249	230	saknas
Genomsnittlig kostnad per person för korttidsstillsyn, tkr	136	142	saknas
Genomsnittlig kostnad per person i daglig verksamhet LSS, tkr	127	127	saknas

*Avser uppföljningsmetod som används i "kostnad per brukare" KPB.

Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	1 191	1 164	1 182
Antal, visstidsanställda årsarbetare	88	107	119
Antal timavlönade, årsarbetare**	274	276	265
Timanställda			
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, %	93,5	93,9	94,4
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	5,9	5,0	5,2
- kvinnor	6,6	5,6	5,7
- män	3,6	3,4	3,6
Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	5,4	5,4	5,6
Karriärindex*	0,9	0,9	0,9
Andelen anställda män i % av tillsvidareanställda	22,8	22,9	22,3
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex	66	64	64

(kommunsnitt 63/63/62)

*Andel kvinnliga chefer/andel kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.

**Värdet för 2011 inkluderar inte timvikarier via prooffice

SOCIAL VÄLFÄRD – ÖVERFÖRMYNDARVERKSAMHET

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andel granskade årsräkningar, %	92	100	100
Genomsnittligt antal ärenden per god man/förvaltare	1,7	1,7	1,7
Servicegaranti generella, %*	God	78	Ökat

* Tillgänglighet på telefon och e-post samlat värde

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Bemötande - andel nöjda god man/förv. %	67	86	-
Tillgänglighet - andel nöjda god man/förvaltare %	53	57	-
Antal inrapporterade klagomål/synpunkter	-	5	8
Egen enkätundersökning, genomförs vartannat år			

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	-0,1	0,2	0,7
Nettokostnad per huvudman, kr (exkl. OH)	4 843	4 785	4 779
Adm. kostnad per ställföreträdare, kr (exkl. OH)			2 426
Genomsnittlig kostnad per kommunalt arvoderad ställföreträdare, kr			8 025

Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	5	6	8
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	2,4	1,3	3,9
Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	5,3	4,3	3,6
Karriärindex*	1,2	1,2	1,0
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex, totalt	för få	för få	84

*Andel kvinnliga chefer/andel kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.

SOCIAL VÄLFÄRD – VÅRD OCH OMSORG

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Nyttjandegrad dagverksamhet, %	89	86	86
Antal utförda timmar omsorg	-	426 990	449 345
Andel direkt brukartid av schemalagd tid i hemvård, %, GEH-mål	45	44	47
Betalade vård dygn för utskrivningsklara	2 089	2 310	2 373
Andel belagda vård dygn i korttidsvård, %	91,3	94,1	90,6

Genomsnittlig vårdtid i korttidsvård i dygn	63	48	44
Andel belagda dygn på permanent pl. %	96,4	96,7	95,9
Genomsnittlig boendetid på permanent boende i dygn	616	713	771
Genomsnittlig tomtid per plats i permanent boende i dygn	25	32	35
Antal icke verkställda beslut (inom tre månader)	27	35	11
Genomsnittlig väntetid till permanent boende i dygn	69	61	47
Antal avvikelser enligt HSL	8 256	8 373	8 600
- därav hemvård	4 519	4 315	4 104
- därav vård- och omsorgsboende	3 737	4 058	4 496
Servicegarantier unika, %	>60	>70	>70
Servicegaranti, generella, %*	67	83	>90

* Tillgänglighet på telefon och e-post (samlat värde)

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna

	2009	2010	2011
Medborgarundersökningen, index av 100 varav 40 är lägsta godkända nivå	48	45	42
Brukarundersökning			
Bemötande			
-hemvård, index	83	83	79
-särskilt boende, andel nöjda, %	72	92	ej mätt
Delaktighet			
-hemvård, index	70	76	68
-särskilt boende, andel nöjda, %	55	86	ej mätt
Trygghet			
-hemvård, index	73	76	76
-särskilt boende, andel nöjda, %	63	90	ej mätt
Social samvaro och aktivitet			
-hemvård, index	51	53	55
-särskilt boende, andel nöjda, %	22	51	ej mätt
Maten			
-hemvård, index	64	62	58
-särskilt boende, andel nöjda, %	57	77	ej mätt
Antal inrapporterade klagomål	512	544	476

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr	11,9	-1,0	-10,1
Nettokostnad per vård dygn för utskrivningsklara patienter med betalningsansvar, kr	3 867	4 067	4 129
Nettokostnad per hemvårdsbrukare, tkr	122	119	ej klart
Enhetskostnad per hemtjänststimme*, kr	504	473	ej klart
Nettokostnad per särskild boendeplats inklusive korttidsplats, tkr	519	516	ej klart
Kostnad per dygn, särskilt boende*, kr	1 711	1 465	1 444

*Avser uppföljningsmetod som används i "kostnad per brukare" KP.B.

Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	2 168	2 102	2 060
Antal, visstidsanställda årsarbetare	116	100	100
Antal timavlönade, årsarbetare	358	380	347
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, %	88,4	89,1	89,6
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden GEH-mål	7,7	6,9	7
- kvinnor	7,9	7,2	7,0
- män	6,4	4,4	5,6
Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	6,4	6,7	7,3
Karriärindex*	1,0	1,0	1,0
Andelen anställda män i % av tillsvidareanställda	7,5	7,6	7,8
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex väster (kommunsnitt 63/63/62)	66	64	65
Medarbetarindex öster	64	62	66

* Andel kvinnliga chefer/andel kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.

BARN OCH UTBILDNING – FÖRSKOLA

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Gruppstorlek	17,0	17,3	16,9
Personaltäthet, barn per årsarbetare	5,4	5,4	5,2
Årsarbetare, andel med pedagogisk högskoleutbildning, %	62,0	62,0	63,0
Andel inskrivna barn i enskild förskola, %	7,0	8,1	8,7
Andel barn i förskoleverksamhet i Örebro, %	85,2	85,7	86,1
Antal barn, vårdnadsbidrag	301	351	365
Andel enheter med likabehandlingsplaner, %	100	100	100
Andel uppfyllda servicegarantier	<100	<100	<100

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna

	2006	2008	2010
Bemötande, föräldrar i förskolan			
- Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola, %	86	90	89
Tillgänglighet, föräldrar i förskolan			
- Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas, %	74	71	79
Inflytande och påverkan, föräldrar i förskolan			
- Jag är nöjd med det inflytande jag har i förskolan, %	70	70	73

Källa: Brukarenkät, Pilen Örebro kommun, brukarundersökningen genomförs vartannat år.

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	11,1	13,0	7,5
Nettokostnad per inskrivet barn i förskola exkl. lokaler*, kr	113 300	116 000	119 000
Nettokostnad per barn i pedagogisk omsorg, familjedaghem exkl. lokaler*, kr	80 100	52 900	55 000
Lokalkostnad per barn i förskola**, kr	11 919	12 600	13 300
Lokalymta per barn i förskola**, kvm	10,8	11,2	11,0

Källa: *Skolverkets statistik

Källa: **Kostnadsjämförelse förskola Örebro kommun

Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	3 333	1 520	1 618
- kvinnor	2 811	1 457	1 548
- män	522	63	70
Antal timavlönade, årsarbetare	126,3	62,1	22,1
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	5,3	5,1	5,7
- kvinnor	5,7	5,2	5,7
- män	3,5	5,4	5,7
Korttids sjukfrånvaro dag 1–14, sjukdagar per anställd	5,0	6,5	6,5
- kvinnor	5,1	6,0	6,5
- män	4,6	7,0	6,9
Karriärindex**		1,0	1,0
Andelen anställda män i % av tillsvidareanställda	<4	4,0	4,3

Organisationsutveckling
Medarbetarindex, 2007 2009 2011
63 63 62

*Resultaten 2009 avser både förskola och grundskola och resultatet 2010–2011 avser endast förskola.

**Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.

BARN OCH UTBILDNING – GRUNDSKOLA

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andelen elever skolår 9 som uppnått målen i alla ämnen, %	69,7	73,8	71,6
- flickor	71,9	75,3	75,3
- pojkar	68,0	72,4	68,1

Andel elever skolår 9 som lämnar grundskolan med kunskaper som ger behörighet till studier på nästa nivå*, GEH-mål	79,0	83,0	82,0
- flickor	80,2	82,5	85,6
- pojkar	78,1	83,4	80,8
Andel av samtliga elever inkl. fristående som lämnat grundskolan med kunskaper som ger behörighet på nästa nivå**	81,8	85,3	83,4
Andel lärare med ped. högskoleexamen, %	87	85	
Personaltäthet, pedagoger per 100 elever**	9,0	9,4	8,9
Lärartäthet, lärare per 100 elever**	8,5	8,7	8,4
Andel enheter med likabehandlingsplaner, %	100	100	100
Andel elever i fristående regi (skolår 1–9), %	15,2	17,6	17,8
Andel uppfyllda servicegarantier	<100	<100	<100

* Utfall fr. o. m. 2011 är enligt nya gymnasiereformen, de lägsta betygskraven finns för yrkesförberedande program

** Inkl. modersmål och svenska som andra språk

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna

	2006	2008	2010
Bemötande, elever i skolår 5 och 8			
- Jag är nöjd med min skola, elever i skolår 5, %	85	87	81
- Jag är nöjd med min skola, elever i skolår 8, %	72	69	72
Tillgänglighet, elever i skolår 5 och 8, %			
- Jag har fått information om kunskapsmålen, elever i skolår 5, %	82	82	82
- Jag har fått information om betygs-kriterierna i de olika ämnena, elever i skolår 8, %	82	83	82
Inflytande och påverkan, elever i skolår 5 och 8			
- Jag är nöjd med det inflytande jag har i skolan, elever i skolår 5, %	86	86	84
- Jag är nöjd med det inflytande jag har i skolan elever i skolår 8, %	71	73	73
Normer och värden, elever i skolår 5 och 8			
- Det är arbetsro på lektionerna, elever i skolår 5, %	70	71	63
- Det är arbetsro på lektionerna, elever i skolår 8, %	59	59	56

Källa: Brukarenkät, Pilen Örebro kommun, brukarundersökningen genomförs vartannat år.

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	3,7	-7,1	-1,4
Nettokostnad per elev i grundskolan, inkl. lokaler, tkr	80,9	82,4	84,4
Lokalkostnad per elev i grundskolan, tkr	17,1	17,3	17,6
Lokalymta per elev, exkl. särskola, kvm	15,3	15,5	16,0
Nettokostnad per elev i obligatorisk särskola, exkl. skolskjuts, tkr	403,7	404,4	414,0
Nettokostnad per inskriven elev i fritidshem inkl. lokaler, tkr	27,6	25,9	26,5
Nettokostnad per elev i förskoleklass, inkl. lokaler, tkr	52,6	48,7	49,9

Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	3 333	1 949	1 984
- kvinnor	2 811	1 433	1 432
- män	522	515	552
Antal timavlönade, årsarbetare	126,3	52,2	57,6
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	5,3	3,8	3,6
- kvinnor	5,7	4,3	4,0
- män	3,5	2,5	2,5

Korttidssjukfrånvaro dag 1–14, sjukdagar per anställd	5,0	3,9	4,0
- kvinnor	5,1	4,0	4,1
- män	4,8	3,6	3,8
Karriärindex**		0,9	1,5
Andelen anställda män i % av tillsvidareanställda	>26	26,0	27,8
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex (kommunsnitt 63/63/62)	62	62	61

* Resultaten 2009 avser både förskola och grundskola och resultatet 2010–2011 avser endast grundskola.
 ** Karriärindex andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.

Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	3,2	2,9	3,3
- kvinnor	4,1	3,9	4,1
- män	2,0	1,4	2,1
Korttidssjukfrånvaro dag 1–14, sjukdagar per anställd	2,7	2,5	2,5
- kvinnor	3,4	3,1	3,0
- män	1,7	1,7	1,9
Karriärindex*	0,8	0,8	0,8
Andelen anställda män i % av tillsvidareanställda	40	40	40
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex (kommunsnitt 63/63/62)	56	56	56

* Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.

BARN OCH UTBILDNING – GYMNASIESKOLA

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andel elever som lämnar grundskolan med kunskaper som ger behörighet till studier på nästa nivå*	79,0	83,0	80,2
Andel elever med slutbetyg från gymnasieskolan**	87	92	91
- flickor	87	93	89
- pojkar	86	91	94
Andelen elever med slutbetyg som även har grundläggande behörighet till högskolestudier, GEH-mål	91	92	93
- flickor	94	94	95
- pojkar	87	89	91
Genomsnittlig betygspoäng	13,9	13,8	13,8
Andel folkbokförda elever på individuellt program, %	12,9	13,9	13,0
Andel lärare med ped. högskoleexamen, %	78,0	79,0	
Lärartäthet, lärare per 100 elever	9,0	8,8	9,1
Andel elever i fristående regi, %	14,9	18,9	23,0
Andel uppfyllda servicegarantier	<100	<100	<100

* Utfall fr. o. m. 2011 är enligt nya gymnasiereformen, de lägsta betygskraven finns för yrkesförberedande program
 ** Egen statistik Örebro kommun

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2006	2008	2010
Bemötande, elever i skolår 2, %			
- Jag är nöjd med verksamheten i min skola	84	84	85
Tillgänglighet, elever i skolår 2, %			
- Jag känner till kunskapsmålen	76	77	78
- Jag är nöjd med den information och vägledning jag fick inför gymnasievalet	66	64	73
Inflytande och påverkan, elever i skolår 2, %			
- Jag är nöjd med det inflytande jag har i skolan	71	74	75

Källa: Brukarenkät, Pilen Örebro kommun, brukarundersökningen genomförs vartannat år.

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	-2,5	-3,2	-17,4
Nettokostnad per folkbokförd gymnasieelev i egen/annan kommuns gymnasieskola, tkr	84,2	85,9	87,0
Nettokostnad per särskoleelev, exkl. skolskjuts, tkr	240,9	255,3	260,0
Lokalkostnad per elev, tkr	17,7	16,0	16,3
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	1136	1135	1102
- kvinnor	687	684	660
- män	465	451	442
Antal timavlönade, årsarbetare	20	17	14

SAMHÄLLSBYGGNAD – GATOR, VÄGAR OCH PARKER

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Asfaltunderhåll av körbanor*	0,51	0,56	1,10
Asfaltunderhåll av cykelvägar*	1,08	1,02	1,00
Parkmark m ² /invånare	91	92	79
Antal planterade träd i förhållande till avverkade träd/år	1,33	0,47	0,75
Andel rustade lekplatser, %	53	56	62
Andel miljöbilar av p-bilsreg fordon, %	79	77	79
Andel biogasdrivna miljöbilar av personbilsreg. fordon, %	44	55	53
Antal klagomål/synpunkter Servicegarantier	731	1 061	1 114
- parkeringstillst för funkt hinderade, %	100	100	100
- snöröjning, %	90	50	95
Generella servicegarantier	ej 100	ej 100	< 95

* Värde ska vara minst 1 för att underhållsskulden inte ska öka

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Nöjd Medborgar-Index (NMI)*			
Gator och vägar	57	50	51
Gång- och cykelvägar	66	62	51
Renhållning	65	63	62
Nöjd Kund-Index (NKI), brukarundersökning**			
Gångbaneskötsel	62		56
Parkeringsstillstånd	85		84

*) index upp till 100 där 40 är lägsta godkända värde
 **) Kritik på teknik 2009

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Budgetavvikelse gator/vägar, mnkr*	4,5	-23,9/+9,9	-6/7,9
Vinterväghållning kr/m ² , körbana		11,40	7,40
Vinterväghållning kr/m ² , gång- och cykelväg		19,90	12,70

*Under förutsättning av kompensation för vinterväghållning m.m.

Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Redovisas tillsammans med Medborgaren i centrum - teknisk verksamhet			

SAMHÄLLSBYGGNAD - TEKNISK VERKSAMHET

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Va-process:			
Antal med anmärkningar/ antal dricksvattenprov	9/563	11/612	6/559
Halterna av kemikalier i råvattnet vid kommunens råvattenintag*			
- bekämpningsmedelsanalys	ub	ub	ub
- läkemedelsrester	p	p	ej klart
Fossil koldioxid (CO ₂) från kommunala fordon i ton CO ₂	3 916	4 168	3 659

Användning av el i kommunens verksamheter i MWh	17 069	17 155	15 647
Avfall:			
Insamlad mängd hushållsavfall till förbränning/total mängd insamlat hushållsavfall, %	72	78	74
Antal klagomål/synpunkter	731	1 061	1 114
Servicegarantier:			
- vattentillgång inom 3 timmar, %	99	100	100
- vatten åter i kran inom 24 timmar, %	100	100	100
Andel uppfyllda generella servicegarantier, %	ej 100	ej 100	< 95

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Nöjd Medborgar - Index (NMI) (av 100 där 40 är lägsta godkända värde)			
- vatten och avlopp	79	78	80
- renhållning och sophämtning	65	63	62
Nöjd Kund-Index (NKI), brukarundersökning			
Återvinningscentraler-företag	71		71
Återvinningscentraler-privat	82		79
Vattenmätarbyten	73		73
Nöjd Kund-Index (NKI), attitydundersökning			
Service och bemötande, skala 1-100		75	74*

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål			
- va-process	0,1	1,2	-8,9
- avfallsprocess	6,2	6,9	12,8
- fordonsgas	-2,0	-1,3	-0,5
Drift- och underhållskostnader för produktion av dricksvatten kr/m ³	1,99	1,64	1,61
Drift- och underhållskostnad för behandling av avloppsvatten kr/m ³	1,96	1,77	1,44
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	334	308	306
- kvinnor	97	92	91
- män	237	217	215
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	4,0	4,4	3,6
- kvinnor	4,6	5,1	4,2
- män	3,8	4,1	3,3
Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	6	6	5,7
- kvinnor	5,3	7,0	5,7
- män	5,7	5,0	5,8
Karriärindex*	1,0	0,9	0,9
Fyllnadstid	0,03	0,03	0,10
Övertid	9,2	12,3	10,2
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex	64	64	54

(kommunsnitt 63/63/62)
*Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade

SAMHÄLLSBYGGNAD – FASTIGHETSVERSAMHET

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Energianvändningen i kommunens fastigheter och lokaler, GWh, GEH-mål	122,7	106,5	98,6
Fjärrvärmeförbrukning kWh/m ²	127,9	125,2	120,8
Olja, m ³	350,0	283,0	182,0
Elförbrukning i kWh/m ²	70,5	66,6	68,5

Biobränsle i GWh	5,7	7,8	5,9
Solenergi - installerad yta i m ²	366	366	366
Övrig förnyelsebar energiprod. MWh (vind-el)	6,0	0,0	18,2
Antal klagomål/synpunkter	56	58	77
Andel uppfyllda servicegarantier, %	ej 100	ej 100	< 90

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Andel nöjda brukare, totalt index, mätskala 1-9			
Bemötande	7,3	7,1	-
Inflytande och påverkan	6,1	5,4	-
Tillgänglighet, socialt och fysiskt*)	5,7	5,2	-
Felanmälningsprocessen	5,9	5,2	-
Uppfattning och totalindex*	6,1	5,7	-
Uppfattn hela mätningen (alla frågor)	6,2	5,8	-
Stickprovsmätning nöjdhet index	5,9	5,6	-
IT-support			
Tillgänglighet-medelsvarstid, sekunder	45	67	-
Antal ärenden som löses direkt i telefon, %	85	85	-
Kundnöjdhetsindex	98	94	-

Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål,			
- skattefinansierad verksamhet	2,3	0,9	-0,7
- taxefinansierad verksamhet	4,4	-18,4	0,7
Värmekostnad, kr/m ²	77,7	85,6	75,5
Elkostnad, kr/m ²	80,9	85,1	76,1
Planerat underhåll, kr/m ²	66,6	113,3	106,3
Fastighetsskötsel, kr/m ²	57,7	54,9	55,8
Felavhjälpande underhåll, kr/m ²	51,3	67,5	75,4
Glaskross, tkr	2 944	2 366	1 788
Klotter, tkr	215	189	176

Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	141	137	140
- kvinnor	31	33	38
- män	110	105	102
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	4,2	4,07	4,4
- kvinnor	3,9	3,0	7,4
- män	4,3	4,4	3,4
Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	4,6	5,4	4,9
- kvinnor	6,2	7,0	6,1
- män	4,2	4,9	4,5
Karriärindex*	0,4	0,4	0,6
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex	61	63	72/39

(kommunsnitt 63/63/62)**
*Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade
**72 för fastighetsverksamheten, 39 för IT-verksamheten

SAMHÄLLSBYGGNAD – KULTUR- OCH FRITIDSVERSAMHET

KoM, kultur- och medborgarnämnden
FoT, fritids- och turistnämnden

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andel bokad tid i kommunens inomhusanläggningar för idrott av antalet öppna anläggningstimmar, %	67,4	67,4	68,4
Antal tim/vecka efter skoltid som fritidsgårdarna varit öppna	-	173	159
Antal besök i genomsnitt de dagar kommunens inomhusbad är öppna	1 665	1 556	1 712
Andel utlån av totalt utlånebestånd, %	43	41	56
Andel med aktiva lånekort av befolkn, %	28	28	27
- andel kvinnor	63	63	64
- andel män	37	37	36

Andel barn/ungdomar från de stora stadsdelarna som deltar i Kulturskolans ämneskurser, %	24	23	33	- män	1,2	1,0	3,4
Servicegarantier-egna				Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Bokning av idrottslokal-svar inom 3 dagar		100	100	Medarbetarindex (kommunsnitt= 63/63/62) (av 100 där 40 är lägsta godkända värde)	74	69	68
Föreningars aktivitetsbidrag-utbetalas inom 2 veckor efter komplett ansökan.		100	100	Kultur- och medborgarnämnden			
Alla kan åka skridskor i någon ishall varje dag under perioden oktober till mars		100	100	Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	197	193	197
Klagomål/synpunkter				- kvinnor	118	114	120
Antal registrerade klagomål, KoM	9	21	50	- män	79	79	77
Antal registrerade klagomål, FoT	54	85	43	Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	4,2	4,3	3,7
Generella servicegarantier				- kvinnor	5,5	4,9	4,2
Andel uppf servicegarantier, % KoM	ej 100	ej 100	< 95	- män	2,3	3,4	3,0
Andel uppf servicegarantier, % FoT	ej 100	ej 100	< 95	Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	3,8	2,8	3,1
				- kvinnor	4,6	3,5	3,8
Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011	- män	2,5	1,8	2
Medborgarundersökning				Karriärindex* FOT	1,8	1,2	1,2
Nöjd Region-Index (NRI)	72	70	69	Karriärindex* KOM	1,5	0,8	0,6
Fritidsverksamhet				Organisationsutveckling	2007	2009	2011
- kvinnor			71	Medarbetarindex	64	70	70
- män			68	(kommunsnitt 63/63/62)			
Nöjd Medborgar-Index (NMI) fritid och idrott	68	66	61	*Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade			
- kvinnor			61				
- män			61				
Nöjd Medborgar-Index (NMI) kultur			67				
- kvinnor			66				
- män			68				
Andel nöjda brukare, Kulturskolan							
Bemötande, %	97	98	99	SAMHÄLLSBYGGNAD - SAMHÄLLSPLANERING			
Tillgänglighet, %	94	92	97	Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Inflytande och påverkan, %	93	93	92	Andel beslutade bygglov i relation till antalet inkomna ärenden, %	16	42	125
Andel nöjda brukare, fritidsgårdar				Andel slutförda lantmäteriförättningar i relation till antalet inkomna, %	102	91	96
Bemötande, %				Antal registrerade klagomål		75	
- flickor	91	91	92	Servicegarantier			
- pojkar	91	91	92	- beslut om bygglov inom 10 veckor, %	-	92	77
Tillgänglighet, %	87	87	92	Generella servicegarantier	100	ej 100	95
- flickor			90				
- pojkar			83	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna			
Inflytande och påverkan, %	85	85	88	SCB, Medborgarundersökning			
- flickor			85	(av 100 där 40 är lägsta godkända värde)	68	66	
- pojkar			84	Medborgarna om Örebro som en plats att bo och leva på			
				SBA-undersökning, näringslivet			
Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011	Nöjd Kund-Index (NKI), bygglov	53		67
Resultat helår, budgetavvikelse KoM, mnkr, GEH-mål	5,4	0	1,1	Brukarundersökning			
Resultat helår, budgetavvikelse FoT, mnkr, GEH-mål	0	0	1,6	Bemötande - fastighetsbildning, nöjda brukare i, %	72	71	-
Nettokostnad per besök på Örebro-baden, kr	10,9	15,7	15,9				
Avgiftsfinansieringsgrad, Örebrobaden, %	67,4	57,6	62,3	Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Kostnad per lån på biblioteken (alla media)	43,7	41,4	44,7	Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	0	2,1	2,8
Kostnad per elev i Kulturskolan, kr	6 625	6 525	6 751	Bygglövsintäkter, mnkr	6,3	9,4	11,7
Avgiftsfinansieringsgrad Kulturskolans ämneslever, %	10	11	11				
				Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011	Här redovisas medarbetarna inom Byggnadsnämnden			
Fritid- och turistnämnden				Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	72	77	78
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	55	56	55	- kvinnor	39	39	35
- kvinnor	24	26	26	- män	33	38	43
- män	31	30	29,0	Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	1,6	1,2	3,0
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	2,0	3,1	1,9	- kvinnor	2,3	1,8	4,5
- kvinnor	2,0	3,2	2,1	- män	0,8	0,7	1,6
- män	2,0	3,0	1,7	Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	2,2	2,0	2,8
Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	1,8	1,3	2,8	- kvinnor	2,9	2,3	4,0
- kvinnor	2,6	1,9	2,1	- män	1,4	1,7	1,7
				karriärindex*	0,9	0,7	0,8
				Organisationsutveckling	2007	2009	2011
				Medarbetarindex	59	63	61
				(kommunsnitt 63/63/62)			
				*Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade			

SAMHÄLLSBYGGNAD – KOLLEKTIVTRAFIK

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Kollektivtrafiken, resandeutveckling, %			
Stadstrafik, avser kommande 5 år	-2,4	0,1	5,0
Regiontrafik	-1,7	-1,7	1,0
Färdtjänst	1,8	1,8	1,1
Andel rabattkortresor, %	44	49	49
Andel periodkort, %	20	23	25
Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
SCB, Medborgarundersökning			
Nöjdhet med kollektivtrafiken, totalt*	-	-	6,3
- kvinnor	-	-	6,5
- män	-	-	6,1
* Genomsnitt i riket 5,3, där högsta värdet är 10			
Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Kollektivtrafik, kostnad per resa, kr			
Stadstrafik	8,59	11,74	11,98
Färdtjänst	158,59	143,60	149,88
Stadstrafik kilometerproduktion	2 567 351	3 586 790	4 059 704
Kilometerproduktionskostnad, kr	38,79	37,48	37,22
Avgiftsfinansieringsgrad, %	38,4	36,0	39,2
Ersättning entreprenör, mnkr	101,7	135,2	151,1
Biljettintäkt brutto, mnkr	39,0	48,7	59,2
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Kollektivtrafik			
Allt utlagt på entreprenad			
Busslinik t.o.m. 2009-09-30			
Nobina fr. o. m. 2009-10-01			

SAMHÄLLSBYGGNAD – MILJÖVERKSAMHET

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andel kontrollerade livsmedelsanläggningar enligt plan, %	100	100	95
Antal registrerade klagomål	21	46	25
Servicegarantier			
- anmälan om installation av värme-pumpänläggning	100	100	100
- ansökan om tillstånd för enskild avloppsanläggning	100	100	95
Generella servicegarantier	ej 100	100	
Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Nöjd Kund-Index (NK), brukarundersökning*			
SBA, Stockholm Business Alliance	62	62	67
Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr	4,0	3,1	3,0
GEH-mål			
Avgiftsfinansieringsgrad, %	51	50	50
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	32	33	34
- kvinnor	24	26	25
- män	8	7	9
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	2,5	2,0	1,4
- kvinnor	2,3	1,8	1,6
- män	2,9	2,5	0,9
Korttidssjukfrånvaro dag 1–14, sjukdagar per anställd	3,8	3,0	3,8
- kvinnor	4,4	3,3	4,3
- män	2,5	2,6	2,6
Karriärindex*	1,3	1,3	1,4
Organisationsutveckling	2007	2009	2011
Medarbetarindex (kommunsnitt 63/63/62)	55	71	70
*Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade			

SAMHÄLLSBYGGNAD – GLANSHAMMAR, TYSSLINGE OCH ÖSTERNÄRKE

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Glanshammar			
Andel utlån av totalt utlånebestånd, %	46	50	
Glanshammar			
Öppetider för fritidsgård, Glanshammar*	13	13	13
Tysslinge			
Andel utlån av totalt utlånebestånd, %	72	78	ökat
Garphyttan			
Andel utlån av totalt utlånebestånd, %	61	65	ökat
Vintrosa			
Öppetider för fritidsgård, Garphyttan*	11	12	-
Öppetider för fritidsgård, Vintrosa*	11	12	10
Östernärke			
Andel utlån av totalt utlånebestånd, %	50	50	ökat
Odensbacken			
Öppetider för fritidsgård, Odengården*	19	14	15
*Antal öppettimmar per vecka efter skoltid			
Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Glanshammar, brukarnöjdhet, %			
Bibliotek		100	100
Områdesutveckling		88	-
Fritidsgård		98	-
Tysslinge, brukarnöjdhet, %			
Bibliotek, bemötande		100	100
Bibliotek, inflytande och påverkan		97	97
Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
Glanshammar			
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr,	0,3	0,2	0,1
GEH-mål			
Kostnad per utlån, kr	24	20	11
Tysslinge			
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr,	0	-0,1	-0,1
GEH-mål			
Kostnad per utlån, kr		12	14
Östernärke			
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr ,	0	0,5	0,8
GEH-mål			
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden,			
GEH-mål			
Glanshammar	Låg nivå	Låg nivå	0,34
Tysslinge	Minskat	Minskat	
Östernärke, redovisas inom Byggnads-nämnden	-	-	
Medarbetarenkät, index	2007	2009	2011
Tysslinge	88	93	
Medarbetarindex (kommunsnitt 63/63/62)			
*Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade			
VUXENUTBILDNINGSG- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN			
Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andel hushåll med försörjningsstöd av totalt antal hushåll i Örebro, %, GEH-mål	-	3,1	3,1
- med barn		27	29
- med utländsk bakgrund		39	39
- andel ensamhushåll kvinnor		39	40
- andel ensamhushåll män		42	41
Andel personer som gått vidare till studier eller arbete efter avslutade arbetsmarknadsåtgärder, %, GEH-mål	32	27	35
- kvinnor	31	29	35
- män	33	26	35
Genomsnittlig introduktionstid för flyktingar, månader	29	35	37

- kvinnor	27	34	39	- kvinnor	-	-	45
- män	31	35	35	- män	-	-	56
Andel kursdeltagare inom kommunal vuxenutbildning som erhållit lägst betyg G efter avslutad gymnasial kurs, %	85	83	85	Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, hela kommunen, GEH-mål	5,5	4,8	4,9
Servicegarantier				- kvinnor	6,1	5,3	5,4
Ansökan om ekonomiskt bistånd som behandlats inom 7 arbetsdagar, %	94	96	99	- män	3,5	3,2	3,3
Andel besvarade klagomål inom fem dagar, %*	100	96	95	Servicegaranti, hela kommunen			
*Tillgänglighetsmätning, bedömning utifrån kundtjänstmätning.				Tillgänglighet per telefon, enl service-mätning, %	63	52	51
Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011	Tillgänglighet per e-post, svar inom 5 dygn, %	85	91	91
Bemötande, brukarenkät totalt, %	95	96	94	Organisationsutveckling, hela kommunen	2007	2009	2011
Tillgänglighet, brukarenkät totalt, %	89	91	93	Medarbetarindex, hela kommunen	63	63	62
Inflytande och påverkan på sin planering, brukarenkät totalt, %	88	88	87	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2009	2010	2011
Brukare som anser att de förbättrat sina möjligheter till arbete och studier efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd, %	85	87	87	Nöjd Region-Index (NRI), medborgare	68	66	64
Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011	- kvinnor			65
Resultat helår, budgetavvikelse, mnkr, GEH-mål	12,9	-1,4	5,6	- män			63
Nettokostnad per helårsstudieplats inom kommunal grundläggande vuxenutbildning, tkr	46	47	45	Nöjd Medborgar-Index (NMI), medborgare	57	56	57
Nettokostnad per helårsstudieplats inom kommunal allmän gymnasial vuxenutbildning, tkr	33	32	37	- kvinnor			57
Nettokostnad per helårsstudieplats för sfi med arbetsmarknadsinsats, tkr	37	38	26	- män			57
Genomsnittlig kostnad per månad och hushåll för försörjningsstöd, tkr	6,9	7,0	7,2	Nöjd Inflytande-Index (NII), medborgare	42	40	41
Kostnad per månad för utbetald introduktionsersättning, mnkr	2,3	2,0	1,4	- kvinnor			42
Andel m ² i omställningsyta, %			0	- män			40
Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011	Kontakt, (NII)			47
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	247	329	338	- kvinnor			46
- kvinnor	157	226	227	- män			48
- män	90	103	111	Information, (NII)			55
Sjukfrånvaro i % av arbetstiden*, GEH-mål	4,2	4,1	4,2	- kvinnor			56
- kvinnor	4,8	4,9	4,8	- män			55
- män	3,1	2,7	3,0	Påverkan, (NII)			41
Korttidssjukfrånvaro dag 1-14*, sjukdagar per anställd	3,9	4,6	4,9	- kvinnor			41
- kvinnor	4,0	5,3	5,3	- män			41
- män	3,7	3,2	4,0	Förtroende, (NII)			46
Karriärindex**	0,5	0,8	0,9	- kvinnor			48
Organisationsutveckling	2007	2009	2011	- män			44
Medarbetarindex, totalt (kommunsnitt 63/63/62)	61	61	57	Företagarnas uppfattning om Örebro kommuns service	64	64	69
- kvinnor		62	58	Ekonomiska nyckeltal	2009	2010	2011
- män		59	55	Effektiviseringsvinst, elektroniskt hanterade fakturor, mnkr		4,5	---
* Endast AB-anställda				Omslutning av ramavtal, mnkr	900	900	---
**Andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.				Försäkringspremier - omfattning, mnkr	9,0	8,0	---
				Medarbetarnas utveckling	2009	2010	2011
				Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	259	247	230
				- kvinnor	197	183	171
				- män	62	64	59
				Sjukfrånvaro i % av arbetstiden, GEH-mål	3,1	2,8	3,7
				- kvinnor	3,4	3,2	4,3
				- män	1,9	1,8	1,8
				Korttidssjukfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd	3,9	4,5	4,3
				- kvinnor	4,4	5,2	4,7
				- män	2,3	2,6	2,9
				Karriärindex*	0,7	0,7	0,7
				Organisationsutveckling	2007	2009	2011
				Medarbetarindex, kommunledningskontoret (kommunsnitt 63/63/62)	70	64	66
				*Karriärindex andelen kvinnliga chefer/andelen kvinnor på förvaltningen. Under 1,0 innebär att kvinnor är underrepresenterade.			

KOMMUNSTYRELSEN

Verksamhetens processer	2009	2010	2011
Andel inköpta ekologiska livsmedel av totalkostnaden, %	14	21	33
Klimatbelastning från kommunens fordonsanvändning, i ton koldioxid	3,9	4,2	3,7
Andel e-fakturor av totala antalet fakturor, %	23	37	46
Svenskt Näringslivs ranking	158	117	122
Trygghetsindex	-	-	51

Bilaga 6 Fem år i sammandrag hållbar utveckling

	2007	2008	2009	2010	2011
Befolkning, totalt antal invånare	130 254	132 277	134 006	135 460	137 121
Utrikes födda, andel i %	13,6	14,0	14,5	14,8	15,0
Barn 0–18 år	29 170	29 666	29 832	29 970	30 259
Ohälsotal, antal dagar/år					
- kvinnor	44,0	41,8	38,3	32,9	
- utrikes födda kvinnor	49,2	45,7	43,7	35,8	
- män	29,4	28,4	26,7	23,9	
- utrikes födda män	36,2	34,6	33,9	28	
Självskattad hälsa (mycket bra/bra), andel i %					
- kvinnor		72			
- män		74			
- flickor, skolår 7, 9, år 2 på gymnasiet	81,0		77,6		
- pojkar, skolår 7, 9 och år 2 på gymnasiet	88,6		90,3		
Utbildning, minst 3-årig eftergymnasial, andel i %					
- kvinnor	27,3	28,2	29,0	30	
- män	19,7	20,3	20,7	21,1	
Förvärsarbetande 25–64 år, andel i %					
- kvinnor, totalt	77,0	77,1	75,3	76,8	
- män, totalt	80,7	80,7	77,9	79,1	
- kvinnor, utrikes födda	52,0	52,5	49,9	52,3	
- män, utrikes födda	58,8	58,7	54,2	56,5	
Öppet arbetslösa, 18–24 år, andel i %					
- kvinnor	6,1	4,6	5,4	4,4	
- män	7,8	6,3	6,8	6,3	
Låg inkomst, (0–119,9 kr) andel i %					
- kvinnor	18,7	18,2	18,8	19,3	
- män	15,3	15,8	16,7	16,8	
Barnfattigdomsindex	14,0	15,1			
Segregationsindex bosättningsmönster mellan utrikes födda och befolkningen.	39,9	40,6	40,6	40,5	
Ekologisk hållbarhet					
Anlagda och restaurerade våtmarker sedan 2005, hektar	320	340	410	510	
Andel ekologisk odlad mark %	8	8	8	10	
Antal cyklar över centrumsnittet, miljoner	4,7	4,7	4,3		
Antal resenärer med stadsbusstrafiken, miljoner	7,2	7,5	7,3	7,4	
Trafik över citysnittet, medeldygn vardag, tusental fordon	170	167	167	160	
Trafik över Svartåsnittet, medeldygn vardag, tusental fordon	125	124	124	128	
Tunga fordon, antal förbi tre centrala mätpunkter, medeldygn vardag	2 052	1 879	2 016	1 643	
Partiklar i stadsluften, antal dygn överskridande MKN	29	10	9	9	
Bensen i stadsluften, medelvärde på helår µg/m ³	1,6	1	1,2	1,2	
Kvävedioxid i stadsluften, medelvärde på helår µg/m ³	17	15	17	18	
Klimatbelastning från energi och transporter, ton CO ₂ ekv per invånare		6,3	5,9	5,9	

* värden i fet stil är de senast tillgängliga

Bilaga 7 Särredovisning av va- och avfallsverksamheterna

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens vatten- och avloppsverk samt avfallsverk. Dessa verksamheter regleras av va-lagen respektive miljöbalkens avfallsförordning.

Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, dvs. medborgare och företag i kommunen. Avgifterna för va- och avfallsverksamheterna ska baseras på självkostnadsprincipen. Verksamheterna ska därför normalt redovisa ett nollresultat.

Va- och avfallsverksamheterna ska normalt ha ett eget kapital som motsvarar 10 procent av verksamhetens intäkter. Denna finansiella reserv behövs för att kunna hantera oförutsedda händelser under året med stora ekonomiska effekter för verksamheterna.

Om det egna kapitalet vid bokslutet är markant högre eller lägre än denna normalnivå, ska det egna kapitalet återställas till normalnivå genom en planerad anpassning av framtida taxenivåer. Denna återställning av eget kapital ska ske så snart som möjligt och längst inom en treårsperiod.

Resultaträkning va-verksamhet (mnr)				Resultaträkning avfallsverksamhet (mnr)			
	Not	2010	2011		Not	2010	2011
Verksamhetens intäkter	1	165,9	160,5	Verksamhetens intäkter	11	134,2	138,8
Verksamhetens kostnader	2	-135,7	-138,0	Verksamhetens kostnader	12	-117,4	-117,8
Varav ianspråktagande av medel för kväverening		2,8	8,3	Varav avsatt till deponi		2,3	1,4
Avskrivningar		-13,4	-14,6	Avskrivningar		-10,3	-9,8
Verksamhetens nettokostnader		16,8	7,9	Verksamhetens nettokostnader		6,5	11,1
Finansiella intäkter		0,1	0,3	Finansiella intäkter		0,4	1,8
Finansiella kostnader	3	-15,7	-17,1	Finansiella kostnader		-0,1	-0,1
Årets resultat		1,2	-8,9	Årets resultat		6,9	12,8

Balansräkning va-verksamhet (mnr)				Balansräkning avfallsverksamhet (mnr)			
	Not	2010	2011		Not	2010	2011
Tillgångar				Tillgångar			
Anläggningstillgångar	4,5,6	422,4	478,1	Anläggningstillgångar	13-15	71,6	64,2
Omsättningstillgångar	7	11,0	23,5	Omsättningstillgångar	16	83,8	107,0
Summa tillgångar		433,4	501,7	Summa tillgångar		155,5	171,2
Skulder och eget kapital				Skulder och eget kapital			
Eget kapital				Eget kapital			
Eget kapital (IB)	8	35,3	36,5	Eget kapital (IB)	17	62,1	69,0
- varav kväverening Reningsverket 25 000 tkr, återstående del		21,4	13,1	Årets resultat		6,9	12,8
Årets resultat		1,2	-8,9	Summa eget kapital		69,0	81,8
Summa eget kapital		36,5	27,6	Avsättningar	18	77,1	78,0
Skulder				Skulder			
Långfristiga skulder	9,1	378,2	451,9	Långfristiga skulder	19	0,2	0,2
Kortfristiga skulder		18,7	22,2	Kortfristiga skulder		9,1	11,2
Summa skulder		396,8	474,0	Summa avsättningar och skulder		86,5	89,4
Summa skulder och eget kapital		433,4	501,7	Summa skulder och eget kapital		155,5	171,2

Noter till sÄrredovisning av va- och avfallsverksamheterna (mnkr)

Not 1

Verksamhetens intäkter	2010	2011
Brukningssavgifter externa	125,0	123,7
Brukningssavgifter interna	7,2	5,7
Anslutningsavgifter ianspråktaga för		
- exploateringsinvesteringar	3,5	3,7
- att täcka räntekostnader i exploateringsområden	6,1	6,9
Övriga intäkter externa	12,0	8,2
Övriga intäkter interna	12,1	12,2
Summa intäkter	165,9	160,5

Anslutningsavgiften (anläggningsavgift) ska främst täcka investeringskostnaden för va-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgifter periodiseras. Se not 10.

Not 2 Verksamhetens kostnader

Kostnader externa	-99,0	-99,9
Övriga interna kostnader	-36,7	-38,1
Summa kostnader	-135,7	-138,0

Not 3 Finansiella kostnader

Ränta på influtna anslutningsavgifter	-3,9	-4,3
Övriga finansiella kostnader	-11,8	-12,8
Summa finansiella kostnader	-15,7	-17,1

Not 4 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Ingående värde	319,7	377,6
Nettoinvesteringar	70,6	37,9
korrigeringar		0,5
Avskrivningar	-12,8	-14,2
Utgående värde	377,6	401,7

Not 5

Pågående ny-, till- och ombyggnader

Ingående värde	64,7	41,7
Drifftagning	-54,3	-28,0
Nya pågående, ej avslutade investeringar	31,3	59,2
Utgående värde	41,7	72,9

Not 6 Maskiner och inventarier

Ingående värde	3,2	3,1
Nettoinvesteringar	0,5	1,1
Avskrivningar	-0,6	-0,7
Utgående värde	3,1	3,5

Not 7 Likvidkonto

Beloppet avser va-verksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.

Not 8 Eget kapital

	2010	2011
Balanserade resultat	35,3	36,5
- varav kväverening avloppsverket	24,2	21,4
anspråktagande av kväverening	-1,2	-8,3
Återstående belopp kväverening	22,9	13,1
Årets resultat	1,2	-8,9
Summa eget kapital	36,5	27,6

Normalnivå på eget kapital 10 % av verksamh. intäkter 16,6 16,0

Not 9 Anläggningslån

Ingående skuld	284,2	277,2
Nytt lån	0,0	75,0
Amortering	-7,1	-7,7
Utgående skuld	277,2	344,5

Not 10 Periodiserade anslutningsavgifter

Ingående balans	96,3	101,0
Årets avsättning	10,4	12,8
Ränta influtna anslutningsavgifter, värdesäkring	3,9	4,3
anspråktaga anslutningsavgifter för		
- exploateringsinvestering va-ledning	-3,5	-3,7
- räntekost. för investeringar i exploateringsområden	-6,1	-6,9
Utgående värde	101,0	107,4

Fr.o.m. 2002 periodiseras anslutningsavgifterna för exploatering. Anläggningsavgifter togs till och med 2006 succesivt ianspråk med 1/33 per år. Från och med 2007 tas de i anspråk med 1/50 årligen. En retroaktiv beräkning från 1996 har skett. Återstående del som periodiserats tillföres årligen ränta med en räntesats motsvarande kommunens inlåningsränta i bank. Influtna anläggningsavgifter ianspråkats även för att täcka räntekostnader för investeringar i exploateringsområden. Utgående skuld 2011-12-31 uppgår till 107,4 mnkr inklusive ränta.

Not 11 Verksamhetens intäkter

Brukningssavgifter	92,5	93,9
Övriga intäkter	41,7	44,9
Summa intäkter	134,2	138,8
Lagstadgad verksamhet	80 %	79 %
Affärsmässig verksamhet	20 %	21 %

Not 12 Verksamhetens kostnader

Lagstadgad verksamhet	84 %	83 %
Affärsmässig verksamhet	16 %	17 %

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Ingående värde	79,7	70,8
Nettoinvesteringar	0,7	2,4
Korrigeringar		
Avskrivningar	-9,6	-9,3
Utgående värde	70,8	63,9

Not 14 Pågående ny-, till- och ombyggnader

Ingående värde	0,0	0,0
Drifftagning	0,0	0,0
Nya pågående, ej avslutade investeringar	0,0	0,0
Utgående värde	0,0	0,0

Not 15 Maskiner och inventarier

Ingående värde	1,5	0,8
Nettoinvesteringar	0,0	0,0
Avskrivningar	-0,7	-0,6
Utgående värde	0,8	0,2

Not 16 Likvidkonto

Beloppet avser Avfallsverksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.

Not 17 Eget kapital

Balanserade resultat	62,1	69,0
Årets resultat	6,9	12,8
Summa eget kapital	69,0	81,8

Normalnivå på eget kapital 10 % av verksamh. intäkter 13,4 13,9

Not 18 Avsättningar till deponi

Ingående balans	75,4	77,1
Årets avsättning	2,3	1,4
Uttag	-0,6	-0,5
Utgående värde	77,1	78,0

För återställandet av deponier rekommenderas en avsättning motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan om att få fortsätta att deponera på nuvarande deponi beviljad av miljödomstolen 2007-12-06. Enligt den senaste fonderingskalkylen uppgår kostnaderna för sluttäckning till 87,5 mnkr vid en diskonteringsränta på 3 %. Det innebär att det återstår 9,5 mnkr att fondera t.o.m. 2025. Arbetet med sluttäckningen pågår mellan 2008 och 2025.

Not 19 Anläggningslån

Ingående skuld	0,3	0,2
Amortering	0,0	0,0
Utgående skuld	0,2	0,2

ÖREBRO